

SCHIMBĂ-ȚI ROLUL!

Împuternicirea tinerilor pentru a
deveni agenți ai schimbării

Educație pentru comunități sustenabile

GHID PRACTIC PENTRU PROFESORI

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

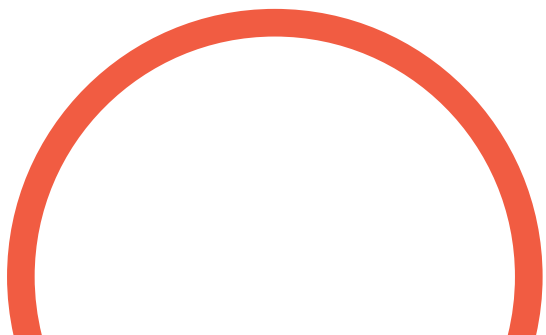
Noi **Orizonturi**
pentru tineri și comunitate

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

Introdúcere

Țineți în mână ghidul creat în cadrul proiectului „Schimbați-vă rolul”, finanțat de programul ERASMUS + al Uniunii Europene, în vederea susținerii și dezvoltării educației active pentru cetățenie și a învățării participative. Mulțumim tuturor celor care au luat parte la pregătirea acestuia, în special profesorilor, mentorilor și studenților care au testat metodologiile celor trei organizații partenere.

Ghidul este destinat profesorilor de gimnaziu și gimnaziu, precum și altor educatori care simt nevoia de a dezvolta competențele active de cetățenie ale elevilor lor, esențiale pentru secolul 21. Acest material vă va ajuta să aveți întâlniri mai interesante pentru elevii dvs. și pentru dvs. Veți avea acces la activități care îndeamnă elevii să ia decizii independente și să influențeze factorii de decizie din comunitățile lor. Elevii dumneavoastră vor avea un atașament crescut față de locul în care locuiesc.

În paginile următoare, veți găsi informații despre cetățenia activă, precum și sfaturi și instrucțiuni privind dezvoltarea cetățeniei active prin activități de învățare participativă. Liniile directoare conțin descrieri ale activităților care vizează rezolvarea problemelor, dezvoltarea creativității, gândirii critice, cooperării și multe altele.

Ghidul a început să fie dezvoltat la jumătatea anului 2019 și încheiat în primăvara anului 2021. În 2020 și 2021, criza COVID 19 a provocat provocări fără precedent asupra sistemelor educaționale din toate țările UE.

România, Republica Cehă și Slovenia, țările participante la proiect, au luat măsura închiderii școlilor și a altor instituții de învățământ.

Profesorii și alți profesioniști care lucrează în educație au trebuit să se adapteze rapid la o varietate de schimbări în educație, de la închiderea școlilor și învățarea la distanță și respectarea distanțării sociale. S-au trezit gestionând săli de clasă virtuale, comunicând cu elevii și părinții lor prin intermediul platformelor de socializare și învățând cum să ofere ră educație la distanță elevilor lor afectați de închiderea școlii.

În acest moment de criză, devine și mai evident că cetățenii trebuie să fie capabili și dispuși să se angajeze activ în apărarea democrației și a drepturilor omului.

Mentalitatea civică, abilitățile de învățare autonomă, gândirea analitică și critică și toleranța la ambiguitate sunt câteva dintre competențele din model care ar putea ajuta cursanții să se adapteze la criza actuală într-un mod pozitiv și constructiv, evitând capcanele fragmentării sociale și extremismului. (Matjaž Gruden, directorul participării democratice, Consiliul Europei)

Acest manual a fost pregătit pe baza muncii dedicate a profesorilor și studenților din Republica Cehă, România și Slovenia, care au testat activități, atât offline, cât și online, și au oferit feedback cu privire la modul de utilizare în cel mai bun mod a metodologiilor celor trei organizații partenere.

Sperăm sincer că rezultatele muncii noastre de colaborare vor inspira și alți profesori, studenți și educatori din întreaga UE și nu numai.

**Vă dorim o lectură
inspirată și multă
distracție în transferul
cunoștințelor în
practică!**

Cuprins

Introducere	2
Capitolul 1 - De ce am creat acest ghid	8
Capitolul 2 - Noțiuni	12
2.1. Despre ce este acest ghid	12
2.2. Elemente esențiale în facilitarea grupurilor de elevi/tineri	17
Capitolul 3 - Metodologii	22
Despre cele 3 metodologii ale partenerilor	22
Învățarea de tip Place-Base	24
Service Learning ca parte a metodologiei IMPACT	26
Young Reporters for Environment	29
Cetățenie activă pentru dezvoltare sustenabilă - metodologii combinate	31
Capitolul 4 - Activități	33
4.1. Să ne cunoaștem	33
4.2. Călătoria eroinei	35
4.3. Comunitate și cetățenie activă	39
4.4. Activități de reflecție VIA - pre proiect	43
4.5. Dezvoltare sustenabilă	47
4.6. Simte locul. Percepții senzoriale	53
4.7. Plimbarea de conștientizare în comunitate	57
4.8. Chestionarul	61
4.9. Interviu	63
4.10. Vizualizarea spațiului	66
4.11. Imaginarea spațiului. Ochelarii roz	69
4.12. Harta comunității	71
4.13. Harta simțurilor	73
4.14. Proiectele de învățare prin serviciul în folosul comunității	75
4.15. Cum se realizează un raport	77
4.16. Întâlnirea comunității	80
4.17. Activități reflecție VIA post-proiect	84
4.18. Activități de reflecție Harta experiențelor	88
4.19. Comentariul	92
Capitolul 5 - Testimoniale	94

De ce am creat acest ghid?

Acest material este rezultatul proiectului internațional "Change Your Role/Schimbă-ți rolul", finanțat de Programul Erasmus+. Acesta răspunde necesității de a promova o educație pentru cetățenie activă, mai ales în țările implicate în acest proiect.

Trei organizații partenere, care au o experiență îndelungată în implementarea programelor de cetățenie activă pentru studenți, au colaborat la acest proiect: **SEVER din Republica Cehă, New Horizons Foundation din România și Društvo din Slovenia.**

...se concentrează pe educația pentru cetățenie activă,

Prin schimbul de bune practici și testare reciprocă și prin combinarea metodologiilor educaționale ale fiecăror, partenerii au elaborat un nou set de instrucțiuni pentru a ajuta cadrele didactice să se concentreze pe educația pentru cetățenie activă, utilizând metodologii de învățare participative. Intenționăm să motivăm cadrele didactice să se concentreze pe participarea elevilor în viața comunităților din care fac parte și să-i implice în proiecte care promovează o dezvoltare pe termen lung.

Este important ca elevii să înțeleagă și să fie implicați în evenimentele care au loc în jurul lor, astfel încât să-și poată dezvolta așa-numitul „set de bază al competențelor secolului 21”. Astfel de competențe sunt necesare pentru a face față provocărilor actuale ale globalizării, digitalizării, problemelor sociale, de sănătate și mediu, precum și ritmului alert al acestor schimbări.

...oferă noi instrucțiuni bazate pe trei programe diferite ca abordare, și totuși similare ca filosofie,

Fiecare organizație se bazează pe o abordare diferită a educației. Programul „Școli pentru Stil de Viață Durabil” din Republica Cehă se bazează pe metodologia de învățare experiențială, programul IMPACT din România lucrează cu învățarea prin serviciu în folosul comunității, iar programul Young Reporters for the Environment (YRE) are ca scop creșterea gradului de conștientizare asupra problemelor de mediu prin utilizarea unor instrumente specifice activității jurnalistice. În cadrul proiectului, am testat reciproc aceste metodologii, am ales cele mai bune activități din fiecare și le-am integrat într-o nouă abordare, care integrează ce e mai bun în fiecare din cele 3 abordări ale partenerilor.

Descrise în capitolul 4 al acestui ghid, noile instrucțiuni sunt bazate pe cele trei abordări educaționale, instrucțiuni bazate pe proiecte și metode participative. Acestea oferă mai multe activități care pot fi implementate direct în cadrul școlilor, fie în mod separat sau consecutiv. Având în vedere legăturile logice dintre activități, recomandăm implementarea consecutivă pentru un impact maxim.

...răspunde la nevoile profesorilor

Din punctul nostru de vedere, de cele mai multe ori profesorii nu primesc un sprijin consistent pentru dezvoltare profesională și, prin urmare, le poate fi dificil să își schimbe strategiile educaționale, să încorporeze metode noi și eficiente sau să se concentreze asupra relațiilor interdisciplinare.

Acest lucru are un impact negativ asupra calității instruirii și a culturii școlare iar, ca rezultat, elevii sunt detașați, nemotivați și nu au încrederea necesară în propriile abilități. Acest ghid ar trebui să ajute profesorii în introducerea unor metode participative de predare, să consolideze rolul lor de ghizi sau instructori și, în consecință, să le permită elevilor să ia inițiativa în timpul instruirii, să aleagă independent, să formeze procesul educațional și în final să le dezvolte competențele de cetățenie activă.

...este relevant și actual pentru elevii de gimnaziu

Atunci când elevii/tinerii se implică în procesul de învățare, aceștia devin încrezători în capacitățile lor, își dezvoltă abilități de viață, devin motivați să coopereze cu membrii comunității lor și își asumă responsabilitatea pentru rezultatele muncii lor, cât și pentru învățare. În timpul activităților prezentate în acest ghid, elevii au oportunitatea de a decide și de a schimba direcția, subiectul și rezultatul activității.

Prin dezvoltarea cunoștințelor și abilităților, aceștia experimentează sentimentul minunat de a fi capabili să facă o diferență în mediul lor. Ei devin motivați pentru o abordare activă a grijii față de lumea în care trăiesc.

...vă va ajuta să începeți sau să vă îmbogățiți/transformați activitățile

Instrucțiunile prezentate aici pot fi privite ca pași spre cetățenia activă și învățarea participativă. Veți începe cu activități la nivel local și veți ajuta la îmbunătățirea relațiilor comunitare, însă le veți oferi elevilor motivația de a se implica, într-o etapă ulterioară a vieții lor, în guvernarea comunităților lor sau de a milita pentru interesul public.

Cum am elaborat acest ghid?

Etapele parcurse în cadrul proiectului nostru

După ce am înțeles modul de funcționare ale celor trei metodologii, am dezvoltat un model de intervenție care preia activități complementare de la fiecare partener și am creat un nou flux de activități pe care le-am testat alături de profesorii noștri.

Mai jos puteți vedea etapele parcurse în cadrul proiectului:

1.

Înțelegerea principiilor și etapelor fiecărei metodologii și selectarea acelor părți din fiecare metodologie care le completează pe celelalte două

2.

Testarea activităților selectate ale fiecărui partener cu un grup de minimum 6 profesori în fiecare țară

3.

Obținerea feedback-ului din partea profesorilor după testare

4.

Îmbunătățirea calității activităților în funcție de feedback-ul primit

5.

Redactarea Ghidului pentru profesori (cel de față) care include toate activitățile testate

6.

Crearea modulelor de formare pentru facilitatori – un modul care va ajuta educatorii, lucrătorii din domeniul tineretului, personalul care lucrează în ONG-uri din domeniul educației să formeze profesorii pentru a utiliza acest manual

7.

Distribuirea manualului către profesorii care doresc să dezvolte pentru elevii lor abilități de cetățenie activă

**Distrați-vă citind și
aplicând ceea ce învățați
din acest ghid!**

2.1. Definirea termenilor. Pregătirea pentru călătoria de mobilizare a tinerilor

Cetățenie activă

Definiție

“Cetățenia activă este un concept greu de definit și totuși crucial pentru bunăstarea societății și a membrilor săi. Atunci când sunt întrebați, mulți oameni vor spune că este vorba despre “a da ceva la schimb”, despre a recunoaște că suntem cu toții dependenți unii de alții și că, prin contribuția pozitivă în direcția pe care o ia societatea,

ne ajutăm pe noi înșine, dar și pe ceilalți. Într-o societate democratică, toate persoanele și grupurile au dreptul de a participa la practicile și instituțiile democratice. Acest lucru (..) ne asigură că nimeni nu este exclus.”¹

Cetățenia activă este liantul care menține societatea unită, deoarece dacă toată lumea s-ar concentra doar pe mersul la muncă, pe câștigarea unui trai bun și pe promovarea intereselor individuale, societatea ar fi destrămată. Aceasta reunește oamenii din generații și medii diferite, construind o solidaritate care devine din ce în ce mai importantă pentru bunăstarea societății pe termen lung. De asemenea, reprezintă o formă de alfabetizare, întrucât presupune conștientizarea a ceea ce se întâmplă în jurul nostru, înțelegerea și dobândirea de cunoștințe pentru a lua decizii informate precum și curajul de a reacționa într-un mod adecvat, la nivel individual sau colectiv.

Cetățenia activă întruchipează convingerea că fiecare individ este capabil să facă o diferență în comunitatea în care trăiește – fie că este comunitatea locală, națională sau globală. Avem nevoie ca noua generație să aibă acces la programe/proiecte care să le dezvolte abilitățile de cetățenie activă, astfel încât să ne putem trăi viața într-un mod sustenabil. Fără un număr semnificativ de tineri care să acționeze în comunitățile lor, nu putem vorbi de o dezvoltare sustenabilă cu potențial deplin.

Context

În 2015, 11.9% din populația adultă în Uniunea Europeană (UE) a declarat că sunt cetățeni activi, ceea ce înseamnă că au participat la reuniuni, au semnat petiții sau au participat în alt mod la activități legate de grupuri, asociații sau partide politice. Cea mai mare rată de cetățenie activă a fost înregistrată în Franța (24.6%), urmată de Țările de Jos (24.6%), în timp ce Cipru (2.1%)

¹ <https://www.eesc.europa.eu/resources/docs/eesc-2011-35-en.pdf>

și **România** (3.6%) au înregistrat cea mai scăzută rată de participare. Republica Cehă (4.2%) și Slovenia (6.5%) au avut o situație ușor mai bună, dar tot sub rata din UE.²

Facilitarea cetățeniei active este una dintre strategiile Comisiei Europene pentru creșterea coeziunii sociale și reducerea deficitului democratic în Europa. Instituțiile UE au elaborat cadre de referință, încercând să definească și, de asemenea, să măsoare competențele care se încadrează sub umbrela “cetățeniei active”. Termeni precum educație pentru cetățenie globală, cetățenie activă, educație pentru democrație, educație pentru cetățenie au fost utilizați în mod interschimbabil și există numeroase dezbateri cu privire la diferențele și asemănările dintre aceștia. Ceea ce rămâne un factor unificator este concluzia că, într-o lume a interdependențelor, a globalizării, a resurselor limitate, cetățenia activă este un concept care devine din ce în ce mai important: “Educația pentru cetățenie se referă la aspectele educației la nivel școlar menite să pregătească elevii pentru a deveni cetățeni activi, asigurându-se că aceștia au cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru a contribui la dezvoltarea și bunăstarea societății în care trăiesc.” (Eurydice, 2012: 8)

Dezvoltare durabilă

Definiție

La fel ca și în cazul “cetățeniei active”, nu există o definiție generală acceptată a dezvoltării durabile. Conform Comisiei mondiale a ONU pentru Mediu și Dezvoltare (1987), dezvoltarea durabilă „răspunde la nevoile prezente fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.”³

Parlamentul European definește dezvoltarea durabilă ca fiind “îmbunătățirea nivelului de trai și a bunăstării populației relevante în limitele capacității ecosistemelor, prin menținerea activelor naturale și a diversității lor biologice în beneficiul generațiilor prezente și viitoare.”⁴ Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) definește dezvoltarea durabilă ca fiind “un echilibru dinamic între aspectele economice, sociale și de mediu ale dezvoltării în cadrul globalizării sau ca dezvoltare eficientă din punct de vedere economic, tolerabilă din punct de vedere social și ecologică în toate domeniile activității umane.”⁵

Cele trei definiții au în comun “nevoi, îmbunătățirea nivelului de trai al întregii populații, grija pentru viitor, echilibru economic, social, de mediu, armonie”. Acestea sunt, de asemenea, principalele concepte încorporate în metodologiile celor trei parteneri din cadrul proiectului.

Context

În zilele noastre, agenda globală este condusă de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată de toate statele membre ale Organizației Națiunilor Unite în 2015. Agenda oferă un plan comun pentru pace și prosperitate pentru oameni și pentru planetă, acum cât și în viitor.

² Eurostat

³ <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-CS/TXT/?uri=CELEX:32000R2493&from=CS>

⁵ Zdroj neznámý

În centrul acestora se află cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)⁶, care sunt un apel urgent la o acțiune din partea tuturor țărilor - dezvoltate și în curs de dezvoltare - în cadrul unui parteneriat global.

Acestea recunosc că sunt înlăturarea sărăciei și a altor privațiuni trebuie să meargă mână în mână cu strategii care să îmbunătățească sănătatea și educația, să reducă inegalitatea și să stimuleze creșterea economică - toate acestea abordând în același timp schimbările climatice și acționând pentru conservarea oceanelor și a pădurilor noastre.

Pentru a ajunge în acest punct, au fost făcuți mulți alți pași, începând cu anii 1970:

În 1983, secretarul general al ONU, Javier Perez de Cuellar, i-a cerut prim-ministrului Norvegiei, Gro Harlem Brundtland, să-și formeze o comisie internațională și a venit cu recomandări pentru a permite oamenilor să-și ajute națiunile întregi, păstrând în același timp ecosistemele funcționale și un mediu sănătos pentru oameni. Raportul „Viitorul nostru comun”, publicat în 1987,⁷ a avut drept cuvânt cheie “dezvoltare durabilă”.

În 1992, a fost creată Agenda 21, Conferința ONU privind Mediul și Dezvoltarea în Rio de Janeiro. Agenda a formulat necesitatea unei cooperări mondiale bazate pe principiile dezvoltării durabile.

De asemenea, a subliniat importanța promovării educației, considerată ca fiind cheia capacității noastre de a lansa dezvoltarea durabilă.

Cele opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) - care au variat de la înjumătățirea ratelor sărăciei extreme până la oprirea răspândirii HIV / SIDA și asigurarea educației primare universale până la data limită 2015 - au format un proiect asupra căruia au căzut de acord toate țările lumii și toate principalele instituții de dezvoltare din lume. Acestea au galvanizat eforturi fără precedent pentru a răspunde nevoilor celor mai săraci oameni din lume. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului au fost urmate, în 2015, de ODD, descrise mai sus.

Dezvoltare durabilă și cetățenie activă

Într-o lume cu o populație de 7,9 miliarde de locuitori (față de 1 miliard în 1800!), nu putem separa educația pentru cetățenie activă de principiile dezvoltării durabile. Aceasta se referă la utilizarea resurselor lumii într-un mod care să nu le distrugă, ci să le regenereze. Este vorba despre o societate care consumă și produce într-un mod care recunoaște limitele resurselor Pământului.⁸ Dezvoltarea durabilă nu este posibilă fără cetățeni activi, care să se implice activ în comunitățile lor.

⁷ <https://www.eesc.europa.eu/resources/docs/eesc-2011-35-en.pdf>

⁸ <https://www.overshootday.org/>

Unul dintre domeniile de acțiune prioritare ale Programului Global de Acțiune privind Educația pentru Dezvoltare Durabilă (2018) este mobilizarea tinerilor, ca potențiali agenți de schimbare și de presiune pentru soluții durabile la nivel local. Avem nevoie ca noua generație să aibă acces la programe formale și/sau informale care să le dezvolte competențele de cetățenie activă, astfel încât să ne putem trăi viața într-un mod sustenabil. Desigur, guvernele, domeniile economic și social își joacă rolul lor major în acest sens, dar fără un număr semnificativ de tineri care să acționeze și la nivel local, în comunitățile lor, nu putem vorbi de dezvoltare durabilă.

Prin intermediul acestui ghid sperăm să sprijinim cadrele didactice să înceapă o călătorie în care elevii lor vor fi tovarăși de drum în a deveni **cetățeni activi pentru dezvoltare durabilă**.⁹

Cum se încadrează proiectul în cadrele europene și internaționale?

Competențele pe care le dezvoltăm prin îmbinarea programele noastre contribuie la:

Competențele-cheie promovate de **Cadrul European de Referință**¹⁰ și de Cadrul de Referință al Competențelor pentru Cultura Democratică¹¹:

- Învățarea/dragostea de a învăța;
- Competențe sociale și civice;
- Simț de inițiativă și spirit antreprenorial;
- Conștientizarea și exprimarea culturală.
- Flexibilitatea și adaptabilitatea
- Abilități de rezolvare a conflictelor

Câteva dintre **competențele secolului 21**¹² care se referă la un set larg de cunoștințe, abilități, obiceiuri de muncă și trăsături de caracter care sunt considerate a fi extrem de importante pentru succesul în lumea de astăzi:

- Gândire critică, rezolvarea problemelor, raționament, analiză, interpretare, sintetizarea informațiilor
- Competențe și practici de cercetare, întrebări interrogative
- Creativitate, spirit artistic, curiozitate, imaginație, inovație, exprimare personală
- Perseverență, orientare personală, planificare, adaptabilitate, inițiativă
- Comunicare orală și scrisă, vorbire în public și prezentare, ascultare
- Leadership, muncă în echipă, colaborare, cooperare
- Spirit antreprenorial
- Conștientizare globală, umanitarism
- Cunoașterea mediului și a conservării, înțelegerea ecosistemelor

⁹ Ce înseamnă în mod specific să fii un cetățean activ pentru dezvoltare durabilă și ce comportamente trebuie să demonstreze elevii sunt prezentate în capitolul 3.5.

¹⁰ (https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/key-competences-for-lifelong-learning_en)

¹¹ <https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture>

¹² <https://www.edglossary.org/21st-century-skills/>

7 din cele 24 de puncte forte ale caracterului pe care VIA Institute of Character (www.viacharacter.org) la punctele forte ale caracterului necesare de care orice om ar avea nevoie pentru a trăi o viață de calitate:

Perspectivă

Inteligență socială

Leadership

Curiozitate

Recunoștință

Iubirea de a învăța

Curajul

Există o suprapunere între cadrele prezentate mai sus, ceea ce arată unitatea și acordul în modul de înțelegere și măsurare a cetățeniei active, precum și în modul în care este perceput viitorul tinerilor.

Pentru cadrele didactice, este important să aibă în vedere cadrul/contractele generale, deoarece acestea trebuie să le transmită elevilor ideea de a face parte dintr-o lume globală, în care totul este interconectat și în care chiar și cea mai mică acțiune contează.

Activitățile prezentate în acest ghid îi vor ajuta pe profesori să înceapă să dezvolte competențele enumerate mai sus și să-i determine pe elevi să devină cetățeni activi în comunitatea lor, pentru o lume mai durabilă.

Veniți alături de noi pentru a încuraja tinerii
să schimbe lumea!

2.2. Ce ar trebui să știți înainte de a începe această călătorie

Călătoria de învățare pe care o propunem în ghidul **“Schimbă-ți rolul”** este o combinație de activități testate, selectate din cele trei metodologii ale partenerilor de proiect.

Indiferent de activitățile pe care decideți să le utilizați din manual - fluxul complet sau doar unele dintre activități, este important să înțelegeți câteva elemente importante despre procesul de facilitare, cum ar fi:

Rolul profesorului ca facilitator

Cum să creați motivația pentru învățare

Ciclul învățării prin experiență

1. Rolul profesorului ca facilitator

Facilitarea înseamnă ‘a face ușor’ (Latină facilis). Rolul profesorului atunci când lucrează cu un grup de elevi **este de a fi liantul care ține grupul unit, de a fi cel care stimulează schimbul de cunoștințe și idei între membrii grupului și de a-i ajuta să gândească și să acționeze împreună. Facilitarea constă în a le permite celorlalți să își însușească procesul de învățare. În tot ceea ce faceți în calitate de facilitator, trebuie să vă gândiți la participarea și includerea tuturor elevilor.**

Mai jos am adunat sfaturi practice despre cum să aveți întâlniri incluzive și interactive cu elevii dvs.:

Planificați în mod adecvat

- Elaborați și exersați planul/activitățile în avans
- Pregătiți în avans toate materialele: rechizite, materiale tipărite, documente etc.
- Anunțați elevii cu privire la locul de desfășurare a activității, obiectivele, scopurile, durata
- Adaptați activitatea pentru elevii dvs. în funcție de: timpul alocat, nevoile și interesele grupului, locul desfășurării activității, dinamica grupului dvs., nivelul de înțelegere, fluxul activităților etc.
- Luați în considerare în prealabil orice potențiale probleme de participare, de exemplu, în ceea ce privește genul, grupurile minoritare sau dacă elevii au nevoi specifice de acces.
- Gândiți-vă la barierele cu care v-ați putea confrunta și la modul în care le veți depăși.

Creați împreună fluxul

- Creați un mediu de relaxare și aveți încredere în proces și în voi
- Observați nivelul de participare al tuturor și implicați și sprijiniți pe cei care nu participă pe deplin.
- Fiți fermi în ceea ce privește respectarea principiilor convenite. Acest lucru le va da încredere elevilor care s-ar putea să se simtă incapabili să participe pe deplin și îi va încuraja pe ceilalți să își împărtășească preocupările.
- Ajutați grupul să stabilească reguli de bază care vor contribui la atingerea obiectivelor - faceți un contract de grup.
- Ghidați-i pe elevi să gândească critic: puneți întrebări, solicitați opiniile elevilor.
- Ascultați comentariile, întrebările și feedback-ul elevilor, fără a le judeca răspunsurile.
- Comunicați eficient. Folosiți cuvinte și tonuri simple și adecvate - mențineți contactul vizual - ascultare activă. Folosiți un limbaj non-verbal adecvat.
- Adresează-te nevoilor și sentimentelor grupului.
- Încheiați și rezumați principalele puncte ale sesiunii/activității prin intermediul unei sesiuni de informare.
- Oferiți tuturor șansa de a vorbi. De exemplu, dați tuturor trei bețe de chibrituri și, de fiecare dată când cineva vorbește, luați una dintre ele.
- Împărțiți-vă în grupuri mici.

Probleme de urmărit

- Creați un context pentru a evalua modul în care au decurs activitățile și dacă v-ați atins obiectivele de învățare.
- Faceți o legătură între activitatea pe care ați desfășurat-o - cea anterioară și cea următoare.
- Documentați toate modificările pe care le-ați făcut în câteva activități - feedback-ul dumneavoastră poate fi util pentru alți facilitatori.

2. Cum se creează motivația pentru învățare

Există două tipuri principale de motivație - intrinsecă și extrinsecă - și ambele sunt forțe puternice în modelarea a ceea ce suntem și a modului în care ne comportăm. Oamenii sunt adesea motivați de factori externi, cum ar fi sistemele de recompensă, notele, evaluările sau opiniile pe care se tem că le-ar putea avea alții despre ei (motivație extrinsecă).

Cu toate acestea, la fel de frecvent, oamenii sunt motivați din interior, prin interese, curiozitate, grijă sau valori constante. Aceste motivații intrinseci nu sunt neapărat recompensate sau sprijinite din exterior, dar, cu toate acestea, ele pot susține pasiunile, creativitatea și eforturile susținute. Interacțiunea dintre forțele extrinseci care acționează asupra persoanelor și motivațiile și nevoile intrinseci inerente naturii umane reprezintă teritoriul teoriei autodeterminării (Self-Determination Theory-SDT). SDT este o teorie care a devenit bine cunoscută prin intermediul cărții lui Deci și Ryan din 1985 pe această temă. Aceștia spun că oamenii au 3 nevoi psihologice de bază:

1.

Nevoia de autonomie

A simți că suntem stăpânii propriului nostru destin și că avem cel puțin un anumit control asupra vieții noastre și asupra propriului comportament.

2.

Nevoia de competență

Nevoia de a ne dezvolta competența și de a dobândi măiestrie asupra sarcinilor care sunt importante pentru noi.

3.

Nevoia de conectare

Sentimentul de apartenență și de conectare cu ceilalți; nevoia de a ne simți conectați, iubiți, apreciați.

Prin satisfacerea acestor 3 nevoi, creștem șansele pentru un nivel ridicat de motivație pentru învățare și autodeterminare. Autodeterminarea este abilitatea sau procesul de a face propriile alegeri și de a controla propria viață. Autodeterminarea este o piesă vitală a bunăstării psihologice; după cum vă puteți aștepta, oamenilor le place să simtă că dețin controlul asupra propriei vieți.

Cea mai bună descriere a unui individ autodeterminat este cineva care:

- Crede că deține controlul asupra propriei vieți
- Își asumă responsabilitatea pentru propriul comportament (asumându-și meritele și vina atunci când ambele sunt justificate)
- Este auto-motivat în loc să fie condus de standardele altora sau de surse externe. Își determină acțiunile pe baza propriilor valori și obiective interne.

De exemplu, imaginați-vă o elevă care eșuează la un test important. Dacă are un nivel ridicat de autodeterminare - se simte responsabilă pentru acțiunile sale, crede că își controlează comportamentul etc. -, ar putea să le spună părinților că ar fi putut petrece mai mult timp studiind și că intenționează să își aloce timp suplimentar pentru a studia.

Planul ei de acțiune ar fi același, indiferent dacă părinții ei ar fi supărați sau apatici, deoarece ea însăși este motivată de dorința internă de a fi competentă și bine informată.

Dacă aceeași elevă are un nivel scăzut de autodeterminare - simte că nu deține controlul asupra vieții sale și că este o victimă a circumstanțelor - ar putea da vina pe profesor pentru că a dat un test dificil pentru care elevii nu erau pregătiți. Poate da vina pe părinți pentru că nu o ajută să învețe sau pe prieteni pentru că îi distrag atenția.

Dacă îi pasă de nota ei, nu se datorează unei dorințe interne de a avea rezultate bune, ci dorinței de a câștiga aprobarea părinților sau poate de a-și consolida imaginea de sine prin obținerea celei mai bune note din clasă sau de a-și impresiona profesorul cu cunoștințele sale.

Așadar, ce putem face pentru a crește motivația și autodeterminarea atunci când lucrăm cu elevii noștri în contexte formale sau non-formale?

Putem crește motivația dacă putem ajuta copilul să vadă valoarea și importanța sarcinii - dar acest lucru înseamnă că elevul trebuie să vadă sarcina ca pe o alegere proprie. Cum putem face acest lucru?

Crearea un sentiment de apartenență și de conectare în clasă/grup - prin jocuri de cunoaștere reciprocă, activități care creează un context de joc, distracție și conectare, prin întâlniri mai dese, prin informarea cu privire la activități.

Crearea contextului pentru satisfacerea nevoii de autonomie și control - prin provocarea elevilor de a identifica nevoile comunității, planificarea și implementarea un proiect de învățare prin serviciu sau un proiect de învățare bazat pe spațiu sau pregătirea unui reportaj. Luând decizii în grup cu privire la tipul de intervenție pe care îl doresc, elevii își satisfac nevoia de autonomie, iar motivația lor intrinsecă crește foarte mult.

Satisfacerea nevoii de competență - prin oferirea elevilor a contextului pentru a reflecta asupra învățării lor în timpul fiecărei întâlniri, dar și după fiecare proiect pe care îl implementează. Odată ce înțeleg cât de mult au crescut în anumite domenii și își celebrează creșterea, elevii devin și mai motivați să învețe

Activitățile prezentate în capitolul 4 al acestui manual de lucru răspund nevoilor prezentate mai sus.

3. Ciclul învățării prin experiență

Toate activitățile propuse în manual urmează ciclul învățării experiențiale, dezvoltat de David Kolb, și care include patru etape de învățare: experiența, reflecția asupra experienței, generalizarea și aplicarea lecțiilor învățate.

Vă încurajăm, în calitate de facilitator, să urmăriți aceste 4 etape prin debriefing. Debriefing-ul descrie o sesiune care, în general, ia forma unui "cerc așezat" în care facilitatorul pune întrebări, iar elevii își procesează învățarea prin răspunsuri.

Debriefing-ul îi ajută pe elevi să facă legătura între lecțiile pe care le învață în cadrul programului nostru și situațiile din viața reală. Îi ajută să își recunoască abilitățile și punctele forte, precum și resursele lor interioare care pot fi folosite în situații de viață viitoare. Practica reflecției în sine este una dintre cele mai utile abilități umane și conduce la învățare.

Experiența

A experimenta înseamnă a participa la un joc, a citi o poveste, a implementa un proiect în comunitate, a realiza interviuri sau reportaje despre mediu. După experiență, vom trece la întrebările de debriefing, după cum urmează:

Reflecția

Prima fază a debriefing-ului implică o "descărcare" personală a emoțiilor, pentru a-i ajuta pe elevi să își depășească propriile sentimente. Facilitatorul va trebui să se simtă confortabil pentru a permite acest lucru și să fie răbdător cu elevii care, în calitate de cursanți noi, s-ar putea să nu se simtă confortabil în acest sens. Dacă această etapă este sărită, elevii ar putea rămâne "blocați" pe o problemă și nu vor putea trece la următoarea fază de debriefing. În această fază, elevii pot da un sens celor întâmplate și își pot da seama ce a mers rău sau ce a mers bine. Facilitatorul ar trebui să încerce să NU dea opinii proprii.

Întrebări de reflecție:

- Ce ți-a plăcut la această activitate? - Ce parte a activității a fost cel mai greu de realizat? - Ce a fost cel mai distractiv în desfășurarea acestei activități? - Cum v-ați simțit când ați făcut această activitate?
- Cum a lucrat grupul tău împreună? - Ce s-a întâmplat în timpul activității?
- Ce ați observat?
- Ce pași ați parcurs înainte de a lua o decizie?
- Ce fel de sentimente ați avut atunci când membrii grupului s-au certat?
- Care a fost cea mai provocatoare sau dificilă parte a activității?

Generalizarea

Facilitatorul îi ghidează pe elevi într-un proces de împărtășire a concluziilor între ei, astfel încât aceștia să poată reprezenta un catalizator unii pentru alții. În plus, facilitatorul:

- ➔ Le cere elevilor să rezume ceea ce au învățat în afirmații concise sau generalizări.
- ➔ Relatează concluziile la care au ajuns și le integrează într-un model teoretic.
- ➔ Se asigură că fiecare dintre cei care doresc să împărtășească idei semnificative au șansa de a contribui.
- ➔ Ajută grupul să compare și să contrasteze diferitele concluzii, identificând modele acolo unde acestea există și identificând zonele legitime de dezacord.

Întrebări de generalizare:

- Ce alte situații de acest gen ați mai experimentat?
- Ce ați învățat despre propria abilitate de a lua decizii/comunicarea cu ceilalți etc.?
- Ce ați învățat prin observare?
- Cum ați descrie abilitatea dumneavoastră la...? - Ce alte abilități trebuie să ai pentru a fi bun la ?
- De ce a fost important acest lucru? - Ce ați învățat?

Aplicarea

Elevii sunt apoi ghidați în etapa de aplicare, în care încorporează lecțiile învățate în planuri pentru un comportament mai eficient în viitor. În mod ideal, elevii sunt capabili să aplice ceea ce au învățat imediat după încheierea evenimentului de învățare. Tehnicile pentru a facilita această fază de aplicare includ:

- ➔ Elaborarea de planuri de acțiune individuale - sau în echipă - axate pe punerea "învățării în acțiune"
- ➔ Revizuirea planurilor celorlalți, oferind consultare și sprijin, dacă este necesar.
- ➔ Împărtășirea planurilor individuale sau a unor părți din planuri cu întregul grup pentru a crea un sentiment de sinergie și a genera noi idei posibile pentru ceilalți.
- ➔ Identificarea altor nevoi de învățare.

Întrebări legate de aplicare:

- Ce ați învățat astăzi și veți putea folosi la școală sau...?
- Cum te vor ajuta noile tale abilități acasă?
- Ce ați învățat prin participarea la acest proces care vă va ajuta în viitor? - Descrieți un moment în care ați putea avea nevoie de abilitățile/cunoștințele pe care le-ați învățat astăzi.
- Care sunt alte situații în care veți avea nevoie să folosiți abilitățile pe care le-ați învățat astăzi?
- În ce alte moduri ați putea aplica competențele dobândite în cadrul acestei activități?

În concluzie

Prin utilizarea principiilor învățării bazate pe experiență și a sfaturilor unei bune activități de facilitare, profesorii le vor permite elevilor să fie autonomi, să dobândească competențe și să rămână conectați cu colegii și comunitățile lor, ca un prim pas în creșterea interesului și motivației elevilor de a deveni viitori cetățeni activi pentru dezvoltarea durabilă.

Bibliografie

<http://www.fao.org/3/i2134e/i2134e03.pdf>
<https://selfdeterminationtheory.org/theory/>
 IMPACT Manual 2018, New Horizons Foundation

Metodologii

3.1. Începutul călătoriei – despre cele 3 metodologii ale partenerilor

În cadrul proiectului nostru am combinat 3 metodologii: Place-based learning, Service Learning și Young Reporters for Environment. Aceste metodologii sunt complementare și aduc, de asemenea în discuție caracteristici unice care ajută elevii să devină cetățeni activi în domeniul dezvoltării sustenabile. Acestea - combinate cu o serie de activități prezentate în Capitolul 4 - sunt recomandate conform schemei următoare:

1. **Pregătirea modului de facilitare. Citește capitolul I și II.**
2. Citirea activităților prezentate în Capitolul 4 și implementarea acestora cu grupuri de 8-30 de elevi. Pentru o mai bună intervenție, recomandăm dezvoltarea unui program de 40 de ore care să cuprindă toate activitățile propuse.
3. Planificarea și implementarea unui proiect de tip Service-Learning, Place-based Learning sau Young Reporters for the Environment la alegerea elevilor.
4. Raportarea și diseminarea rezultatelor proiectului.
5. Evaluarea intervenției elevilor și a procesului de învățare.

Fiecare metodologie pe care o propunem - **Place-based Learning, Service-Learning sau Young Reporters for the Environment** aduce plus valoare în domeniul cetățeniei active pentru dezvoltare sustenabilă, după cum urmează:

1. Place-based Learning

Metodologia Place-based Learning (PBL), folosită de către SEVER (Republica Cehă), aduce o mai bună înțelegere asupra ideii de educație pentru sustenabilitate (sustainability education) și se bazează pe atașamentul puternic pe care îl au oamenii față de locurile lor de proveniență, în vederea promovării aspectelor ce țin atât de cultura, cât și de mediul înconjurător, îndeplinind în același timp o serie de obiective în domeniile conservării naturii și guvernării locale responsabile. În plus, PBL pune accentul pe o puternică cooperare comunitară, încurajând astfel atașamentul tinerilor față de locul în care se află.

În cadrul proiectului, am ales să testăm și să promovăm următoarele activități PBL:

- Jocuri de cunoaștere
- Călătoria Eroului
- Percepția senzorială
- Mersul comunității
- Viața sustenabilă
- Viziune asupra locului
- Proces de Reflecție- Ochelarii roz
- Întâlnirea comunitară

2. Service-Learning

Metodologia Service-Learning (SL), folosită de FNO în cadrul programului IMPACT (Romania), pune accentul pe ideea de cetățenie activă, creând contexte în care elevii se conectează la comunitățile din care fac parte prin identificarea nevoilor acestora; susține ideea de cooperare comunitară; se bazează pe implementarea și evaluarea proiectelor de tip service-learning (în serviciul comunității), care aduc beneficii atât în ceea ce privește comunitatea, cât și progresul educativ al tinerilor implicați.

În cadrul proiectului, am ales să testăm și să promovăm următoarele activități SL:

- Ce este o comunitate& ce înseamnă cetățenie activă
- Activități de reflecție: VIA pre și post proiect
- Harta comunitară
- Planificarea de proiect
- Activitate de reflecție - harta experiențelor

3. Young Reporters for the Environment

Metodologia Young Reporters for the Environment (YRE), folosită de către Asociația DOVES - FEE Slovenia (DOVES) care aduce plus valoare în ceea ce înseamnă analiză, investigație, căutarea de soluții și raportarea problemelor de mediu sau de dezvoltare durabilă pe care elevii le pot identifica în comunitatea lor sau chiar în lume. Metodologia YRE aduce de asemenea susținere celor două metodologii deja menționate (PBL și SL) oferind ustensile concrete, necesare pentru consolidarea unora dintre pașii PBL și SL, cum ar fi: învățarea despre loc (PBL), analiza nevoilor comunității (SL), celebrarea și diseminarea rezultatelor proiectului - importante atât în PBL cât și în SL.

În cadrul proiectului, am ales să testăm și să promovăm următoarele activități specifice YRE:

- Interviu
- Chestionarul
- Raportul
- Comentariul

În Capitolul 4 pot fi găsite toate activitățile menționate mai sus, prezentate într-o ordine logică și în detaliu pentru a putea fi folosite cu ușurință.

Ordinea acestor activități se află în concordanță cu etapele dezvoltării grupului, ajutând elevii să se cunoască mai bine și să dezvolte un sentiment de încredere reciprocă, urmând ca mai apoi să iasă și să-și exploreze comunitățile, implementând proiecte comunitare.

3.2. Învățarea de tip Place-Based (Place-Based Learning)

"If you don't know where you are, you probably don't know who you are." ¹³

Ralph Ellison

Ce este aceasta?

Place-based learning poate fi înțeleasă drept o formă de educație pentru sustenabilitate (sustainability education) bazată pe spațiu, care încearcă să depășească cadrul natural al acestuia, orientându-se atât spre laturile culturale, istorice, cât și spre cele sociale, politice și economice.

O abordare de tip Place-based se bazează pe atașamentul puternic pe care îl au oamenii față de locurile în care se află (comunitățile în care locuiesc, lucrează etc.) în vederea promovării educației ecologice și culturale, reușind în același timp să atingă o serie de obiective în direcții precum protecția mediului și guvernarea locală responsabilă.

- **Profită de toate aspectele care formează mediul local în vederea unei bune instruiți (aspecte naturale, culturale, istorice, context socio-politic);**
- **Subliniază implicarea civică în proiecte care au relevanță practică și ajută comunitatea (cunoscute drept proiecte de serviciu în folosul comunității);**
- **Construiește capital social și sprijină dezvoltarea parteneriatelor locale.**

La sfârșitul anilor 1990, place-based learning, ca abordare educațională specifică, a apărut la intersecția educației de mediu, protecției mediului și dezvoltării comunității.¹⁴

În cadrul învățării de tip place-based learning, elevii se alătură cetățenilor, iar împreună se implică în bunul mers al comunităților din care fac parte. O astfel de abordare se bazează pe valori democratice și urmărește convergența dintre obiectivele educaționale, obiectivele sociale, economice și de mediu relevante la nivel local.

Astfel, aceasta contribuie la adoptarea unor atitudini și abilități, precum și la implementarea unor activități care sunt necesare pentru o guvernare responsabilă în ceea ce privește mediul.¹⁵

Care sunt principiile învățării de tip Place-Based ?

Place-based learning funcționează după următoarele principii de bază:¹⁶

- **ÎNVĂȚARE DESPRE ZONĂ** - temele și contextele locale sunt utilizate pentru învățare, dar servesc în același timp și ca bază pentru:

¹³ <https://quoteinvestigator.com/2017/09/29/where-who/>

¹⁴ O serie de publicații științifice, metodologice și de popularizare au apărut de atunci. Una dintre acestea este cartea lui David Sobel (2004) *Place-based Education: Connecting Classrooms & Communities*. Volumul editat la care se face referire în următoarea notă de subsol este versiunea în limba cehă.

¹⁵ Pentru sursă și mai multe informații, verificați ediția revizuită *Učíme se rozhodovat pro budoucnost* [Cum învățăm să luăm decizii pentru viitor], SEVER & Partnerství o.p.s., 2010

¹⁶ Pentru mai multe informații, <https://promiseofplace.org/what-is-pbe/principles-of-place-based-education>.

- Înțelegerea unor contexte mai largi;
- Implicarea în rezolvarea problemelor regionale și globale.

- **ÎNVĂȚAREA "ON-SITE"** - cum procesul de învățare are loc în afara școlii, comunitatea și împrejurimile servesc drept "sală de clasă".
- **CONTRIBUȚIE CONCRETĂ ÎN DEZVOLTAREA UNUI STIL DE VIAȚĂ SUSTENABIL LA NIVEL LOCAL ȘI GLOBAL** - problema ridicată de elevi este una reală și cât se poate de serioasă, rezultatele implicării lor reprezintă o contribuție necesară calității vieții și mediului înconjurător, subliniând rolul pe care îl joacă comunitatea în protejarea acestuia.
- **ATAȘAMENTUL FAȚĂ DE ZONĂ** - procesul de învățare dezvoltă atașamentul personal față de locul în care se află individul.
- **ADAPTAREA LA CONDIȚIILE LOCALE** - procesul de învățare răspunde și este adaptat condițiilor și nevoilor locale.
- **PARTENERIATE LOCALE** - procesul de învățare este susținut de parteneriate cu alte persoane și entități care fac parte din comunitate (organizații locale, companii, administrație locală, experți, cunoscători, martori ale unor evenimente etc.)
- **INTERDISCIPLINARITATE** - procesul de învățare este interdisciplinar, cu limite neclare între discipline, ajutând elevii să înțeleagă legătura interdependentă dintre procesele sociale și naturale, locale și globale, trecute și viitoare.
- **RELEVANȚĂ PERSONALĂ** - elevul descoperă că relevanța procesului de învățare diferă de la individ la individ, aflându-se în concordanță cu stilul de viață al fiecăruia.
- **PARTICIPARE ACTIVĂ** - procesul de învățare vizează înțelegerea problemelor locale și globale, precum și implicarea activă în rezolvarea lor, punând accentul pe inițiativa elevului:
 - Inițiativa și responsabilitatea aparțin elevilor;
 - Rolul cadrului didactic este de a fi ghid în procesul de învățare, și nu o sursă de informații.
- **INSTRUMENT DIDACTIC** - învățarea de tip place-based este esențială pentru atingerea obiectivelor propuse. Din acest motiv, școala ar trebui să o trateze ca pe un instrument obișnuit de educație școlară, nu drept ceva în plus.

Cadrul didactic ar trebui să fie clar cu privire la ceea ce se așteaptă ca elevii să acumuleze în urma unei astfel de abordări, cum anume învățarea de tip space-based se încadrează în curriculum și cum are loc etapa de evaluare.

- **COOPERARE** - un alt aspect important al învățării de tip place-based deoarece învățarea are loc sub forma unor activități de grup ce nu pot fi rezolvate în mod individual.

Programul Școală pentru viață sustenabilă (School for Sustainable Living)

Programul ce se bazează pe metodologia place-based numit "Școală pentru viață sustenabilă" ("School for Sustainable Living") a apărut pentru prima dată în anul 2004, în Republica Cehă. Acesta ajută școlile să lucreze împreună cu membrii comunității lor în vederea protejării mediului și îmbunătățirea calității vieții. Astfel, studenții, profesorii și comunitățile locale întreprind proiecte practice pentru a sprijini dezvoltarea locală durabilă, care oferă elevilor abilități folositoare în viață.

Misiune/Scop

Prin înțelegerea locului și implicarea activă în viața comunității, programul îi ajută pe elevi, profesori și pe ceilalți cetățeni să dezvolte competențele necesare în vederea înțelegerii și/sau adoptării unui stil de viață sustenabil.

Misiune/Scop

- Să dezvolte cunoștințe și competențe specifice stilului de viață sustenabil.
- Să realizeze produse concrete, specifice care să îmbunătățească situația zonei și a comunității în ceea ce privește viața sustenabilă.

Programul este alcătuit din două cursuri bazate pe proiecte:

1. Primul curs urmărește să dezvolte o viziune sustenabilă asupra zonei, respectiv a comunității - prin cartografierea și înțelegerea aprofundată a locului, elevii obțin informații despre locul în care se află; aceste informații sunt sortate și interpretate; elevii mai apoi, putând să reflecteze la „ce fel de loc ar dori să aibă” - mai precis, cum își doresc să arate comunitatea lor în următorii 10 ani.

Ulterior, ei aleg câteva proiecte (care abordează problemele sau nevoile locului) pe care le pot implementa ei înșiși pentru a se apropia cât mai mult de modelul în care își doresc să arate comunitatea lor.

2. Al doilea curs vizează implementarea unui proiect util pentru zona respectivă - În cadrul unei discuții cu membri ai comunității și ai administrației locale, elevii decid asupra unui singur proiect, pe care îl vor explora în profunzime (proces de investigație) urmând ca mai apoi să aibă loc planificarea, respectiv implementarea acestuia.

Astfel, ei vor realiza un ”produs” care va contribui la consolidarea viziunii lor asupra vieții sustenabile locale.

3.3 Metodologia IMPACT (Învățare prin experiență - Service Learning)

Modelul IMPACT (Implicare, Motivație, Participare, Acțiune, Comunitate, Tineri) a fost dezvoltat de Fundația Noi Orizonturi (New Horizons Foundation) în Lupeni.

Principalul scop al programului IMPACT este acela de a inspira și motiva tinerii să-și dezvolte o viziune asupra vieții/ să aibă un vis și să le ofere oportunitatea de a experimenta cu ajutorul proiectelor în serviciul comunității, dezvoltându-se în tot ceea ce înseamnă cetățenie activă.

Cluburile IMPACT sunt grupuri de tineri cu vârste cuprinse între 12-14 ani; 15-18, care se întâlnesc săptămânal timp de două ore pentru a se distra, a învăța și a lucra împreună la proiecte de tip service-learning.

Cluburile sunt conduse de voluntari care își asumă rolul de Lider de Club IMPACT/ Facilitator, care urmărește un curriculum bazat pe metode de învățare experiențială pentru a ajuta clubul să dezvolte competențe în cetățenie activă și multe altele.

IMPACT se bazează pe:**a) VALORI MORALE (Character)**

Programul IMPACT dezvoltă un set cuprinzător de valori umane, cum ar fi respectul, responsabilitatea, bunătatea și recunoștința- lista completă a acestor valori se bazează pe modelul VIA (www.viacharacter.org).

b) IMPLICARE (Contribution)

Programul IMPACT subliniază importanța implicării; aceasta are loc prin intermediul proiectelor de Service-Learning (învățare prin ajutarea comunității). Astfel, fiecare club identifică o nevoie/ o problemă în comunitate de rezolvat/ ameliorat, iar membri lucrează împreună pentru a implementa proiecte în jurul acestei nevoi.

c) COMPETENȚE (Competencies)

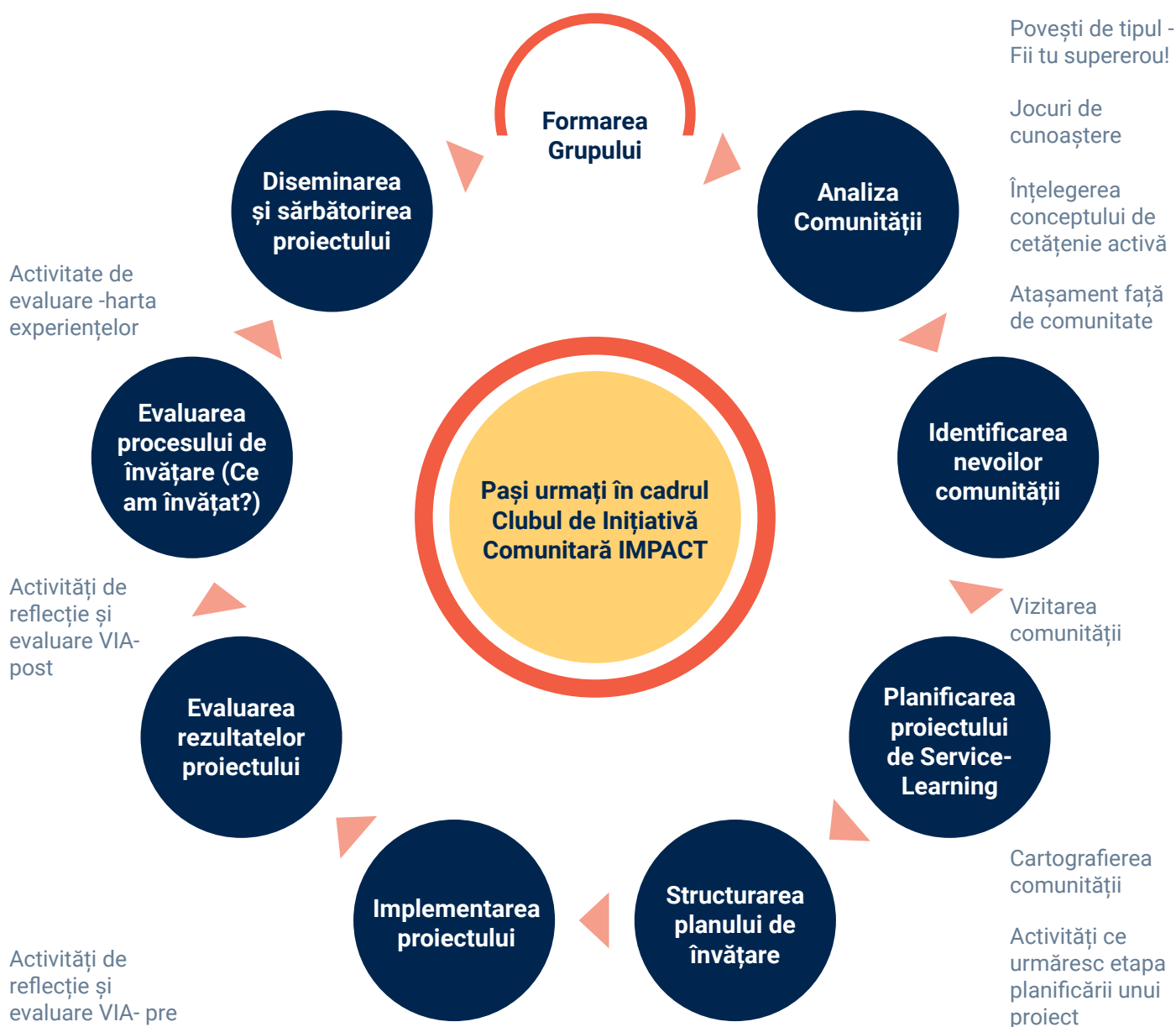
Programul IMPACT dezvoltă numeroase competențe printre care, managementul proiectelor, comunicarea eficientă, abilitățile de rezolvare a problemelor, managementul personal și al echipei.

Cluburile IMPACT au la bază învățarea prin experiență, metodologie dezvoltată de David Kolb, mai precis ideea de Service Learning. Aceasta din urmă folosește proiectele în serviciul comunității pentru a atinge obiective specifice de învățare și pentru a încuraja dezvoltarea responsabilității sociale și a valorilor morale.

În cadrul întâlnirilor, membri clubului IMPACT lucrează împreună pentru a identifica nevoi și probleme la nivelul comunității din care fac parte, proces urmat de sesiuni de brainstorm-ing ce urmăresc găsirea de soluții- planificarea, implemmentarea efectivă a unui proiect în acest sens, precum și organizarea unei sesiuni de evaluare al acestuia.

O parte importantă a metodologiei IMPACT este evaluarea procesului de învățare (competențe dobândite). Astfel, după fiecare proiect, tinerii stau împreună și reflectează asupra lucrurilor pe care le-au învățat pe întreaga perioadă de desfășurare a proiectului; ce abilități au dobândit, ce au îmbunătățit, cum au lucrat la nivel de echipă etc.

Activitățile specifice învățării prin experiență facilitate de liderii clubului sunt incluse într-un curriculum care urmează etapele următoare:

În albastru se pot vedea pașii specifici conceptului de Service-Learning pe care îi urmează fiecare grup IMPACT, iar în portocaliu- unele dintre activitățile care pot fi facilitate pentru a dezvolta participarea activă, aflată în strânsă legătură cu ideea de dezvoltare durabilă.

În manualul existent, Capitolul 4, sunt descrise în detaliu activitățile de învățare prin experiență pentru aproape fiecare etapă dintr-un proiect de Service-Learning; facilitate în această ordine, pot dezvolta competențele și cunoștințele necesare pentru ca tinerii să înțeleagă și să se implice în cetățenia activă.

3.4 Programul Young Reporters for the Environment (YRE)

Ce este acest program?

Programul Young Reporters for the Environment încurajează și susține tinerii să transmită mai departe importanța dezvoltării durabile sau sustenabile. În cadrul programului, tinerii au șansa să învețe despre dezvoltarea sustenabilă și să dobândească cunoștințe și competențe care îi vor ajuta să se implice în mod activ în provocări ce țin de dezvoltarea durabilă, prin intermediul jurnalismului creativ și de mediu. Programul este construit ca o rețea globală de mentori și tineri activă în 45 de țări din întreaga lume, sub supravegherea organizației Foundation for Environmental Education (FEE).

Cine participă?

YRE antrenează participanți între 11-25 de ani în jurnalismul de mediu, analizând probleme și soluții, raportând despre acestea prin articole, fotografii, video-uri care sunt difuzate prin diferite canale de comunicare.

Programul dezvoltă în rândul participanților abilități și cunoștințe despre problemele de mediu, le dezvoltă simțul civic, simțul de inițiativă, munca în echipă, comunicarea eficientă, analiza critică, responsabilitatea socială, precum și abilități de conducere.

Metodologie și principii

Folosește o metodologie testată ce cuprinde patru pași:

Pasul 1 - Investigația

Investigarea unei probleme locale de mediu:

- Identificarea, definirea și comunicarea unei probleme/nevoi de mediu
- Obținerea de informații relevante din surse primare și secundare (cercetare, comparare, interpretare, evaluare)
- Descoperirea de indivizi și grupuri-cheie pentru a afla care sunt perspectivele lor asupra acestor probleme/nevoi, presupunerile lor și posibilele soluții oferite de aceștia
- Efectuarea unor cercetări proprii - chestionare, interviuri cu actori - cheie sau grupuri în vederea obținerii unor informații directe
- Analizarea implicațiilor istorice, economice, sociale și / sau politice relevante și posibilele consecințe ale problemei
- Raportarea problemei locale la imaginea sa globală (la scară mare)

Pasul 2 - Găsirea de soluții

- Identificarea unei posibile soluții prin intermediul unor experți/ actori în problemele de mediu, analizarea eficacității acesteia pe baza argumentelor pro și contra
- Soluția găsită trebuie să fie bine explicată, dezbătută și justificată

Cum are loc implementarea?

La nivel național, programul este implementat în fiecare țară participantă prin intermediul unei rețele de școli. Fiecare participant decide asupra subiectului investigat, respectiv resursa media folosită. Pentru tinerii reporteri se recomandă:

- Să se concentreze asupra problemei/problemelor de mediu din comunitate, care îi vor ajuta să aibă o perspectivă mai largă (globală);
- Să folosească limba lor națională.

Pentru că este un program internațional, YRE organizează anual o competiție jurnalistică adresată celor înscriși în program. Scopul acestei competiții este de a încuraja tinerii să fie cât mai activi în ceea ce înseamnă problemele de mediu. În același timp, competiția își propune să disemineze rezultatele tinerilor entuziaști pentru a împărtăși ulterior aceste idei cu publicul internațional.

Competiția își propune să motiveze participanții și să le ofere posibilitatea de a învăța unii de la ceilalți. Pentru a se putea înscrie, este necesar ca tinerii să locuiască într-una dintre țările în care programul YRE este implementat. Fiecare lucrare destinată competiției internaționale, trebuie să treacă mai întâi printr-un proces de evaluare național.

Pasul 3 - Raportul

Raportarea unei probleme de mediu și soluția sa posibilă printr-o producție jurnalistică care vizează un public local:

- Stabilirea publicului țintă, precum și metoda de comunicare cu acesta (ce mijloc media se potrivește cel mai bine, care sunt sursele de informare al publicului țintă)
- Planificarea modului de prezentare a problemei (Cine trebuie să fie informat? Cum? Când?) folosind un stil și un format specific domeniului jurnalistic
- Realizarea unui articol, unei fotografii sau a unui video care documentează problema descoperită la care este de preferabil să se prezinte și o posibilă soluție
- Tonul optimist - care să inspire dorința de implicare în vederea obținerii unei schimbări la nivel de comunitate

Pasul 4 - Diseminarea

- Distribuirea informației cu publicul local prin surse media - ziare, reviste, radio, televiziune, social media, expoziții, cinema, evenimente locale etc.

3.5. Activități și metodologii combinate

Mai jos puteți găsi lista detaliată a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor pe care elevii le pot dezvolta în timp ce experimentează activitățile selectate din curriculum Schools of Sustainable Living, IMPACT și Young Reporters for the Environment. Aplicând activitățile prezentate în manual în Capitolul 4, elevii pot dezvolta următoarele competențe.¹⁷

Competențe	Cunoștințe și abilități	Activități propuse de cele 3 programe
Educație de mediu	- Să aibă o imagine de ansamblu asupra zonei în care locuiesc. - Să explice ce înseamnă dezvoltarea sustenabilă și impactul acesteia asupra comunității.	- Călătoria eroului - Interviu
Maturitate emoțională	- Să identifice diferite emoții pe care comunitatea/zona le provoacă în ei. - Să formuleze și să explice propriile lor emoții și opinii.	- Activități de reflecție VIA - Harta experiențelor
Gândire critică	- Să recunoască probleme și nevoi în comunitate. - Să recunoască care sunt competențele necesare pentru nevoia comunității. - Să reflecte asupra procesului de învățare în care au fost implicați prin intermediul activităților.	- Cartografierea comunitară - Plimbare prin comunitate - Cetățenie activă - Activități de reflecție VIA - Harta experiențelor - Interviu - Comentariul
Simț analitic și de interpretare	- Să identifice aspectele pozitive ale comunității fără a minimaliza nevoile acesteia. - Să construiască o hartă a nevoilor comunității.	- Plimbare prin comunitate - Interviu - Comentariul
Creativitate	- Să identifice schimbările necesare. - Să creeze viziunea comunității.	- Viziune asupra locului/zonei - Viață sustenabilă/ dezvoltare sustenabilă
Atitudine de soluționare a problemelor	- Să evalueze soluțiile în raport cu dezvoltarea sustenabilă a comunității	- Cartografierea comunitară/ harta comunității - Planificarea de proiect - Interviu
Cooperare, Colaborare, Muncă în echipă	- Să colaboreze cu alți indivizi din comunitate în identificarea punctelor tari și slabe ale comunității, dar și ale grupului în care lucrează - Să lucreze împreună pentru planificarea și implementarea unui proiect comunitar.	- Toate activitățile de grup
Abilități de cercetare, colectare a informației	- Să aplice metodele de investigație - Să aplice metode specifice domeniului jurnalistic.	- Interviu - Harta comunității - Plimbare prin comunitate

¹⁷ Acestea pot fi regăsite de asemenea în The European Reference Framework, the Reference Framework of Competencies for Democratic Culture and 21st century skills.

Comunicare orală, scrisă, vorbit în public, ascultare activă	- Să aplice metode specific domeniului jurnalistic. - Să comunice rezultatele membrilor comunității și membrilor consiliului local.	- Interviu - Întâlnire cu membri ai comunității - Munca de proiect - Raportul
Planificare	- Să planifice și să implementeze un proiect în serviciul comunității.	- Toate activitățile descrise

„Firul roșu” al metodologiilor combinate sunt valorile / atitudinile promovate:

- **Inteligență socială:**
 - a fi deschis să cunoști oameni noi
 - a respecta diversitatea și nevoile altor oameni
 - a reflecta și respecta părerile diferite
- **Spirit de inițiativă/ Leadership:**
 - a fi motivat să abordezi o atitudine active în comunitate
 - a căuta metode de a răspunde nevoilor comunității prin proiecte
- **Perspectivă:**
 - a reflecta asupra schimbărilor ce au loc la nivelul comunității
 - a privi comunitatea ca un întreg
- **Recunoștință:**
 - a fi recunoscător pentru valorile și aspectele pozitive
- **Curiozitate:**
 - a manifesta interes în bunul mers al comunității
- **Curaj:**
 - a fi motivat să cauți soluții practice pentru nevoile comunității și a le prezenta în fața membrilor acesteia
- **Dorința de învățare:**
 - a fi deschis spre învățare, a reflecta asupra activităților propuse

Activități

4.1. Să ne cunoaștem mai bine!

Scopul activității

Să ajutăm elevii să se cunoască mai bine unii pe alții și/sau să își îmbunătățească relațiile în grup. Activitățile servesc și ca introducere pentru elevi înainte de a începe lucrul la un proiect comun.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii...

- (C) vor putea să descrie care este scopul jocurilor în echipă
- (C) vor putea lista avantajele cooperării și suportului mutual în a-și atinge obiectivele comune
- (A) vor descoperi orin experiență că suportul mutual și cooperarea sunt elemente esențiale pentru încheierea cu succes a oricărui proiect

Concepte cheie

Cooperare: formă fundamentală a interacțiunii umane. E un efort cu un scop comun din a cărui realizare toți participanții beneficiază. În căutarea soluțiilor comune, participanții pot vedea perspectiva mai largă și percepe lucrurile din unghiuri diferite. Lucrând împreună ei pot descoperi cât de important este respectul, ascultarea activă a diferitelor opinii, deci și gândirea critică și responsabilitatea față de alții.

Planul activității

Numele activității	Numele activității	Timp	Materiale
1. Linia A-Z	Joc de echipă	10-20 minute pentru fiecare activitate	Sfoară/bancă/bordure stradă
2. Mă bazez pe tine	Joc de echipă	10-20 minute pentru fiecare activitate	Etichete adezive, markere
3. Fotoliile	Joc de echipă	1-3 minute	Scaun pentru toți
4. Reflecție	Discuție	15 minute	Flipchart și markere

Total: 40-80 de minute

Descrierea activităților

1. Linia A-Z

Cereți-vă elevilor voștri să stea în picioare pe o bancă/o sfoară/borduri și să se alinieze în ordine alfabetică, fără să cadă de pe bancă/bordure/calce cu ambele picioare în afara sforii. Dacă cineva greșește, se întoarce la locul inițial. Elevii vor trebui să se sfătuiască și să găsească o strategie cum să se aranjeze în ordine alfabetică fără să cadă.

Terminați exercițiul verificând dacă ordinea e corectă: cereți elevilor să își spună numele, pe rând, și apoi să coboare de pe bancă/borduri. După ce au terminat, puteți introduce și varianta mai dificilă, fără comunicare verbală. Folosiți un alt criteriu ca să le cereți să se alinieze (nu vârstă, nume, zi naștere, pe care al putea să le știe foarte bine dacă se cunosc de mult).

În timpul debriefului, participanții vor fi întrebați cum s-au coordonat, ce roluri au fost (a fost cineva coordonator? Dar ceilalți?) și cum s-au simțit în timpul exercițiului ajutându-se unii pe alții. Îi puteți întreba și cum s-au simțit în timpul contactului fizic (spațiu personal), vă poate ajuta în coordonarea următoarelor activități.

2. Mă bazez pe tine

Sarcina grupului este de a forma grupuri de trei, astfel încât numerele de pe fruntea lor să dea suma de 100. Începeți prin a le cere elevilor să formeze un cerc și să închidă ochii. Apoi, mergeți în jurul cercului și atașați o etichetă adezivă numerotată pe fruntea fiecărui elev. Când toate etichetele au fost plasate, elevii pot deschide ochii și pot începe să lucreze la sarcina lor - fără a vorbi, a arăta numerele, a folosi alfabetul degetelor sau orice alt mod de a afla ce au pe ele.

La început, elevii se holbează unul la altul și nu știu ce să facă, dar apoi va exista cineva care începe să formeze grupurile de 3. Asigurați-vă că observați cine o face (una sau mai multe persoane). Lectorul poate da indicii de genul "Acest grup este corect" sau "Acest grup este incorect". Când toate grupurile au fost formate, verificați numerele și facilitați o scurtă discuție.

Întrebați cursanții care au găsit formarea grupurilor, ce era necesar pentru apariția diferitelor grupuri etc.. Lucrați împreună pentru a dezvălui principiul jocului: pentru ca un grup să apară, a fost necesar ca cineva din afară să aducă trei membri împreună. Astfel, fiecare grup depindea de ajutorul altcuiva. Acesta este motivul pentru care jocul este intitulat, "Contez pe ajutorul tău". În plus, elevii pot fi întrebați dacă au observat cine a descoperit principiul jocului - cine a fost primul care și-a atribuit oamenilor unul altuia.

Notă: Două numere din fiecare grup sunt întotdeauna aceleași: $5 + 5 + 90$, $10 + 10 + 80$, $15 + 15 + 70$, $20 + 20 + 60$, $25 + 25 + 50$, $30 + 30 + 40$, $35 + 35 + 30$, $40 + 40 + 20$, $45 + 45 + 10$, $50 + 50 + 0$, etc.

3. Fotoliile

Într-un spațiu mai mare delimitat (sală de clasă, teren de sport), plasați același număr de scaune ca și jucătorii (inclusiv profesorul), astfel încât să nu se confrunte cu toții în aceeași direcție. Fiecare jucător se așează pe un scaun, cu fața la locul unde este întors scaunul. Scaunul profesorului rămâne gol. Profesorul ia o poziție în picioare într-o zonă opusă scaunului gol. Sarcina profesorului este de a lua orice scaun vacant. Lectorul merge încet într-un ritm constant spre scaunul gol în timp ce face un sunet ciudat (ca o rață). Odată ce un student se ridică de pe scaun, altcineva trebuie să-l ia. Acest lucru produce o mișcare haotică interesantă a clasei.

Reguli

- Odată ce un student s-a ridicat de pe un scaun, acesta nu se mai poate întoarce la el.
- În timp ce rața nu poate accelera, toți ceilalți se pot mișca cât de repede doresc.
- Scaunele nu trebuie mutate; trebuie să rămână în aceeași poziție tot timpul. Jucați una sau două runde cu elevii. Dați-le cinci minute pentru a conveni asupra unei strategii de a păstra rața în joc pentru cât mai mult timp posibil. Atunci repetați jocul.

Întrebări ce pot fi folosite după fiecare joc:

- Cum v-ați simțit la începutul jocului - v-ați gândit că puteți îndeplini sarcina? De ce da, de ce nu?
- Care a fost cel mai important factor care a dus la succes? Ce strategie ați ales?
- Ce roluri au fost în echipă? Cine a ajutat cel mai mult?
- Ce ar fi putut fi făcut mai bine?

Bibliografie

- <http://www.leadershipgeeks.com/adult-team-building-activities>
- Vasquez, M. (2015). Trénink mistrů improvizace [Training the Masters of Improvisation]. Praha: Grada. Pp. 96–97.

4.2. Călătoria eroinei

Scopul activității

Elevii vor pleca de la această întâlnire simțindu-se motivați să se implice în proiecte făcute împreună CU comunitatea.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (A) Identifice trăsăturile de caracter care vor fi exersate atunci când pornesc într-un nou proiect
- (C) Listeze care sunt pașii unui proiect comunitar pe care îl vor implementa
- (V) Aibă o perspectivă pozitivă cu privire la rezultatele sau impactul pe care l-ar putea avea un proiect în care se implică.
- (V) Aibă o perspectivă vizionară cu privire la ceea ce își doresc să proiecteze pentru comunitatea lor pe termen lung.

Concepte cheie

Curiozitate: Explorarea și căutarea binelui comun; căutarea de experiențe noi; găsirea subiectelor fascinante.

Călătoria eroinei poate fi văzută în fiecare proiect, proces solicitant sau eveniment important din viață. Oamenii își găsesc puterea interioară atunci când se confruntă cu necunoscutul sau cu o sarcină solicitantă.

Călătoriile tuturor eroilor sunt aceleași în principiu: eroul se confruntă cu o provocare de a întreprinde o aventură (schimbare), prevalează asupra dificultăților neașteptate, adună informații / obiecte importante sau își face prieteni, își dă seama că are nevoie de ajutor din partea altora, trece printr-o nouă experiență și, după ce a depășit provocarea, continuă să folosească experiența în beneficiul său sau al comunității.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Bun venit și introducere	Prezentare	15 minute	-
2. Vizionare film	Discuție facilitată	20 minute	Proiector, boxe, link film
3. Labirintul	Discuție facilitată	30 minute	Desen labirint
4. Viziunea simțurilor asupra comunității	Brainstorming	15 minute	Foi de flipchart și markere
5. Încheiere/evaluare	-	5 minute	-

Total: 85 de minute

Descrierea activităților

1. Bun venit și introducere (15 minute)

Notă: Acest timp îi ajută pe tineri să se simtă confortabil, pregătiți pentru întâlnire și să afle ce așteptări pot avea pe parcursul următoarelor două ore. Faceți un joc de nume sau energizare înainte de a intra în activitățile de mai jos.

2. Vizionare film (20 minute)

Scopul acestei activități este de a reflecta cu privire la superputerile pe care fiecare dintre noi le are și cu care pot să facă diferența în viața cuiva.

Pregătire activitate: pregătiți videoproiectorul și filmul de la acest LINK:
<http://www.teachingideas.co.uk/video/Soar>

Facilitarea activității: rugații membrii de club să fie foarte atenți la film pentru că veți discuta despre ce se întâmplă în film.

Oprește video la **minutul 0:59** și întreabă: Despre ce credeți că va fi povestea? Ce se va întâmpla mai departe? Ce credeți asta?

Continuă filmul până la **minutul 4:01** și întreabă membrii: Vă amintiți că această geantă a picat la început din cer? Ce credeți că ar putea fi înăuntru? Ce ar putea să se întâmple după ce se deschide geanta?

Lăsați filmul până la final și faceți debriefingul pe film:

- Cine sunt personajele din film?
- Ce vrea să facă fetița? Ce se întâmplă pe parcurs?
- Cum v-ați simțit voi în timp ce vizionați filmul?
- Ce gânduri aveți în timpul filmului?
- Care credeți că a fost mesajul filmului?
- Ce asemănări există între această fetiță și noi ca și club?
- Ce trăsături de caracter a dovedit fetița - **treceți aceste trăsături de caracter/calități pe o foaie de flipchart pentru că veți mai reveni la ele!**
- Ce similitudine ar putea exista între proiectul fetei și proiectele noastre?
- Ce am putea învăța din experiența fetei pentru noi ca și club atunci când facem un proiect? **Povestea ne arată că dacă nu ne este frică și dacă apelăm la curaj, răbdare,**

perseverență, creativitate putem să facem lucruri bune pentru cei din jurul nostru și putem să creem lucruri de care nu credeam că am putea fi capabili.

- Oare fetița noastră ar putea fi o eroină? Cunoașteți oameni în jurul vostru care să aibă caracteristici ca ale fetei? (scriți numele pe un flipchart).
- Credeți că în viața voastră de zi cu zi sunteți sau ați putea fi ca această fetiță?
- Oare am putea noi împreună să fim ca această fetiță?
- Ce ar putea simboliza steluța care ajunge pe cer pentru noi ca grup (schimbare pe care o facem în lume).
- Oare am putea să punem și noi steluțe pe cer pentru cei în nevoi, timp în care noi să ne dezvoltăm caracterul- curajul, răbdarea, creativitatea, etc?

3. Labirintul proiectelor (30 minute)

Scopul acestei activități este de a motiva membrii cu privire la pașii următorului proiect pe care îl vor face în cadrul clubului și de a înțelege care vor fi pașii pe care îi vor face.

Facilitarea activității: Prezentați imaginea unui labirint. După ce îl văd întrebați ce credeți că este acesta. După o discuție scurtă explicați: există multe feluri de labirinturi, unele sunt ingrozitoare - ca niște închisori în care am putea să ne simțim pierduți pentru totdeauna. Labirinturile au fost făcute inițial pentru a proteja ceva special. Dar pentru a ajunge la acest ceva special, trebuie să găsești ruta și direcția corectă. Ca să putem să găsim direcția bună într-un labirint e nevoie să lucrăm cu o serie de trăsături de caracter sau abilități precum - **curaj, răbdare, perseverență, creativitate, etc** - ca fetița din film. Să treci printr-un labirint poate fi un examen de viață.

În proiecte, simbolic, trecem tot ca printr-un labirint. Când facem un proiect trecem de la ceva simplu la ceva mai complex, suntem provocați pe parcurs, ne poate fi greu, chiar ne putem distra sau supăra, dar până la urmă putem găsi comoara din el (steluța ca în cazul fetei). În proiectele noastre avem șansa să mergem printr-un labirint de provocări, dar în final am putea să creăm ceva magic care să fi de ajutor cuiva sau multor oameni- ca steluța din film.

Sunteți curioși să intrați în aceasta toamnă într-un loc labirint al descoperirilor? Da? Atunci înseamnă că voi sunteți pe care să deveniți din nou eroi ca fetița din filmul nostru. Iar ca să

mergeți prin acest labirint aveți nevoie să descoperiți care sunt pașii prin care veți trece prin acest labirint.

Scrive pe cartoane colorate pașii unui proiect de Service learning în 3 exemplare. Fă trei grupe și alocă fiecărei grupe câte un set de cartoane invitându-i să descopere care sunt pașii prin care vor trece pentru a ajung la finalul unui proiect:

1. Reconectarea la grup	6. Scrierea proiectului
2. Explorarea locului/ comunității	7. Implementarea proiectului
3. Analiza comunității- identificare probleme și nevoi din comunitate	8. Evaluarea proiectului
4. Selecția problemei sau nevoii din comunitate	9. Evaluarea a ceea ce am învățat noi
5. Planificare proiectului	10. Sărbătorirea
	11. Diseminarea rezultatelor în comunitate

Roagă-i să îi așeze în ordinea logică după care menționează-le ca până la final de proiect vor trece prin toți pașii.

4. Viziunea asupra comunității mele (15 minute)

Scopul acestei activități este de a reflecta cu privire la cum își dorește să simtă pe termen lung fiecare comunitatea sa.

Facilitare: desenează pe o foaie de flipchart simbolurile de la cele 4 simțuri: văzut, auzit, mirosit, gustat.

Fă un brainstorming cu grupul despre ceea ce ar vrea peste 5-10 ani:

- Să în comunitatea lor
- Să audă în comunitatea lor
- Să miroase în comunitatea lor
- Să guste în comunitatea lor

Dacă sunt prea mulți participanți atunci poți să faci activitatea pe grupe. La final sumarizează și ai grijă să revii la aceste idei și în întâlnirile următoare - mai ales în următoarea.

5. Evaluare (5 minute)

Facilitare: Întreabă elevii despre.....pe o scală de la 1 la 5 (1 foarte puțin, 5 foarte mult):

1. Cât de motivați vă simțiți să facem un proiect trecând prin labirint la începutul acestui an?
2. Cât de curajoși sunteți să infrunțați cu bucurii și dificultăți în proiectul ce va urma.

ATENȚIE: Anunță că întâlnirea următoare se va desfășura în natură și că ar fi bine să fie pregătiți de stat afară. Alege din timp un parc sau un loc frumos în care membrii pot fi în contact cu natura.

4.3. Comunitate și cetățenie activă

Scopul activității

La finalul întâlnirii participanții vor putea să definească “comunitatea” și conceptul de “**cetățenie activă**”.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (C) Descrie principalele caracteristici ale unei comunități.
- (C) Definească conceptul de cetățenie activă
- (V) Privească propria comunitate ca un întreg, într-un mod care are sens atât pentru ei, cât și pentru alți oameni. (perspectivă)

Concepte cheie

Comunitate: O unitate socială, de orice mărime, care împărtășește valori comune sau care este situată într-o zonă geografică dată (sat sau oraș). Este o grupare de oameni conectați prin relații durabile care se extind dincolo de legăturile genealogice imediate și care, de obicei, își definesc acele relații ca fiind importante pentru identitatea lor socială. Deși comunitățile sunt, de obicei, mici, „comunitatea se poate referi, de asemenea, și la grupări mari, cum ar fi comunitățile naționale, internaționale și virtuale.”

Perspectivă: a privi lumea într-un mod care are relevanță atât pentru propria persoană, cât și pentru alții.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Time	Materiale
1. Comunitate și cetățenie activă (în 3 pași)	Poveste, lucru în grupuri, discuție facilitată	60 minute	Versiunea tipărită a poveștii, hârtie de flipchart, markere, anexele întâlnirii

Total: 60 de minute

Descrierea activităților

1. Bun venit și introducere (15 minute)

Notă: Povestea are scopul de a-i familiariza pe elevi cu conceptul de "comunitate".

Pregătire și facilitare: Anunțați elevii că veți citi cu voce tare povestirea. Încurajați-i să fie atenți pentru că după ce veți citi o să continuați cu o discuție facilitată. Începeți cititul povestirii:

Un antropolog care studia obiceiurile și tradițiile unui trib african, era înconjurat de copii aproape în fiecare zi. Așa că s-a hotărât să joace un joc cu ei. A reușit să cumpere dulciuri din orașul cel mai apropiat și le-a așezat într-un coș frumos decorat, lângă trunchiul unui copac. Apoi, i-a chemat pe copii și le-a sugerat să joace un joc. Când antropologul dădea startul, copiii aveau de alergat până la copac; primul care ajungea acolo primea toate dulciurile din coș.

Așa că toți copiii s-au aliniat, așteptând semnalul. Când antropologul a dat startul, toți s-au prins de mâini și au alergat împreună înspre copac. Toți au ajuns în același timp, au împărțit dulciurile, s-au așezat pe jos și au început să mănânce bucuroși.

Antropologul a mers la ei și i-a întrebat de ce au alergat toți împreună, când oricare dintre ei ar fi putut să primească dulciurile doar pentru el. Atunci, copiii au răspuns: „Ubuntu. Cum ar fi putut oricare dintre noi să fie fericit dacă toți ceilalți ar fi fost triști?”

Ubuntu este filosofia unor triburi africane care poate fi rezumată astfel: „eu sunt ceea ce sunt datorită a ceea ce suntem noi toți.” Episcopul Desmond Tutu dădea următoarea explicație în 2008: „Una din expresiile din țara noastră este Ubuntu - esența de a fi uman. Ubuntu se referă în special la faptul că nu putem exista ca ființe umane izolate. Se referă la interconectivitatea noastră. Nu poți fi uman de unul singur și când ai această calitate - Ubuntu - ești cunoscut pentru generozitatea ta. Ne gândim prea des la noi înșine ca la indivizi separați unul de celălalt, cu toate că suntem conectați și faptele fiecăruia dintre noi afectează lumea întreagă. Când faci bine, acesta se răspândește și este pentru toată umanitatea.”

Întrebări de procesare/debriefing:

- Despre ce a fost vorba în poveste?
- Ce vi s-a părut cel mai interesant în această poveste?
- Ce v-a impresionat cel mai mult?
- Ce înseamnă „Ubuntu”?
- Care este legătura dintre această poveste și subiectul întâlnirii de azi – să fii o comunitate?
- Care dintre caracteristicile unei comunități se regăsesc în poveste?
- Ce înseamnă să împarți?
- Ce înseamnă să împarți cu comunitatea sau în cadrul unei comunități?
- Cum „a fi împreună” exprimă înțelesul de comunitate?
- Unde poți întâlni principiul „Ubuntu” în viața ta? Puteți da exemple?

Pas 2- Ce este o comunitate?

Scopul activității este de a-i ajuta pe participanți să identifice noi înțelesuri și definiții pentru conceptul de „comunitate”.

Pregătire și facilitare: Solicitați-le elevilor să formeze un cerc. Explicați-le că vor juca un joc pentru a identifica ce este o comunitate. Începeți prin a pune întrebarea: „Ce este o comunitate?” și rugați-i pe participanți să-și împărtășească ideile. Faceți o minge, mototolind o foaie de hârtie. Fiecare persoană care primește mingea trebuie să spună, fără a sta prea mult pe gânduri, un cuvânt care are legătură cu termenul „comunitate”. Spuneți-i grupului că sunt doar două reguli: (1) mingea nu trebuie să fie aruncată de două ori aceleași persoane și (2) odată ce o idee a fost exprimată, ea nu ar trebui să se mai repete. Notați ideile principale pe o tablă sau pe o coală de flipchart. Rugați un voluntar să definească comunitatea pe baza răspunsurilor enunțate. Dacă este nevoie, completați definiția cu cel puțin următoarele caracteristici:

- Grup de persoane,
- Care trăiesc într-o anumită zonă geografică,
- Care au un sens de apartenenței la acel spațiu,
- Care relaționează unii cu alții și împărtășesc credințe, valori și norme de viață comune,
- Care participă la viața comunității.

În cazul în care participanții au nevoie de mai mult ajutor pentru a ajunge la elementele definitorii menționate, puteți pune întrebări mult mai specifice:

- Cine se include în comunitate? Oameni? Clădiri?
- Sunt oameni asemănători sau diferiți?
- Au ceva în comun? Ce?
- Contează unde locuiesc?
- Pot oamenii care nu locuiesc aproape unul de celălalt să formeze o comunitate?

Pas 3 - Ce este cetățenia activă și cetățenia globală?

Pregătire și facilitare: Întrebați elevii ce înțeleg prin cetățenie activă, acum că înțeleg ce este o comunitate. Adunați cât mai multe informații, pe care le puteți scrie de pe o foaie de flipchart, și apoi conceptul de cetățenie activă în conformitate cu înțelegerea proiectului și a partenerilor. Folosiți anexa pentru a vă ghida în definirea conceptelor.

Bibliografie

- [1] K., George. 2012. “A Story of Ubuntu.” Support Sages. Retrieved April 26, 2016 (<https://www.supportsages.com/blog/2012/05/a-story-of-ubuntu-i-am-what-i-am-because-of-who-we-all-are/>).
- [2] Active Citizenship Curriculum, New Horizons Foundations, Module 1- Me and my community, 2018, IMPACT Program
- [3] Active Citizenship Global Toolkit 2017-2018 British Council

Handout

Ce este comunitatea?

Cea mai obișnuită utilizare a cuvântului „comunitate” este cea a unui grup care împărtășește o arie geografică și are interese comune în ceea ce privește calitatea și oportunitățile acelei arii/localități... Poate însemna și un grup de oameni un set comun de valori și interese.

- Ocuparea forței de muncă, de exemplu asociații profesionale, sindicate, comunități informale de practică
- Credință religioasă împărtășită
- Oameni de aceeași origine etnică
- Persoane de același sex și / sau sexualitate
- Interes pentru activitățile de agrement: sport, muzică
- Urmărirea unor cauze specifice, de ex. schimbările climatice, drepturile copilului și egalitatea de gen

Unele comunități sunt „elective” sau „intenționate”, ceea ce înseamnă că membrii au luat o decizie conștientă de a face parte din comunitate, iar altele se bazează pe circumstanțe și istorie. Un individ poate aparține mai multor comunități, fiecare comunitate având o influență puternică asupra valorilor și alegerilor pe care le face individul.

Ce este cetățenia activă?

Cetățenii sunt membri ai unui stat/țări. „Cetățenia” poate descrie statutul lor și implicit drepturile și îndatoririle pe care le au în raport cu țara lor. De exemplu, un cetățean ar putea avea dreptul de a avea un pașaport emis de stat și obligația de a plăti impozite statului.

Din această definiție, termenul „cetățenie” s-a dezvoltat pentru a desemna procesul de participare la viața comună a unei comunități. Programul nostru folosește această definiție mai cuprinzătoare: „cetățeni activi” sunt acele persoane care privesc dincolo de îndatoririle lor legale și sunt angajate în activități care afectează viața publică a comunității lor la nivel local sau global.

Proiectul „Schimbă-ți rolul” se concentrează pe un aspect particular al cetățeniei active: sprijinirea dezvoltării durabile. În acest sens propunem o viziune a proiectului, care este: Construim o lume în care elevii să fie împuterniciți să se angajeze în mod pașnic cu ceilalți în dezvoltarea durabilă a comunităților lor.

Ce este cetățenia activă?

Pe lângă faptul că sunt cetățeni ai statului sau țării lor, oamenii locuiesc într-o comunitate globală care este din ce în ce mai interdependentă prin comerț, politică și schimb intercultural, prin comunicare de masă. Cetățenii activi sunt cei care înțeleg interdependențele comunităților lor cu cei din alte locuri și se angajează în activități ale căror rezultate au un impact pozitiv dincolo de propria țară sau care aduc o perspectivă globală asupra propriei situații, astfel încât rezultatul să se raporteze la nivelul global” la un bine mai mare (cum ar fi dreptatea, pacea și sustenabilitatea).

Acest program lucrează pentru cetățeni activi mai conștienți la nivel global, dar în primă instanță invită participanții / elevii să își practice ideile despre dezvoltarea durabilă într-un cadru local. să se angajeze pașnic cu ceilalți în dezvoltarea durabilă a comunităților lor.

4.4. Activități de reflecție - VIA (pre-proiect)

Scopul activității

Participanții își vor putea autoevalua punctele forte (valorile) pe care le au acum, înainte de începerea programului Schimbă-ți rolul! și vor alege 2-3 valori pe care își propun să le dezvolte în prin participarea la program și / sau implementarea proiectului comunitar

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (V) Discute sincer despre punctele lor forte și zonele de creștere personală pe care vor să și le dezvolte în timpul programului la vor participa. (Hotărâre)
- (V) Exprime deschis motivația către creștere personală și dezvoltarea de noi valori. (**Dragostea pentru învățare**)

Concepte cheie

Dragostea pentru învățare: Dezvoltarea constantă de noi abilități și cunoștințe; stăpânirea subiecte noi, fie pe cont propriu sau formal.

Conștiința de sine: O percepție și o înțelegere clară a propriei personalități, inclusiv puncte forte, puncte slabe, gânduri, credințe, motivații și emoții.

Judecata: A vedea lucrurile obiectiv și corect, din perspective variate.

Caracter: Suma caracteristicilor unei persoane, referindu-se în special la calitățile morale, standardele etice, principiile și valorile pe care o persoană le pune în acțiune în viața de zi cu zi.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
VIA - valori dezvoltate în timpul programului/ întâlnirilor la care am participat	Lucru individual și în grup	50 minute	Versiunea tipărită a VIA, pixuri, plicuri

Total: 50 de minute

Descrierea activităților

Caracterul meu (50 minute)

Notă: Scopul acestui exercițiu este ca membrii IMPACT să-și evalueze la nivel de percepție subiectivă propriul lor caracter (pe baza celor 24 de trăsături de caracter - Valori în Acțiune). Este important să subliniați încă o dată faptul că fiecare are puncte tari și puncte slabe și în domeniul trăsăturilor de caracter. Această activitate este foarte potrivită înainte de intrarea în atelierele Change your role! sau orice alt proiect implementat de elevii împreună cu profesorii lor.

Pregătire și facilitare: Printați copii ale Anexei_Valori în Acțiune și oferiți-le membrilor clubului împreună cu un pix și 4 post-ituri. Pregătiți două foi de flipchart. Pe o foaie va scrie Pot să ofer inspirație și suport pentru... și pe cealaltă - Am nevoie de inspirație și suport pentru... și puneți-le deoparte.

Explicați participanților faptul că lista de trăsături de caracter pe care ei o țin în mână este o listă grozavă - pentru că ea a fost dezvoltată pe durata a 30 de ani de către diferiți psihologi din toată lumea cu scopul de a identifica acele trăsături de caracter pentru ca un om să ducă o viață mai bună. Această clasificare este organizată pe șase categorii mari care se numesc „virtuți”. Aceste virtuți sunt apreciate la nivel universal, iar aplicarea lor în viața de zi produce efecte pozitive atât în viața noastră, cât și în viața celor din jurul nostru. Fiecare persoană are și manifestă aceste valori în viața sa la intensități diferite - unele sunt dezvoltate firesc în viața noastră, dar pe altele le putem dezvolta. Dar ca să putem evalua la ce trăsături de caracter am mai putea lucra este nevoie de primul pas - cunoașterea de sine - și de al doilea pas - crearea unui plan de îmbunătățire sau a unui plan de învățare.

Lăsați apoi participanții să citească lista cu cele 24 de trăsături de caracter și definiția lor și clarificați orice nelămuriri au legat de definiții. Invitați participanții să-și găsească un loc în sală și să selecteze două trăsături de caracter pe care le consideră puncte forte (le manifestă foarte bine în viața lor prin comportamente evidente) și alte două trăsături de caracter pe care ar vrea să le îmbunătățească sau să le vadă manifestate mai des în viața lor. Cele patru trăsături de caracter le vor scrie clar, fiecare pe câte un post-it, și, de asemenea, vor scrie vizibil și numele lor. (puteți pune și muzică în fundal),

După această primă parte, plasați pe podea cele două foi de flipchart și invitați pe participanți să lipească cele patru bilețele pe flipchart, explicând în același timp cu argumente de ce au ales aceste patru trăsături. Asigurați-vă că încurajați o atmosferă de deschidere, de căldură și, mai ales, de onestitate pentru acest exercițiu. Amintește-le că acesta este un moment de cunoaștere de sine și de autoevaluare, nu este un moment în care ceilalți să facă comentarii sau glume.

După ce fiecare a prezentat și a împărtășit clubului cele patru trăsături de caracter, va începe „o piață deschisă” pentru “schimb de trăsături de caracter”. Vor putea veni să se uite cu toții pe bilețelele lipite și să găsească 1-2 persoane de la care pot să învețe sau să se inspire pentru a dezvolta o anumită trăsătură de caracter (cea pentru care au nevoie ei să lucreze). De exemplu, dacă Maria a spus că un punct slab pentru ea este lucrul în echipă, pentru că preferă să lucreze mai degrabă singură decât să riște să colaboreze cu ceilalți, iar Toni a spus că lui îi place să lucreze bine în echipă, tocmai din cauza diferențelor, atunci Maria poate decide să discute cu Toni, iar acesta îi povestește cum a ajuns el să-și dezvolte această trăsătură de caracter. Fiecare ar trebui să-și găsească cel puțin o persoană cu care să vorbească până la următoarea întâlnire și să-și stabilească când se întâlnesc să discute.

Pentru a încheie activitatea, invitați pe participanți să-și împăturească anexele și să le pună într-un plic în care vor scrie și cele două trăsături de caracter la care vor să lucreze/vor să le

îmbunătățească în timpul atelierelor de lucru Change your role/proiect. Rugați-i să lipească plicurile și să le ducă acasă sau să le lase într-un loc sigur. Spune-le că vor reveni la acest plic la Întâlnirea de Reflecție și de Autoevaluare, atunci când va fi momentul potrivit.

Bibliografie

[1] Active Citizenship Curriculum, New Horizons Foundations, Module 1- Me and my community, 2018, IMPACT Program

[2] www.viacharacter.org

Handout: Valori în acțiune

Valoare	Trăsătură de caracter	Descriere
Înțelepciune	Creativitate	a căuta noi moduri de a gândi și de a acționa.
	Curiozitate	a-ți manifesta interesul față de orice experiență nouă, a fi fascinat de anumite subiecte.
	Discernământ	a privi situațiile în mod obiectiv și corect, din mai multe perspective.
	Plăcerea de a învăța	a ajunge să stăpânești noi competențe, subiecte și domenii profesionale, pe cont propriu sau prin studiu formal.
	Perspectivă	a privi lumea într-un mod care are relevanță atât pentru propria persoană, cât și pentru alții.
Curaj	Curaj	a nu da înapoi în fața amenințărilor, a provocărilor, a dificultăților sau a durerii; a acționa în conformitate cu convingerile proprii, chiar dacă nu sunt populare.
	Perseverență	a duce acțiunile la bun sfârșit în ciuda dificultăților.
	Integritate	a spune adevărul; în sens larg - a te prezenta într-un mod autentic și a acționa într-un mod sincer; a nu fi fals; a-ți asuma responsabilitatea pentru sentimentele și acțiunile proprii.
	Vitalitate	a aborda viața cu entuziasm și cu energie.
Umanitate	Iubire	a valoriza relațiile cu ceilalți, a-ți păsa și a ține la ceilalți.
	Bunătate	a face fapte bune pentru alții, fără să aștepti ca ei să facă la fel pentru tine.
	Inteligență socială	a ști ce te motivează pe tine și pe ceilalți și a acționa în consecință.
Justiție	Spirit cetățenesc	a fi loial și responsabil social.
	Echitate	a-i trata pe toți la fel; fi corect și nepărtinitor.
	Leadership	a motiva pentru realizarea obiectivelor, menținând, în același timp, armonia în cadrul grupului.
Temperanță	Iertare	a-i ierta pe cei ce au greșit în loc să cauți pedeapsa sau răzbunarea.
	Modestie	a nu te considera mai bun decât ceilalți; a-ți lăsa realizările să vorbească de la sine.
	Prudență	a nu-ți asuma riscuri nejustificate, a nu face ceva ce vei regreta.
	Autocontrol	a-ți controla emoțiile și acțiunile, în concordanță cu valorile proprii.
Transcendență	Aprecierea frumuseții	a aprecia frumusețea și excelența.
	Recunoștință	a ști, a simți și a fi recunoscător pentru lucrurile bune care ți se întâmplă în viață.
	Speranță	a te aștepta la ce e mai bun și a munci pentru a obține asta.
	Umor	a-ți plăcea să râzi și a-i face pe alții să râdă; a vedea partea amuzantă a vieții.
	Spiritualitate	a avea convingeri coerente cu privire la un scop mai înalt și la sensul vieții.

4.5. Dezvoltare sustenabilă

Scopul întâlnirii

Elevii vor putea explica ce înseamnă dezvoltarea durabilă și importanța urmăririi acesteia în proiectele comunitare pe care le implementează.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (C) Descrie ce este dezvoltarea durabilă
- (A) Identifice care sunt pilonii dezvoltării durabile și cum trebuie aceștia urmăriți în proiectele comunitare
- (A) Să identifice soluții care urmăresc dezvoltarea durabilă într-o comunitatea locală

Concepte cheie

Dezvoltarea durabilă - deși există multe definiții, una dintre cele mai frecvent utilizate a fost cea folosită de raportul Brundtland: dezvoltarea durabilă „satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. În activitățile noastre, vorbim adesea și despre viața durabilă. În contextul proiectului nostru, tratăm termenii de viață durabilă și dezvoltare durabilă ca sinonime.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Bun venit și introducere	Prezentare	10 minute	-
2. Pescarii și peștii	Joc	30 minute	Cartoane, foarfecă, scotch dublu adeziv, mâncare pentru testare
3. Cei trei piloni	Joc de echipă	45 minute	-
4. Comunitatea Măcănești	Studiu de caz	30 minute	-

Total: 120 de minute

Descrierea activităților

1. Bun venit și introducere (10 minute)

Notă: Acest timp îi ajută pe tineri să se simtă confortabil, pregătiți pentru întâlnire și să afle ce așteptări pot avea pe parcursul următoarelor două ore. Faceți un joc de nume sau energizare înainte de a intra în activitățile de mai jos.

2. Pescarii și peștii (30 minute)

Scopul acestei activități este de a define ce înseamnă dezvoltarea durabilă.

Pregătirea activității: așezați în spațiu la o distanță de minim 6-7 metri un cerc din sfoară sau scotch în care să încapă aproximativ 120 de bucăți de puzzle (sau altceva) care simbolizează peștii dintr-un lac de lângă comunitatea X. Numărați 6 piese de puzzle pentru fiecare elev - în cazul în care sunt 20 de membri)

Explicăm membrilor că ei sunt cetățeni ai comunității X și pescuitul e singurul mod de a-și câștiga existența în satul lor sărac. Ei trebuie să lucreze din greu în fiecare zi pentru a supraviețui ei și familia lor. În fiecare zi se duc la pescuit (a pescui înseamnă să iei bucăți de puzzle din lac). Pentru a supraviețui ei și familia lor, în fiecare zi trebuie să prindă cel puțin trei pești. Nu e interzis să ia mai mult fiecare iar trei sunt suficienți pentru a supraviețui. Fiecare zi durează maxim 6-10 secunde (în funcție de distanța parcursă până la lac). După numărarea secundelor, fiecare trebuie să fie în casa lor și să numere câți pești au strâns. Dacă au minim 3 pești rămân în joc, dacă au sub trei pești vor ieși din joc.

După fiecare rundă de joc se numără și peștii care au rămas în lac și se dublează numărul lor. Se joacă mai multe runde până numărul peștilor se reduce substanțial. La un moment dat poate să apară și poluarea și 1-2 runde peștii nu se mai pot înmulți. După ce au ieșit câteva persoane din joc, opriți jocul când aproape nu mai sunt pești în lac.

Scoateți participanții din rol și treceți la partea de procesare.

- ➔ Ce trebuia să faceți?
- ➔ Ce s-a întâmplat în joc?
- ➔ Ce ați observat în primele 5 minute? Cine câți pești ați luat?
- ➔ Ce dificultăți ați avut pe parcurs?
- ➔ Cum v-ați simțiti?
- ➔ Ce s-a întâmplat cu peștii?
- ➔ De ce credeți că erau din ce în ce mai puțin pești? Cei care au luat mai mult decât trei nu au acționat sustenabil/ durabil?
- ➔ Ce legătură credeți că există între acest joc și dezvoltarea durabilă? Ce înseamnă dezvoltarea durabilă? Notați definiția pe flipchart. Dezvoltarea durabilă se referă la faptul că- condițiile de viața ale oamenilor se pot îmbunătăți în prezent fără a afecta resursele generațiilor viitoare. Dezvoltarea nu este durabilă dacă folosim pentru noi toate resursele și nu mai rămâne nimic pentru generațiile viitoare. Dezvoltarea durabilă înseamnă să muncim împreună, să ne gândim mai mult la ceilalți și să respectăm mediul înconjurător.
- ➔ Credeți că în viața de zi cu zi se întâmplă ca în joc? Puteți să dați niște exemple?
- ➔ Există cineva dintre voi care în viața de zi cu zi trăiește durabil? Cine ar putea să dea niște exemple de stil de viață durabil? Să economisești curentul, să reciclezi, să reutilizezi, să cumperi haine second hand, să cumperi de la producători locali, etc.
- ➔ De ce este important să consumăm resursele în mod durabil?
- ➔ Ce ar fi putut face pescarii din jocul nostru ca să acționeze durabil cu lacul?
- ➔ Ce ați putea face voi personal în viața voastră pentru a trăi cât mai durabil?
- ➔ În ce măsură credeți că am putea face un proiect IMPACT care să se bazeze pe principiile dezvoltări durabile?

Haideți însă să aflăm și mai multe despre dezvoltarea durabilă din jocul următor.

2. Pescarii și peștii (30 minute)

Scopul acestei activități este de a identifica care sunt cei trei piloni ai dezvoltării durabile.

Pregătirea și facilitarea activității: Împărțiți participanții în trei grupe. Alocă pentru fiecare grupă 20 de spaghetti, 1 metru de scotch de hârtie, 1 metru de sfoară și o foarfecă. Spune-le că au la dispoziție 20 de minute să construiască cel mai înalt turn cu numărul cel mai mic de picioare posibil și cu resursele avute la dispoziție care să stea în picioare nesuținut din exterior. Treci pe la fiecare și asigură-te că au înțeles ce au de făcut.

După expirarea timpului, treci pe la ei și vezi dacă turnul stă în picioare. Scopul jocului este ca ei să înțeleagă că pentru a fi durabil acest turn trebuie să folosească minimumul de resurse și trebuie să aibă minim trei picioare stabile - asta e concluzia la care ar trebui să ajungă după joc.

Întrebări de debriefing:

- ➔ Ce trebuia să faceți?
- ➔ Ce ați reușit să faceți? Stă turnul? Dacă da, care sunt elementele care îl fac să stea?
- ➔ Dacă nu stă, de ce credeți că nu stă?
- ➔ Cum v-ați simțit făcând jocul?
- ➔ Ce lecție am putea extrage despre durabilitatea unui turn de spaghetti? **Trebuie să aibă minim 3 picioare ca să stea și nu trebuie să fie extrem de înalt, și să folosim resursele cu maximă eficacitate.**
- ➔ Ce legătură credeți că există între acest joc și noua noastră înțelegere despre dezvoltarea durabilă? Focus pe cei trei piloni.

Explicați mai departe că fiecare grup va primi o foaie care descrie care sunt cei trei piloni ai dezvoltării durabile în 2-3 exemplare/grup. Ei vor trebui să citească ce scrie și să încerce să explice prin exemplu de pe hârtie ce înseamnă fiecare pilon al dezvoltării durabile. Vezi anexa 1. După ce toată lumea a citit și a prezentat fiecare cum a reușit mai bine faceți completări sau explicații suplimentare dacă este cazul.

3. Comunitatea Măcănești (30 minute)

Scopul acestei activități este de a face un exercițiu prin care să înțeleagă ce înseamnă o intervenție durabilă în comunitate.

Pregătire și facilitare: Împarte grupul în alte trei grupe. Pentru fiecare grup dă anexa de mai jos și roagă-i să citească și să propună soluții durabile către primărie. O soluție durabilă înseamnă că orice tip de intervenție ar avea vor trebui să țină cont de cei trei piloni ai dezvoltării durabile. Vezi Anexa 2.

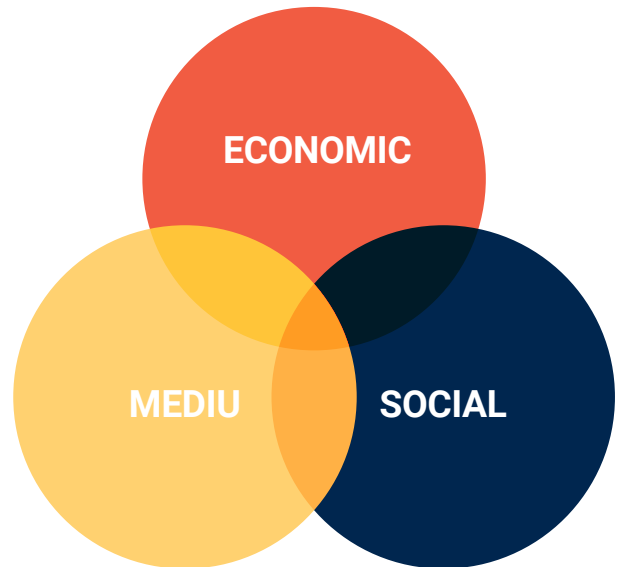
După ce toată lumea a discutat, se prezintă soluțiile și se trec pe foaia de flipchart și se discută pe fiecare în ce fel intervențiile propuse de ei iau în considerare cei trei piloni ai dezvoltării durabile. Va final fă o verificare cu participanții cu privire la înțelegerea celor trei piloni și o recapitularea a definiției dezvoltării durabile.

Anexa 1

PILONUL ECONOMIC

Dezvoltarea durabilă se referă la faptul că - condițiile de viață ale oamenilor se pot îmbunătăți în prezent fără a afecta resursele generațiilor viitoare. Dezvoltarea nu este durabilă dacă folosim pentru noi toate resursele și nu mai rămâne nimic pentru generațiile viitoare. Dezvoltarea durabilă înseamnă să muncim împreună, să ne gândim mai mult la ceilalți și să respectăm mediul înconjurător.

Dezvoltarea durabilă a unei comunități poate fi ilustrată sub forma a trei piloni- dezvoltare economică și socială în timp ce menținem un mediu sănătos. Locul în care cele trei piloni se întâlnesc reprezintă dezvoltarea durabilă.

Pilonul economic

Scopul acestui pilon este de a asigura locuri de muncă și creștere economică pentru fiecare. Pentru a putea trăi în societatea de azi, fiecare om trebuie să aibă bani pentru a se întreține. Dar a avea bani este legat direct de resursele naturale și alți oameni, de relațiile dintre ei, de accesul la educație, servicii medicale și alte servicii care acoperă nevoile de bază.

Creșterea economiei (facerea de bani) trebuie să se facă într-un mod în care să nu aibă un impact negativ asupra mediului înconjurător și asupra oamenilor din comunitate sau din lume. Numai când facem bani cu respect pentru ceilalți doi piloni vom avea o dezvoltare durabilă.

Exemplu: există câteva magazine mici în centrul orașului. Cetățenilor le place să meargă acolo, să se întâlnească și să vorbească în timp ce fac cumpărăturile. Centrul orașului prinde viața astfel. Dar niște investitori au reușit să-și urmărească interesul economic și au construit un supermarket în sat. Ca rezultat, cetățenii au început să meargă la supermarket și centrul orașului a devenit gol. Mici comercianți locali nu au mai făcut bani și au început să-și abandoneze afacerile și au început să-și caute alte surse de venit.

Din păcate și supermarketul a fost construit pe un loc care era important pentru refacerea resursei de apă potabilă a satului. Pe termen lung este riscul ca satul să aibă probleme cu apă potabilă.

Acesta a fost doar un exemplu. De fapt, problema este mult mai complexă. Dar important este să ne dăm seama că dacă primăria s-ar gândi la dezvoltarea durabilă a comunității și nu ar lua în considerare doar pilonul economic ar fi putut să găsească o soluție și pentru antreprenorii locali, pentru protejarea resurselor naturale dar și pentru investitori.

PILONUL SOCIAL

Dezvoltarea durabilă respectă nevoile tuturor oamenilor. Prin acest pilon este necesar să echilibrăm inegalitățile care există între oameni- grupuri sau indivizi. Principiul de bază din spatele acestui pilon este eliminarea sărăciei nu doar în lumea largă dar și în fiecare comunitate în parte. Accesul egal la condiții de salubritate, educație și sănătate ar trebui să fie asigurat. Prin pilonul social ne referim la activități care să reducă manifestări de abuz sau discriminare pe motive de rasă, gen, origine, opinii politice, culoare pielii, etc excluderea celor bătrâni sau a celor cu dizabilități. Pilonul dezvoltării durabile ar trebui să fie construit pe pilonul solidarității cu cei în nevoie, pe conștientizarea faptului că fiecare avem o influență și suntem responsabili de deciziile pe care le luăm.

O întrebare este - Chiar am nevoie de tot ce vedem în jurul meu pentru a avea o viață fericită?

Exemplu: Într-un orașel erau suficiente magazine în centrul orașului. Chiar și așa, niște oameni au avut un interes economic ridicat și au făcut un supermarket. Înainte de a fi construit supermarketul, a fost o idee să se facă un cabinet medical pentru bătrâni care aveau nevoie de ajutor sau un centru pentru bătrâni. Dar pentru că primăria a da aprobare pentru supermarket, localnicii au trebuit să meargă la doctor la 20 km distanță. Pentru bătrâni sau cei cu boli mai complicate, acesta este complicat datorită provocărilor de mobilitate. Pe lângă acest lucru, bătrânii care nu au avut la ce centru să meargă, au mers în case de bătrâni la distanță mare de casă departe de familiile lor. Acesta este doar un exemplu.

Problema este însă mult mai complexă. Întrebarea pe care trebuie să ne-o punem este dacă nevoia mea este mai mare și superioară nevoilor altora din comunitate și în ce mod deciziile mele afectează pe cei din jurul meu?

PILONUL SOCIAL

Scopul acestui pilon este de a proteja mediul și de a conserva utilizarea resurselor naturale. E important să conștientizăm că resursele pământului sunt limitate. Naturii și a ecosistemelor sale au o valoare inestimabilă pentru umanitate.

În acest sens nu este doar util să înțelegem cum funcționează natura, dar să ne gândim și la care este impactul activităților noastre asupra naturii. Pilonul de mediu se întretaie atât cu pilonul social (calitatea vieții) și cel economic (bani). Unul din principiile pilonului de mediu este protecția biodiversității (diversitatea plantelor și animalelor) în toate formele sale. Protejarea speciilor este esențială pentru că ele țin echilibrul în natură. Cele mai multe produse indispensabile pentru oameni vin din natură: hrană, medicamente, sursele de energie, haine, materiale de construcții, etc. Acest pilon se referă și la protejarea resurselor de apă potabilă, sol, aer, resursele neregenerabile (petrol, gaze naturale, etc).

Exemplu: Un supermarket a fost construit într-un sat. Din păcate a fost construit pe un loc care era esențial pentru colectarea resurselor de apă pentru comunitate. Acum acest supermarket acționează ca o frână care previne absorbția apei de suprafață. Ca efect, rezervele de apă pentru irigații, producția de bunuri a scăzut și există riscul ca pe termen lung să fie o problemă și cu apa potabilă.

Acesta a fost doar un exemplu simplu dar problema este mult mai complexă. Este important să ne dăm seama că dacă primăria s-ar fi gândit la dezvoltare durabilă nu ar fi trebuit să se confrunte cu rezervă scăzută de apă.

Anexa 2

Orășelul Măcănești

În orășelul Măcănești nu există nici un loc unde să te relaxezi cu excepția unui parc în zona centrală care este destul vechi și nu arată bine. Primăria se gândește ce să facă cu acest parc-dacă să îl vândă unui dezvoltator/ constructor care ar plăti bani buni pe el sau dacă să-l renoveze și să-l reconstruiască.

Este timpul ca localnicii să vină cu propuneri despre cum să folosească acest loc într-un mod sustenabil (durabil). În orășel locuiesc aproximativ 4000 de locuitori, tineri sub 40 de ani nu prea mai sunt și sunt puțini copii la școală. Mulți turiști trec prin zonă spre alte destinații dar nu prea opresc în Măcănești căci nu prea au ce să facă.

Sarcina grupului:

Sarcina voastră este să pregătiți o propunere despre modul în care poate fi rezolvată această dilemă a primăriei și comunității Măcănești. Folosiți-vă cunoștințele pe care le-ați dobândit în timp ce construiți turnul de spaghetti raportându-vă la cei trei piloni ai dezvoltării durabile despre care ați aflat mai devreme.

Ce soluții propuneți pentru primărie și cum ați putea contribui voi?

4.6. Simte locul

Scopul întâlnirii

Elevii vor pleca de la această întâlnire mai conectați cu natura din comunitatea lor dar și cu sine.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (V) Simtă locul în care sunt cu toate simțurile lor
- (V) Să aprecieze frumusețea lucrurilor mici și a naturii din jur
- (V) Fie mai conștienți de propriile trăiri fiind mai conectați la sine
- (A) Să identifice propriile sentimente și trăiri în relație cu locul în care sunt

Concepte cheie

Percepția senzorială - utilizarea celor cinci simțuri pentru a obține cunoștințe și experiențe.

Capacitatea de percepție, distincție și comparație stă la baza altor abilități și procese cognitive, precum capacitatea cuiva de a-și folosi imaginația și crea fantezii. Concentrarea intenționată susținută pe observarea trăsăturilor specifice ale realității, selectarea a ceea ce este și a ceea ce nu este relevant pentru o situație este fundamentul nu numai a activității școlare de succes, ci și a unei bune orientări în alte domenii ale vieții.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Bun venit și introducere	Prezentare	10 minute	-
2. Testarea simțurilor	Discuție facilitată	60-80 minute	Cartoane, foarfecă, scotch dublu adeziv, mâncare pentru testare
3. Harta simțurilor	Discuție facilitată	20 minute	Anexa_labirint
4. Încheiere/ evaluare	Studiu de caz	5 minute	-

Total: 95-120 de minute

Notă: Această întâlnire trebuie să se desfășoare afară în natură. Alocați minim 90-120 de minute pentru a putea trece prin toți pașii de mai jos.

Descrierea activităților

1. Bun venit și introducere (15 minute)

Notă: Acest timp îi ajută pe tineri să se simtă confortabil, pregătiți pentru întâlnire și să afle ce așteptări pot avea pe parcursul următoarelor două ore. Faceți un joc de nume sau energizare înainte de a intra în activitățile de mai jos.

2. Testarea simțurilor (60 minute)

Scopul acestei activități este de a stimula prezenta și conectarea cu natura prin toate simțurile și pentru a crea conectare cu locul din care facem parte.

Nota facilitatorului: menționează că activitățile pe care le facem sunt atipice și că este nevoie de concentrare și seriozitate pentru a le face. Și mai ales e nevoie de multă liniște, atenție și mai puține discuții- în afara celor ghidate de lider.

Pas 1: Harta auzului

Dă fiecărui participant o foaie și un pix (cartonat de preferat). Invită-i să-și găsească un loc retras, să închidă ochii și să se concentreze numai pe ceea ce aud. Să stea cu ochii închiși cel puțin 3 minute, după care să deseneze pe foaie o hartă a ceea ce au auzit. Nu trebuie să deseneze sunetele, ci mai degrabă ce au declanșat acele sunete în mintea lor.

După finalizarea activității întrebați participanții:

- Câte tipuri de sunete ați auzit? Cum a fost să vă concentrați numai pe sunete? Ce ați desenat pe hartă (pot să își prezinte hărțile unui altuia în perechi și câteva hărți în grupul cel mare) Când ați fost ultima dată atenți la ceea ce se aude în jurul vostru? Cum v-ați simțit ascultând cu atenție?

Pas 2: Văzul

Fă perechi de câte două persoane. Dă fiecăruia un cadru de carton făcut ca pentru o fotografie. Invită fiecare membru din pereche să caute locuri pe care ar vrea să le arate sub forma unei fotografii pentru partener. Acesta își va duce partenerul cu ochii închiși până la fotografia pe care doresc să o arate. Acesta deschide ochii și se uită cu atenție la toate detaliile pe care le vede. Fiecare va face trei poze și va primi trei poze.

După finalizare se face debriefing:

- Cum a fost să fiți cel care caută poza? Cum a fost să fiți cel care descoperă poza? Ce detalii interesante ați văzut? Ce v-a surprins cel mult? Ce sentimente ați experimentat? Ce gânduri ați avut? Ce lecții am putea lua din acest exercițiu?

Pas 3: Atins

Activitatea se face tot în echipe de câte doi. Fiecare partener alege un loc - un obiect din natură. Își duce partenerul cu ochii închiși la acel loc și îl roagă să-l atingă astfel încât să-l cunoască în detaliu.

După ce a petrecut timp atingând obiectul, îl ia pe partener și îl îndepărtează câțiva metri de obiect, după care îl lasă să îl caute și să-l descopere după atingere. Scopul este identificarea după atingere nu după văz. Recomandăm să aveți eșarfe pentru tineri/elevi.

După finalizare se face debriefing:

- Cum a fost să fiți cel care caută/identifică? Cum a fost să fiți cel care descoperă prin atingere? Ce detalii interesante ați simțit? Ce v-a surprins cel mult? Ce sentimente ați experimentat? Ce gânduri ați avut? Care a fost diferența de simțire între văz și simțit? În ce măsură sunteți în viața de zi cu zi în contact real cu ce atingeți - adică să conștientizați atingerea unui obiect? Ce lecții am putea lua din acest exercițiu?

Pas 4: Gustat

Pregătiți o serie de ingrediente de gustat. Faceți un șir de elevi și rugați-i să închidă ochii sau legați-i la ochi. Treceți pe la fiecare și dați să guste un ingredient. La final rugați-i să ghicească ce au gustat. Faceți exercițiul de 3-4 ori cu 3-4 gusturi diferite.

Debriefing:

- Cât de greu v-a fost să identificați ce ați gustat? Ce amintiri v-a trezit fiecare gust? Cât de atenți credeți că sunteți în viața de zi cu zi la ceea ce mâncați? Reușiți să identificați ceea ce mâncați? Ce concluzie am putea extrage din acest exercițiu? Dar din toate exercițiile? Cum vă simțiți acum în relație cu locul în care suntem acum? Cum am putea face în viața de zi cu zi să fim mai în contact cu locul în care trăim și cu trăirile noastre?

Pas 5 : Mix de mirosuri

Dați fiecărui participant un pahar de carton/ hartie și invitați-i să meargă prin zona verde și să fie atenți la cât mai multe plante diferite. Să le atingă și mai ales să le miroase și să pună fiecare tip de miros diferit în pahar. La final toți se întorc și își prezintă mirosurile și le descriu. Pot să facă schimb de pahare pentru a simți mirosuri diferite.

Debriefing:

- Cât de greu v-a fost să identificați ce ați mirosit? Ce amintiri v-a trezit fiecare miros? Cât de atenți credeți că sunteți în viața de zi cu zi la ceea ce mirosiți? Reușiți să vă identificați ceea ce ați mirosit? Ce concluzie am putea extrage din acest exercițiu? Cum vă simțiți acum în relație cu locul în care suntem acum? Cum am putea face în viața de zi cu zi să fim mai în contact cu locul în care trăim și cu trăirile noastre?

Pas 6: Colaj vizual de plante

Pe un carton gros lipiți scotch dublu adeziv și trimiteți elevii pentru 5 minute să identifice vizual cât mai multe tipuri de plante și să facă pe carton un colaj de plante pe care le vor prezenta unul altuia în grupe mai mici.

O altă variantă ar fi să facem grupe mai mici și pe grupe să facă un colaj mai mare.

Rugați-i să prezinte colajul și discutați despre cum s-au simțit făcând acest colaj unde au avut posibilitatea să vadă, să atingă, să miroase, să guste.

La finalul activităților discutați despre cât de important este să ne luăm timp să ne conectăm cu locul în care suntem, să fim prezenți în ceea ce vedem, auzim, simțim, gustăm, atingem, etc. Discutați despre importanța faptului de a fi conectați cu natura din jur dar și cu noi înșine dându-ne timp să observăm ce se întâmplă în noi atunci când suntem conectați cu locul din jurul nostru.

Întreabă-i despre viziunea pe care au avut-o săptămâna trecută referitor la modul cum vor să vadă, audă, simtă, etc comunitatea. E ceva din ceea ce vizionau care au reușit să trăiască astăzi?

3. Harta simțurilor (partea 1) - 20 de minute

Pregătirea activității: Fă grupe de câte 4 persoane. Dă fiecărei persoane o foaie de carton și trei culori: roșu, negru, galben.

Roagă-i să deseneze pe foaie harta locului în care sunt acum și pe hartă să identifice și să deseneze cu buline:

- **Roșu** (ce e periculos, problematic) în zonă
- **Galben** (ce le dă o stare de bine, îi încântă, e bine, le place)
- **Negru** (locuri care sunt neutre - nici problematic, dar nici o stare de bine nu le dau neapărat).

După ce toată lumea a finalizat invitați-i să le prezinte și sumarizați diferențele și asemănările. Întrebați-i despre cum i-a ajutat acest exercițiu să se conecteze mai bine cu locul. Menționați că la întâlnirea următoare veți face o hartă a sentimentelor pentru comunitatea lor mai mare.

4. Încheiere (5 minute)

Întreabă-i cum s-au simțit astăzi, cum se simte sufletul și mintea lor în acest moment.

La final roagă-i să stea într-o linie - să închidă ochii și să întindă mâinile în față cu palmele lipite una de cealaltă. La 3 o să deschidă ochii și să îndepărteze palmele unele de altele, încercând să prindă cu toată privirea spațiul dintre mâini care se lărgeste pe măsură ce îți depărtează palmele.

Finalizează cu aplauze și încurajează-i ca până săptămâna viitoare să încerce să fie mai conștienți/atenți la ceea ce au în jur dar și la ceea ce simt ei în relație cu ceea ce este în jurul lor.

4.7. Plimbarea de conștientizare în comunitate

Scopul activității

La finalul întâlnirii participanții ar trebui să aibă o înțelegere mai completă a punctelor forte, a resurselor și a nevoilor comunității lor și să se simtă motivați să deruleze proiecte care să sprijine dezvoltarea comunității lor.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea...

- (C) Să descrie diverse moduri de a identifica problemele, nevoile și resursele comunității.
- (V) Identifica punctele forte ale comunității lor fără a-i minimiza nevoile. (**Hotărâre**)
- (V) Descrie punctele tari și valorile pe care le oferă comunitatea lor. (**Recunoștință**)

Concepte cheie

Plimbare de conștientizare comunitară: o metodă participativă la fața locului utilizată pentru a colecta informații despre resursele și dinamica unui cartier/unei comunități.

Probleme comunitare: realități din comunitate care au un impact negativ asupra oamenilor sau asupra mediului, indiferent dacă sunt tangibile sau intangibile.

Judecata: a vedea lucrurile în mod obiectiv și corect, din toate părțile.

Recunoștință: Cunoașterea, simțirea și recunoașterea tuturor lucrurilor bune din viață.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Plimbarea de conștientizare (pas 1)	Discuție facilitată	15 minute	Flipchart paper, markere
2. Plimbarea de conștientizare (pas 2)	Activitate de grup	60 minute	Trasee pregătite în avans, ghiduri de observare, hârtie, camera/telefoane pentru poze

Total: 60 de minute

Descrierea activităților

Plimbare în comunitate - pasul 1 - Aflați despre comunitatea noastră (15 minute)

Notă: În faza de concepție a oricărui proiect comunitar, unul dintre cei mai importanți pași este de a face analize comunitare. Există multe modalități diferite de a face analiza comunității. Prin această activitate elevii se vor familiariza cu diferite moduri de a face analize comunitare.

Pregătire și facilitare: pe un flipchart, scrieți întrebarea: „Care sunt câteva modalități prin care putem învăța despre nevoile din comunitatea noastră?” și invitați participanții la idei de brainstorming. Notați contribuțiile lor pe flipchart.

După câteva minute, rezumați-vă ideile și adăugați câteva dintre următoarele (dacă nu au fost deja menționate de participanți):

- Reflecții și discuții la nivel de grup, unde participanții își pot împărtăși gândurile
- Observații directe în comunitate (plimbare în comunitate)
- Sondaje, chestionare, sondaje
- Analiza articolelor mass-media despre diferite probleme ale comunității
- Analiza proiectelor comunitare realizate de alte organizații sau grupuri
- Invitarea membrilor comunității să-și împărtășească opiniile despre diferite probleme din comunitate
- Intervievarea persoanelor din comunitate

Explicați că acestea sunt câteva modalități practice de a colecta informații despre comunitate. Pentru astăzi, grupul va avea ocazia să practice una dintre aceste metode: [o plimbare în comunitate](#).

Plimbarea în comunitate - pas 2 (60 minute)

Notă: În funcție de perioada anului, de vreme și de locația activității dvs., această activitate s-ar putea confrunța cu unele provocări. Cu toate acestea, a face o plimbare în comunitate poate fi un mod foarte distractiv și practic de a ajuta elevii să „își vadă” comunitatea. Vă rugăm să rețineți, de asemenea, că într-un oraș mare, această activitate trebuie făcută într-o zonă sau cartier selectat - nu trebuie să acoperiți întregul oraș! Încercați să alegeți o zonă pentru care elevii și-au exprimat interesul, cum ar fi cartierul din apropierea școlii sau o zonă în care trăiesc mulți dintre ei. Dacă nu puteți merge la plimbare, vă recomandăm să invitați unii membri ai comunității să vină la această parte a întâlnirii dvs. pentru a împărtăși experiențele lor în comunitate și pentru a-și exprima diferite puncte de vedere.

Pregătire: Înainte de activitate, scrieți câteva trasee de mers pe jos în comunitate, care pot fi parcurse în aproximativ 45 de minute. Notați direcțiile pentru acele rute. Încercați să creați un traseu care să treacă prin zone rezidențiale, districte de afaceri, spații de recreere și spații industriale - inclusiv locuri în care elevii înșiși ar fi putut să nu fi fost. Creați doar atâtea rute câte facilități / profesori sunt disponibili pentru a vă ajuta; un facilitator ar trebui să meargă cu fiecare grup.

Dacă aveți acces la camere digitale, vă puteți gândi, de asemenea, să le cereți să aducă camere pentru a documenta lucrurile pe care le văd în plimbare. Dacă alegeți această opțiune, asigurați-vă că discutați cu elevii despre importanța respectului față de oamenii din jur atunci când fac fotografii.

Facilitare: Explicați că, deși poate au trăit în comunitatea lor toată viața, astăzi îi invitați să-și vadă comunitatea cu ochii noi: ochii cuiva care vine să se implice în proiecte comunitare!

Amintiți-le că fiecare comunitate are deja multe caracteristici minunate (chiar dacă nu le observă des) și că membrii comunității înșiși - și resursele pe care le au la dispoziție - pot fi cel mai mare ajutor pentru grup pentru a face un proiect comunitar. În mersul lor, încurajați-i să caute și resursele comunității și să facă o listă cu lucrurile pozitive pe care le observă despre comunitate.

Totuși, este adevărat că fiecare comunitate are și probleme / provocări - dintre care unele sunt ușor de văzut, iar altele greu de văzut la suprafață. Spuneți grupului să caute atât problemele evidente, cât și problemele care nu sunt atât de evidente în mersul pe jos și să păstreze o listă a acestor zone care trebuie îmbunătățite.

Încurajați grupul să vorbească cu oamenii din comunitate în timp ce merg - pentru a explica ce fac și faptul că sunt în căutarea unor idei despre modalități de servire și resurse care să le poată ajuta. S-ar putea să fie surprinși de ideile împărtășite de un copil în parc, o femeie în vârstă pe o bancă sau un șofer de taxi care așteaptă!

Sincronizați ceasurile sau telefoanele mobile ale tuturor și setați un timp de adunare când toată lumea trebuie să se întoarcă la locul de întâlnire. Acordați grupurilor 45 de minute pentru a merge pe jos. Asigurați-vă că toată lumea are fișa Ghidului de observare pentru luarea notelor, ceva de scris și o cameră pentru documentarea a ceea ce vede (dacă este posibil). Apoi împărțiți grupul în grupuri mici, dați fiecărui grup un traseu diferit și (împreună cu liderii), ieșiți la plimbare!

Notă de siguranță: Aveți grijă să planificați un traseu de mers pe jos care nu este prea periculos și reamintiți elevilor să fie atenți și atenți atunci când traversează drumuri aglomerate etc. Încercați să creați un echilibru între expunerea elevilor la zone noi (și poate mai puțin sigure sau curate) din comunitatea și nevoia evidentă de siguranță.

Întrebări de debriefing:

- ➔ Ți-a plăcut această activitate?
- ➔ Care par a fi cele mai mari provocări / nevoi / probleme ale comunității?
- ➔ Care sunt resursele cele mai evidente ale comunității?
- ➔ Ce este cel mai surprinzător lucru în comunitate?
- ➔ Sunteți uimit de estetica comunității fie pozitiv, fie negativ?
- ➔ Ce ar face din comunitatea ta un loc mai bun?
- ➔ Există lucruri pe care doriți să le îmbunătățiți sau să le schimbați?

Bibliografie

[1] Burns, Janice C., Pudrzynska, Dagmar Paul, and Silvia R. Paz. 2012. Participatory Asset Mapping: A Community Research Lab Toolkit. Advancement Project. Retrieved April 27, 2016 (<http://www.communityscience.com/knowledge4equity/AssetMappingToolkit.pdf>).

[2] & [3] Rashid, Tayyab, and Canada Afroze Anjum. 2014. "Ways to Use VIA Character Strengths." Values in Action. Retrieved April 27, 2016 (<http://www.viacharacter.org/resources/ways-to-use-via-character-strengths/>).

[4] Rabinowitz, Phil. 2015. "Windshield and Walking Surveys." Community Tool Box. Retrieved April 27, 2016 (<http://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/windshield-walking-surveys/main>).

Handout: Plimbarea în comunitate - Ghid de observare

În timp ce parcurgeți comunitatea, faceți observații și luați notițe despre următoarele lucruri (sau orice altceva vi se pare interesant). Rețineți atât punctele tari, cât și punctele slabe ale acestor categorii și orice altceva vi se pare interesant.

Locuințe

Care este vârsta și starea locuințelor din cartierul pe care îl inspecți? Sunt casele și clădirile de apartamente menținute sau sunt deteriorate și au nevoie de reparații? Alte observații?

Parcuri

Parcurile sunt folosite de o varietate de oameni? Sunt bine întreținute? Există facilități sportive? Există locuri pentru copii să se joace?

Trafic

Cât de greu este traficul în comunitate? Este în mare parte comercial și industrial - camioane, camioane etc. - sau mai ales mașini private? Există vreodată blocaj? Există mult trafic de biciclete? Există piste pentru biciclete?

Activitatea politică

Există semne sau alte indicații ale activității politice? Este clar că activitatea politică este permisă și / sau încurajată? Există proteste sau demonstrații?

Alte clădiri

Clădirile sunt ocupate în mare parte sau pe deplin? Clădirile publice și comerciale par accesibile persoanelor cu dizabilități - rampe, intrări la nivel de stradă etc.? Alte observații?

Cultură și divertisment

Există muzee, biblioteci, teatre, restaurante, cluburi, stadioane sportive, locuri istorice etc.? Sunt accesibile tuturor părților comunității (amplasat central, accesibil cu mijloacele de transport în comun)? Reflectă culturile membrilor comunității?

Calitatea mediului

Cât spațiu verde utilizabil există și este împărțit în toată comunitatea? Există smog sau ceață? Mirosul aerului este de fum, gunoi, evacuare auto, produse chimice, deșeuri industriale etc.?

Organizații comunitare.

Ce dovezi există despre organizații în comunitate? Există cluburi de servicii? Există alte organizații centrate în problemele comunității, mediul, activitățile sportive sau agrement, socializarea etc.?

Spații publice

Există spații publice în care oamenii se pot aduna? Sunt bine întreținute? Au zone de relaxare, copaci și plante, design atractiv, cafenele sau vânzători de alimente sau alte caracteristici menite să încurajeze oamenii să folosească spațiul? Cine folosește aceste spații? Există diversitate? Alte observații?

Peisaj stradal

Peisajul stradal este mediul creat de străzi și trotuarele, clădirile, copacii etc. care le acoperă. Există copaci și / sau plante? Există trotuare? Sunt fațadele clădirilor și vitrinele atractive și primitoare? Străzile și trotuarele sunt relativ curate? Există coșuri de gunoi? Există locuri în aer liber?

„Simțirea” comunității.

Care este impresia dvs. generală despre comunitate? Este un loc care vi se pare atractiv?

Parcuri

Parcurile sunt folosite de o varietate de oameni? Sunt bine întreținute? Există facilități sportive? Există locuri pentru copii să se joace?

Activitate comercială

Ce fel de afaceri există? Există vitrine amenajate sau vacante? Există un amestec de întreprinderi mari și mici? Există magazine alimentare și supermarketuri, farmacii și alte magazine care asigură necesități în toate părțile comunității?

Comunitate și servicii publice

Există furnizori și organizații de servicii comunitare identificabile în comunitate - centre de sănătate mintală, bănci de alimente, adăposturi fără adăpost, birouri de asistență socială etc.? Sunt concentrate într-o anumită zonă? Sunt ușor accesibile cu mijloacele de transport în comun?

Alte observații, puncte forte sau puncte slabe?

4.8. Cum și de ce să folosești un chestionar?

Scopul activității

Participanții ar trebui să fie capabili să adune opinii despre aceleași problematici/subiecte de la mai multe persoane sau actori comunitari și să folosească chestionarul ca metodă de investigație, de căutare a soluțiilor, de raportare și de diseminare.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea...

- (C) Recunoască chestionarul ca metodă și formă de investigație și cercetare, raportare și diseminare.
- (A) Pregătească și să dirijeze un chestionar ca acțiune jurnalistică.
- (V) Folosească un chestionar ca metodă de a strânge opinii/perspective de la un grup divers de indivizi sau actori comunitari despre un subiect specific.
- (V) Identifice diferite perspective și interese ale indivizilor din comunitate despre o problemă/un subiect.

Concepte-cheie

Chestionarul: Chestionarul este o metodă ce se concentrează pe o întrebare adresată mai multor actori comunitari și indivizi din una sau mai multe comunități. Condiția cheie este ca întrebarea să fie formulată clar și să rămână neschimbată, chiar dacă chestionarul e realizat de o echipă de interviatori. Chestionarul oferă posibilitatea de a strânge diferite opinii într-un timp scurt. Chestionarul poate fi și o metodă de a stimula elevii să se implice activ într-o problemă sustenabilă, ce poate fi implementată individual sau prin muncă de echipă.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Pregătirea	Muncă individuală și/ sau de echipă, cercetare, muncă pe teren	30 de minute sau mai mult	Pix, caiet, laptop-uri, reportofoane, telefoane mobile
2. Implementarea	Muncă individuală sau în echipă	45 de minute sau mai mult	-
3. Diseminarea chestionarului	Muncă individuală sau în echipă	30 de minute sau mai mult	-
4. Reflecții	Muncă individuală sau în echipă	15 de minute sau mai mult	-

Total: 120 de minute ¹⁸

Descrierea activităților

1. Pregătirea

- Alegeți o temă și stabiliți întrebările, care ar trebui să fie clar formulate.
- Stabiliți metoda de implementare a chestionarului: personal, video, înregistrare audio și decideți asupra duratei și a locului implementării.
- Stabiliți cum veți aborda și cum vă veți adresa celor intervievați.

2. Implementarea

- Abordați persoanele pe care urmează să le intervievați. Prezentați-vă, explicați politicos despre ce este vorba și puneți o întrebare.
- Notați-vă răspunsurile imediat sau, și mai bine, înregistrați (audio, video). Faceți o poză fiecărei persoane interviu, alături de numele ei (cu acordul acelei persoane)
- Lăsați persoana interviu să-și exprime opiniile și adunați răspunsurile. Mulțumiți-i pentru răspuns și cooperare. Nu reacționați, nu vă exprimați opinia și nu dați indicații sau indicii cu privire la răspunsul corect sau dezirabil.
- Odată ce ați strâns toate răspunsurile, realizați chestionarul ca acțiune jurnalistică.
- Titlul trebuie să fie scurt și interesant; poate fi chiar o întrebare, și formulată în așa fel încât să atragă atenția.
- Scrieți răspunsurile (fără modificări), realizați un podcast sau un video. Folosiți poze pentru materialul scris și pentru înregistrări video.

3. Publicarea și diseminarea interviului

- Postați sau publicați chestionarul (articol, video, audio/radio) într-o sursă media aleasă anterior sau convenită : Presă scrisă : revistă (școlară, locală, națională), TV, Radio, Internet

3. Publicarea și diseminarea interviului

- Întrebați-vă sau întrebați-vă echipa:
 - ➔ A fost chestionarul metoda potrivită pentru a aborda și evidenția problema?
 - ➔ Cum a contribuit la temă sau la aspectele abordate?
 - ➔ Care a fost cea mai interesantă sau relevantă informație colectată (dacă există)?
 - ➔ Care a fost cea mai utilă parte din proces?
 - ➔ Ce poate fi îmbunătățit?
 - ➔ A stârnit reacții (pozitive)?
 - ➔ Ce măsuri pot fi luate în continuare?
- Planifică următoarea activitate YRE (interviu, comentariu, raport).

Bibliografie

- [1] Resurse de la workshop-urile YRE Slovenia pentru profesori și elevi
 [2] Site-ul YRE <https://www.yre.global/>

¹⁸ Durata activității variază mult în funcție de abilitățile și experiențele mentorilor și ale elevilor, de complexitatea temei alese, recognoscibilitatea problemei și nivelul de cercetare, precum și de tipul chestionarului implementat (personal, scris, video). Se recomandă planificarea cu atenție a intervalului de timp disponibil pentru toate fazele.

4.9. Interviu

Scopul activității

Participanții trebuie să fie capabili să acumuleze informații despre un subiect precis, să selecteze punctul central/problema principală și concurentul și să desfășoare un interviu ca formă de investigație sau diseminare.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea...

- (C) Recunoască interviul ca formă de investigare/cercetare sau diseminare a unui subiect precis.
- (C) Identifice rolul diferiților actanți implicați într-o problemă, o chestiune sau o temă sustenabilă specifică.
- (A) Se pregătească pentru și să desfășoare un interviu ca acțiune jurnalistică.
- (A) Folosească interviul ca metodă de diseminare care ar putea să contribuie la rezolvarea unei probleme specifice de sustenabilitate, să sensibilizeze publicul sau să incite la apariția schimbării în comunitate.

Concepte-cheie

Interviu: Un interviu este în esență o conversație structurată în care un participant pune întrebări, iar un altul oferă răspunsuri. În vorbirea curentă, cuvântul „interviu” face referire la o conversație unu la unu între un intervievator și un interviuat. Intervievatorul pune întrebări la care interviuatul răspunde, de obicei furnizând informații. Atunci când interviul este, în același timp, a metodă de a stimula studenții în direcția dezvoltării durabile, acesta poate fi realizat și ca o activitate de echipă, în special dacă ia forma producerii unui videoclip.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Cercetare, pregătire	Muncă individuală și/ sau de echipă, cercetare, muncă pe teren	90 de minute sau mai mult	Pix, caiet, laptop-uri, reportofoane, telefoane mobile
2. Realizarea interviului	Muncă individuală sau în echipă	60 de minute	-
3. Diseminarea interviului	Muncă individuală sau în echipă	30 de minute sau mai mult	-
4. Reflecții	Muncă individuală sau în echipă	20 de minute sau mai mult	-

Total: 200 de minute minimum ¹⁹

Descrierea activităților

1. Cercetare, pregătire

- Alegeți o temă, un subiect sau o problematică în cadrul unei teme.
- Desfășurați o cercetare meticuloasă a contextului, folosiți surse de importanță locală sau globală.
- Pentru orice tip de interviu, este foarte important să pregătiți întrebările și să cunoașteți cu exactitate și în avans tipul de informație dorită din partea fiecărei persoane intervievate.
- Pregătiți întrebările în avans, dar fiți gata să vă adaptați.

Abordarea persoanelor intervievate

Alegeți persoanele pe care doriți să le intervievați. Trebuie să existe un motiv bun pentru care să vorbiți cu acestea. Sunt ele adevărați oameni de știință? Martori oculari de încredere? Cineva cu o miză în joc? Veți găsi numeroși oameni care ar fi fericiți să dea un interviu, dar nu înseamnă că sunt și potriviți pentru asta.

Există mai multe tipuri de interviu:

- ➔ (a) Interviuurile cu persoane care dețin informații de primă mână (ex : experții) sau experiențe (martori, actanți) legate de un eveniment sau de un subiect și care nu au niciun motiv să vă inducă în eroare
- ➔ (b) Interviuurile cu oameni care dețin informații de primă mână, dar din cauza implicării lor directe în eveniment sau în subiect, este posibil să vă inducă în eroare sau să modifice povestea deoarece sunt părtinitori sau subiectivi.
- ➔ (c) Interviuurile cu publicul larg sau cu autorități care nu dețin niciun fel de cunoștințe suplimentare sau expertiză, dar a căror opinie doriți să o evaluați pentru a oferi echilibru sau varietate perspectivelor prezentate.

2. Realizarea interviului

- Pregătiți notițe cu date și statistici legate de subiect, pe care le puteți folosi pentru a dezminți orice fel de informație falsă.
- Creați un parcurs logic al întrebărilor pe care doriți să le puneți, asemeni unui avocat în interogarea martorilor, adică este recomandat să știți dinainte ce informații doriți să obțineți și ce întrebări să puneți pentru a le obține
- Începeți cu întrebări mai ușoare pentru a vă relaxa intervievații
- Luați notițe în timp ce aceștia vorbesc, în caz că există puncte asupra cărora doriți să reveniți (cum ar fi dacă intervievații s-ar contrazice)
- Gândiți-vă în avans la eventualele răspunsuri și pregătiți mai multe opțiuni pentru întrebările suplimentare
- Nu lăsați interviuatul să controleze interviul și nu ezitați să îl întrerupeți politicos.
- Ascultați întotdeauna cu atenție răspunsul și fiți gata să improvizați o nouă întrebare, în cazul în care primiți un răspuns neașteptat.

¹⁹ Durata activității variază mult în funcție de abilitățile și experiența mentorilor și studenților, complexitatea temei alese, recognoscibilitatea problemei și nivelul de cercetare, precum și de tipul interviului (personal, scris, video). Este recomandat să se ofere cât mai mult timp posibil, iar acesta să fie plănuț în avans.

Adunarea laolaltă a tuturor elementelor și montajul

Acum că aveți interviurile și materialul video, puteți începe montajul și editarea. Ar trebui să începeți prin transcrierea interviurilor.

- Citiți transcrierea realizată și extrageți cele mai bune fraze de efect pe care doriți să le utilizați. Notarea timpilor pentru aceste fraze poate fi de asemenea utilă, pentru a putea ști unde se poziționează în cadrul înregistrării și cât de mult durează.
- Începeți să scrieți. Rezumați informațiile pertinente sau pe cele mai importante regăsite în interviu în primul rând (ce reprezintă primul rând? Este informația pe care o va cere un editor dacă îi prezentați articolul. Este de asemenea metoda prin care este atras cititorul, prin care îl convingeți pe acesta să dorească să citească/asculte/vadă mai mult).
- Nu uitați să includeți măcar o poză a interviuatului.

3. Publicarea și diseminarea interviului

- Postați sau publicați un interviu (articol, fotografie, videoclip) într-o sursă media aleasă anterior sau convenită:
 - Format fizic: revistă (școlară, locală, națională, profesională)
 - TV
 - Radio
 - Internet
- Dacă este posibil, încurajați sugestiile și părerile la adresa materialului dumneavoastră

4. Reflecții

- Întrebați-vă (individual/ în echipă):
 - Ce lecții am învățat despre subiect și despre actanții implicați?
 - Ce ar putea fi îmbunătățit?
 - A ajuns interviul la grupul-țintă?
 - A stârnit interviul vreo reacție din partea grupului țintă sau a publicului larg?
 - Care sunt următorii pași de realizat – din perspectiva elevilor ca cetățeni activi?
- Construiți un plan pentru următorul interviu sau pentru o altă activitate YRE (chestionar, comentariu, raport etc.)

Bibliografie

- [1] Wikipedia
- [2] YRE, webinar. "In the field - mobile journalism", James O'Hagan , 2020
- [3] Young Reporters For Environment Handbook for the students & educators
- [4] YRE website <https://www.yre.global/>

4.10. Vizualizarea spațiului

Scopul activității

Să unească elevii care vor stabili cum ar trebui să arate orașul lor în viitor; în același timp, să identifice nevoile și problemele locale cele mai importante.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea...

- (K) formuleze propriile opinii și să le susțină cu argumente
- (S) lucreze cu opiniile celorlalți și să reflecteze la ele
- (S) identifice problemele și nevoile locale și să evalueze soluțiile în termenii dezvoltării sustenabile.

Concepte-cheie

O viziune locală constă într-un plan elaborat și formulat în funcție de idealul dezvoltării unei comunități locale, în funcție de cum ar trebui să arate ea. Planul poate fi prezentat și dezbătut de membrii administrației locale.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Motivația, introducerea	Discuții, muncă individuală	20 de minute	Fișă de lucru "Comunitatea noastră: O imagine peste 10 ani", foi de flipchart cu numele regiunilor
2. Dezvoltând o viziune împreună	Muncă de echipă	60 de minute	Coli A4, instrumente de scris
3. Reflecții, concluzii	Discuții	10 de minute	-

Total: 90 de minute

Descrierea activităților

1. Motivația, introducerea

Rezumați ce știm despre comunitatea noastră, amintindu-vă rezultatele activităților noastre anterioare. Apoi, rugați elevii să folosească fișele de lucru despre “Comunitatea noastră: O imagine peste 10 ani” (vezi mai jos) și să le completeze individual. Ar trebui să folosească prima coloană pentru a oferi o scurtă descriere a situației din prezent din zona respectivă și a doua coloană pentru a surprinde schimbările dorite în zonă și starea ei ideală peste 10 ani. Elevii ar trebui să completeze și a treia coloană pentru fiecare zonă, enumerând motivele pentru care ei doresc asemenea schimbări. Înainte de a fi gata sarcina de lucru, așezați foi de flipchart prin clasă, una pentru fiecare arie tematică a viziunii.

Am selectat 6 arii (Populație, Economie, Natură și Istorie, Clădiri și Locuri publice, Legături externe, Administrație Locală), dar le puteți adapta sau alege altele; totuși trebuie să fie bazate pe documente oficiale despre traiul sustenabil.

2. Dezvoltând o viziune împreună

Invitați elevii să formeze grupuri mici (3-5 oameni) și să-și împărtășească ideile (discuțiile lor ar putea da naștere unor idei noi). Rugați-i să se pună de acord asupra câtorva afirmații despre aspectul viitoarelor comunități pentru a le prezenta și celorlalți. Rugați-i să folosească markere sau creioane groase pentru a nota fiecare afirmație asupra căreia s-au pus de acord pe o foaie separată, destul de mare (A4), astfel încât textul să fie lizibil din capătul sălii și să le atașeze foi de flipchart pentru zona respectivă.

Rugați elevii să își prezinte pe rând propunerile pentru viitorul aspect al locului. Treptat, includeți toate zonele. Grupurile ar trebui să ia cuvântul pe rând, în cerc, astfel încât fiecare să prezinte câte o propunere. Propunerile trebuie să fie vizibile pe foile de flipchart. Dacă sunt propuneri foarte similare, cereți-le autorilor permisiunea de a le combina, în loc de a le aborda separat (ca alternativă, discutați propunerea asemănătoare și folosiți-o pentru a completa o propunere deja existentă). Nicio propunere nu ar trebui să fie ignorată sau modificată fără permisiunea autorului. Dacă este posibil, facilitați formularea de noi propuneri în timpul discuției, de exemplu când elevii sunt inspirați de altă propunere sau când simțiți că o zonă nu este suficient dezbătută.

3. Reflecții, concluzii

Încheiați prin a reciti afirmațiile și ideile pentru fiecare regiune. Modificați sau completați formularea lor oricând este necesar, asigurându-vă că s-a ajuns la un consens. Este recomandat să lucrați împreună și să folosiți afirmațiile pentru a întocmi o scurtă sinteză pentru fiecare regiune (vezi foaia de lucru de mai jos “Comunitatea noastră: O imagine peste 10 ani”).

Ați putea invita elevii să vină cu un “motto” pentru viziunea lor comună (ex. Aldeburgh, Orașul Viselor), ori în timpul cursului, ori să voteze propunerile ca temă. Recomandăm să se prezinte viziunea finală comunității și să se ceară feedback-ul ei.

Handout: “Comunitatea noastră: O imagine peste 10 ani”

Regiunea	Scurtă descriere a situației curente	Comunitatea noastră în 10 ani	De ce îmi doresc asta
Populație			
Economie			
Natură și Istorie			
Clădiri și spații publice			
Colaborări externe			
Administrație locală			

4.11. Imaginarea spațiului - Ochelarii roz

Scopul activității

Să sprijine și să dea frâu liber imaginației elevilor în ceea ce privește orașul lor natal, precum și să inspire o atenție sporită condiției în care se află acesta.

Obiective de învățare

După această activitate, studenții vor fi capabili să:

- (K) numească schimbări necesare locului în care trăiesc
- (S) recomande cum ar trebui să arate spațiul respectiv

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Imaginarea Spațiului	Atelier de povestire	15 de minute	Fișe cu povești (vezi mai jos)
2. Ochelarii Roz	Vizualizare, discuție	20 de minute	Markere, foi de flipchart

Total: 35 de minute

Descrierea activităților

Vizualizarea Orașului/Spațiului pe care îl doresc

Asigurați-vă că spațiul de lucru este unul liniștit (ex: prin plasarea unui semn pentru liniște în afara ușii), închideți orice fereastră, închideți telefoanele, dacă este posibil trageți draperiile și întunecați camera. „Așezați-vă cu spatele drept și lăsați umerii pe spate. Relaxați-vă. Picioarele vă sunt pe podea. Închideți ochii, dacă puteți. Acum vom încerca, împreună, din postura de protagoniști, să străbatem orașul visurilor noastre, până în centru. O să dureze aproximativ șapte minute. În acest timp, vă rog să rămâneți în liniște și să vă vizualizați plimbându-vă prin oraș, în funcție de indicațiile mele.”

Citiți lent următorul text, incluzând pauze ocazionale:

„Imaginați-vă stand într-o piață din oraș, cândva în viitor. S-au întâmplat foarte multe lucruri în decursul anilor, iar locul s-a schimbat puțin. Poate nici nu îl mai puteți recunoașteți atât de bine. În timp ce stați, puteți simți textura băncii și doriți să vă bucurați de această senzație așa cum

trebuie. De aceea, vă veți face comozi pe bancă... În jurul vostru, se aud vocile trecătorilor. Se simte o briză ușoară, soarele vă încălzește pielea, iar senzația e foarte plăcută... În timp ce priviți clădirile din jurul vostru, observați cât de masive și uimitor de colorate sunt. Priviți-le fațadele. Care dintre ele este aparte și vă îmbie să vedeți ce se află înăuntru? Dar orașul vă oferă mai mult decât niște clădiri. Uitați-vă în jur și remarcați celelalte lucruri curioase... În timp ce explorați împrejurimile ca prin vis, puteți auzi vocile prietenilor voștri și decideți să vă alăturați lor. Vă plimbați pe străzile întortocheate, simțind cum soarele își face iarăși apariția. Călcați pe pavajul vechi și observați copacii plantați de-a lungul străzii. Treceți pe lângă vitrine, o stație de autobuz și grădini, până când aleea șerpuită vă aduce într-un loc misterios. Este un fel de zonă centrală, discretă, a orașului, unde vă întâlniți adesea cu prietenii.

Vă simțiți bine aici. Există și un secret ascuns în acest loc: deține multe dintre lucrurile de care aveți nevoie în viață. În timp ce priviți în jur, examinați toate aceste lucruri, clădirile, împrejurimile și copacii, vă plimbați și vă bucurați de fiecare moment. Acest loc are tot ceea ce aveți nevoie. Dar ce reprezintă el, de fapt? Uitați-vă atent în jur și observați ce fel de loc este. Priviți-l în ansamblul său. Dar fiți atenți și la detalii: e posibil să existe unele lucruri pe care nu le-ați mai remarcat până acum. Care sunt acestea? În timp ce vă așezați ușor pe o bancă, puteți simți razele soarelui, vă bucurați de vremea minunată și vă destindeți... după ce v-ați obișnuit cu acest sentiment, puteți deschide ușor ochii.”

Imediat după exercițiul de vizualizare, rugați elevii să vă summarizeze într-un singur cuvânt: Cum a fost exercițiul pentru voi? Cum v-ați simțit?

Ochelarii Roz

În pasul anterior, ați efectuat o plimbare în orașul visurilor voastre. Acum, formați grupe de aproximativ 4 persoane și, împreună, încercați să vă gândiți la felul în care ați dori să arate orașul ideal. Fiecare dintre voi ar trebui să își pună o pereche de ochelari roz, cu ajutorul cărora veți putea vedea un oraș cu adevărat ideal, unul care are tot ce v-ați putea dori, care nu e afectat de nicio problema, unul în care vă simțiți fericit. Folosiți foile de flipchart ca să desenați sau ca să descrieți acest oraș al visurilor.

După ce elevii termină, discutați împreună rezultatele lucrului în echipă:

- Cum ar trebui să arate un asemenea oraș? Cum ar trebui să arate viața într-un asemenea oraș?
- Un lucru interesant despre orașele visurilor voastre este...
- Care au fost cele mai importante aspecte ale orașului imaginat?

Recomandări

Pentru moment, elevii dumneavoastră pot vizualiza orice în orașul lor imaginat. Vă puteți lega ulterior de ideile lor, atunci când veți pregăti obiectivul proiectului de educație în folosul comunității. Alegeți ideile pe care le puteți dezvolta ulterior pe cont propriu sau cu asistență minimală din partea celorlalți membri ai grupului.

4.12. Harta comunității

Scopul activității

Înțelegerea clară a punctelor forte, a resurselor și a nevoilor comunității, care să-i anime pe participanți să se implice în proiecte de învățare în serviciul comunității.

Obiective de învățare

După această activitate, studenții vor fi capabili să:

- (C) Explice ce este o hartă a comunității și cum poate fi folosită în procesul de dezvoltare a unui Proiect de Învățare prin Serviciul în Folosul Comunității.
- (A) Creeze o hartă a nevoilor și a resurselor comunității.
- (V) Identifice punctele forte pozitive ale comunității lor fără a-i minimaliza nevoile. (Discernământ)
- (V) Descrie punctele forte și bunurile pe care le oferă comunitatea lor. (Recunoștință)

Concepte-cheie

- Harta comunității: Reprezentare vizuală folosită pentru identificarea resurselor și a bunurilor disponibile într-o anumită comunitate.
- Discernământ: A privi orice aspect în mod obiectiv și corect, din mai multe perspective.
- Recunoștință: A ști, a simți și a fi recunoscător pentru toate lucrurile bune din viață.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Harta comunității	Discuție facilitată/ lucru pe echipe	60 de minute	Hârtie flipchart, markere, hârtie colorată, lipici, scotch de hârtie

Total: 60 de minute

Descrierea activităților

Harta comunității (60 minute)

Notă: Acest exercițiu este un instrument de planificare care îi va ajuta pe elevi să transpună pe hârtie, într-un format grafic, bunurile și punctele forte ale comunității, problemele, nevoile și deficiențele. Exercițiul este un mod de organizare a informațiilor descoperite de ei în timpul

turului prin comunitate. Sunt diverse abordări pentru a face harta comunității și puteți folosi orice altă metodă cu care sunteți familiarizați. Oricum, vă recomandăm această abordare simplă.

Pregătire: Cereți-le membrilor clubului să se separe din nou în grupurile din timpul turului. Dați-i fiecărui grup coli de flipchart și diverse materiale (markere, creioane colorate, acuarele și pensule, post-ituri, foarfece și lipici etc.). Invitați fiecare grup să deseneze o hartă a zonei din comunitatea pe care tocmai au vizitat-o. (Dacă membrii clubului nu sunt familiarizați suficient cu zona și ar desena mai degrabă o hartă a unei părți diferite a comunității, e destul de satisfăcător.) Pentru acest exercițiu, încurajați-i să înceapă să gândească geografic, deși ulterior poate fi loc și pentru identificarea comunităților nelegate geografic, care există, de asemenea, în acea regiune.

Facilitare: Odată ce grupurile au identificat pentru ce comunitate geografică vor face harta, invitați-le să o deseneze pe hârtie. Includeți toate caracteristicile importante, cum ar fi limitele comunității; drumuri, poteci, poduri și porți; case, școli, centre de sănătate, mănăstiri, biserici, alte instituții și organizații; magazine și piețe; parcuri și locuri de distracție etc. Invitați-i să identifice bunurile și punctele forte pe care aceste instituții, structuri și oameni le asigură comunității și marcați aceste bunuri cu o culoare specifică.

Odată harta desenată și caracteristicile ei pozitive identificate, invitați grupurile să adauge hărții aspectele și problemele mai puțin plăcute. (Aici, poate fi inclusă nu doar prezența unor anumite probleme, ci și absența unor anume puncte forte – de exemplu, harta ar putea indica lipsa pieței într-o zonă rezidențială, făcând dificilă aprovizionarea cu alimente a locuitorilor ei.) Ei trebuie să marcheze aceste nevoi cu o culoare diferită.

În final, cereți-le participanților să privească harta ca un întreg și să reflecteze asupra următoarelor întrebări:

- ➔ Cu care din nevoile comunității am vrea să lucrăm?
- ➔ De ce este această problemă ar fi o prioritate?
- ➔ Care sunt unele din punctele forte/bunuri ale comunității care ne-ar putea ajuta în rezolvarea acestei probleme?

Nota facilitatorului: Ai grijă să clarifici faptul că nu toate nevoile sau punctele slabe sunt probleme. Problemele au un impact negativ asupra oamenilor sau asupra mediului. Oricum, chiar dacă o comunitate nu are probleme, ar putea exista, totuși, aspecte ce pot fi îmbunătățite!

Odată ce grupele au terminat exercițiul, invitați-le să se adune și să-și prezinte în fața grupului mare hărțile și concluziile lor. Fiecare grup mic trebuie să explice de ce au ales acea problemă din care au făcut o prioritate, precum și de ce s-au gândit că aceasta ar conduce la inițierea unui Proiect de Învățare prin Serviciul în Folosul Comunității. Permite grupului mare să discute meritele fiecărei propuneri și, dacă e posibil, să se hotărască asupra unei idei pentru proiectul clubului. Totuși, reamintește-le membrilor că vor avea de parcurs câteva etape până la realizarea Proiectului de Învățare prin Serviciul în Folosul Comunității. Aceasta este doar prima etapă. Dacă nu se pot hotărî la ce problemă să se oprească în această întâlnire, este în regulă – vă veți reîntoarce la acest proces la întâlnirea următoare.

(Notă: Asigură-te că participanții aleg o problemă pe care ei o pot prezenta într-un mod realist, pe baza bunurilor disponibile și a abilităților pe care le au ca nou club IMPACT).

Păstrați hărțile, notițele, imaginile, fotografiile și alte documente realizate la această întâlnire, deoarece clubul le va folosi în timpul procesului de planificare a proiectului.

Bibliografie

[1] Burns, Janice C., Pudrzynska, Dagmar Paul, and Silvia R. Paz. 2012. Participatory Asset Mapping: A Community Research Lab Toolkit. Advancement Project. Retrieved April 27, 2016 (<http://www.communityscience.com/knowledge4equity/AssetMappingToolkit.pdf>).

[2] & [3] Rashid, Tayyab, and Canada Afroze Anjum. 2014. "Ways to Use VIA Character Strengths." Values in Action. Retrieved April 27, 2016 (<http://www.viacharacter.org/resources/ways-to-use-via-character-strengths/>).

[4] Rabinowtiz, Phil. 2015. "Windshield and Walking Surveys." Community Tool Box. Retrieved April 27, 2016 (<http://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/windshield-walking-surveys/main>).

4.13. Harta simțurilor

Scopul activității

Elevii vor putea construi o harta a comunității bazată pe sentimentele pe care le au în legătură cu anumite locuri din comunitate.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, membrii IMPACT vor fi capabili să...

- (A) Să identifice propriile sentimente și trăiri în relație cu locul în care sunt

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Bun venit și introducere	Prezentare	10 de minute	-
2. Harta comunității/simțurilor	Discuție facilitată	80 de minute	Cartoane, foarfecă, scotch dublu adeziv, mâncare pentru testare

Total: 90 de minute

Descrierea activităților

1. Bun venit și introducere (15 minute)

Notă: Acest timp îi ajută pe tineri să se simtă confortabil, pregătiți pentru întâlnire și să afle ce așteptări pot avea pe parcursul următoarelor două ore. Faceți un joc de nume sau energizare înainte de a intra în activitățile de mai jos.

2. Harta comunității (80 minute)

Scopul acestei activități este de a crea harta comunității pe care vor să facă intervenție în următorul proiect și de a alocă sentimente pe diferite locuri din comunitate.

Pregătire: împărțiți participanții pe maxim 3-4 a grupe și rugați-i să deseneze comunitatea sau un cartier din comunitate pe care doresc să facă intervenție în proiectul pe care doresc să-l facă. Alegeți toată comunitate dacă este un sat, sau un cartier dacă este o comunitate mai mare.

Alocați cel puțin 30 de minute și invitații să deseneze în cât mai multe detalii (puneți pe un flipchart lista de mai jos pentru inspirație):

- Drumuri, locuințe
- Instituții publice: primării, școli, grădiniță, poliție, spitale biblioteci, pompieri, etc
- Clădiri de firme. Restaurant, hoteluri, Zone cu restaurant, cafenele
- Parcuri și zone verzi
- Zone cu apă curgătoare, stătătoare
- Zone naturale: arie protejată din zonă, fauna protejată, grădini comunitare, zone de cules
- Zone pentru activități în natură: parcuri, zonă de practicare a sporturilor, zone de camping, de rulote, zone de belvedere
- Zone cu agricultură ecologică,
- Zone unde se face reparare, reciclare, reutilizare, împrumut,
- Zone cu acoperiș verde
- Servicii de curățătorie ecologică
- Trasee de drumeție
- Trasee de bicicletă
- Zone poluate
- Zone de depozitare a gunoaielor
- Monitoare de poluare
- Organizații de mediu, etc

Facilitare: după ce au finalizat hărțile, dați fiecărei grupe trei culori și rugați să puncteze pe hartă cu o bulină acele locuri care:

- Roșu (ce e periculos, problematic) în zonă
- Galben (ce le dă o stare de bine, îi încântă, e bine, le place)
- Negru (locuri care sunt neutre- nici problematic, dar nici o stare de bine nu le dau neapărat- e un loc insuficient de bine valorizat).

Alocă încă 10 minute pentru a lipi buline, iar după ce au terminat alocă 10 minute per grup pentru a prezenta hărțile și culorile pe care le-au pus.

Adună pe un flipchart separat în special locurile punctate cu roșu și negru. Sumarizează zonele cu roșu și negru de la toate grupele pe un flipchart și menționează că aceasta este o listă inițială de probleme și nevoi ale comunității de la care să plece.

Dă o sarcină pentru fiecare membru din grup să se documenteze despre ceea ce știu pe problematica respectivă. Poți să ai și doi membri care se documentează pe o singură problemă.

Felicitați grupul pentru lista la care au ajuns și menționează-le că în întâlnirea următoare vor discuta mai mult despre ce înseamnă o comunitate durabilă și ce au aflat fiecare despre problemele despre care se vor documenta mai mult. Anunță că următoarea întâlnire va fi de două ore.

4.14. Proiectele de service learning (învățare în folosul comunității)

Scopul activității

De a-i ajuta pe elevi să înțeleagă ce sunt Proiectele de Învățare prin Serviciu în Folosul Comunității și de ce este unică această abordare.

Obiective de învățare

La sfârșitul întâlnirii, elevii vor fi capabili să...

- (C) Descrie ce este un proiect de învățare prin serviciu în folosul comunității.
- (C) Definească pașii unui proiect de învățare prin serviciu în folosul comunității.
- (A) Facă diferența între proiectele în folosul comunității și proiectele de învățare prin serviciu în folosul comunității.
- (V) Manifeste interes față de comunitate și față de nevoile/problemele acesteia, precum și să găsească modalități practice de a răspunde acestor nevoi prin proiectele de învățare prin serviciu în folosul comunității. (curiozitate)

Concepte-cheie

- **Proiectul de serviciu în folosul comunității 1:** o activitate neplătită, a unui individ sau a unui grup de indivizi, făcută în interes public sau în interesul unor instituții ale comunității.
- **Proiectul de învățare prin serviciu în folosul comunității:** este un proiect de serviciu în folosul comunității care include și prioritizează învățarea cu și de la comunitate.
- **Învățarea prin serviciu în folosul comunității 2:** o metodă de învățare care combină angajamentul civic al tinerilor cu învățarea cognitivă. Învățarea prin serviciu în folosul comunității are întotdeauna două componente majore: (1) serviciul în folosul altor membri ai comunității, prin care tinerii acoperă nevoi reale ale comunității și (2) învățarea, prin care angajamentul civic este corelat cu dobândirea de noi cunoștințe, abilități și valori. Această învățare are loc prin implementarea proiectului și, de asemenea, prin procesul de reflecție de după încheierea proiectului.
- **Curiozitate 3:** manifestare a interesului față de orice experiență nouă, fascinație față de anumite subiecte.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Învățare prin serviciu în folosul comunității	Discuție facilitată	40 de minute	Hârtie flipchart, markere, hârtie colorată

Total: 40 de minute

Descrierea activităților

Ce este un proiect de învățare prin serviciu în folosul comunității? (40 minute)

Notă: Această activitate prezintă mai în detaliu proiectele de învățare prin serviciu în folosul comunității și la ce se referă acestea.

Pregătire și facilitare: Scrieți întrebarea „Ce este un proiect?” pe o foaie de flipchart și invitați-i pe elevi să-și împărtășească ideile cu grupul. Notați răspunsurile lor pe flipchart. După ce toate ideile au fost notate, sintetizați-le, astfel încât să ajungeți la o definiție organizată cum ar fi: „O muncă planificată sau o activitate care este finalizată într-o perioadă de timp dată și care își propune să atingă un scop anume”. Asigurați-vă că accentuați următoarele aspecte ale proiectului 5:

- Proiectele au scopul de a produce o schimbare.
- Proiectele au un punct de început și unul de final.
- Proiectele pot să dureze ore, luni sau ani.
- Proiectele nu înseamnă rutină, ele sunt speciale și unice.

După ce ați obținut definiția unui proiect, întrebați-i pe participanți dacă pot să dea exemple ale unor proiecte din viața lor de zi cu zi. După ce membrii au împărtășit câteva idei, împărțiți-i în patru grupe. Dați-i fiecărui grup o foaie de flipchart și markere. Fiecare grup va primi una din cele patru situații de mai jos și i se va cere să analizeze fiecare dintre pașii practici care trebuie parcurși pentru a atinge scopul proiectului:

1. Organizarea unei petreceri
2. Pregătirea cinei
3. Organizarea unei excursii
4. Construirea unui dulap

Lăsați grupele să lucreze timp de 10 minute, apoi invitați-le să-și prezinte rezultatele tuturor. După ce fiecare grup și-a ținut prezentarea, sumarizați principalii pași ai unui proiect:

1. Concepție (când vizualizați cum va arăta proiectul și ce nevoie acoperă)
2. Planificare (când se stabilesc detaliile despre cum, când și cine va executa proiectul)
3. Implementare (când faci proiectul efectiv)
4. Evaluare (când termini proiectul și încerci să vezi dacă ai făcut ce ți-ai planificat)
5. Sărbătorire (când te bucuri de realizarea ta)

Explicați faptul că există mai multe tipuri de proiecte de învățare prin serviciu în folosul comunității:

- **Proiecte directe** - care vizează o nevoie în mod direct; acestea sunt palpabile, nu se repetă, iar serviciul este făcut direct de către elevi (de exemplu: O zi de curățare a parcului)
- **Proiecte indirecte** - găsesc o soluție indirectă la o nevoie; elevii servesc ca intermediar pentru un alt actor care va fi direct implicat pentru rezolvarea problemei. (de exemplu: elevii plătesc pe cineva să curețe parcul în fiecare lună)
- **Proiectele de advocacy** - rezolvă o nevoie prin schimbarea politicii și/sau a legilor care să determine sistemul să adopte schimbări sustenabile de lungă durată. (de exemplu: înaintarea unei petiții către primărie pentru instituirea unei amenzi pentru cei care nu păstrează curățenia parcului)

Puteți menționa, de asemenea, faptul că domeniile în care se pot aplica proiectele de dezvoltare durabilă sunt foarte variate: mediul înconjurător, educație, cultură etc.

Odată ce s-a încheiat această parte a discuției, explicați-le elevilor faptul că proiectele nu sunt doar proiecte în folosul comunității, ci sunt proiecte de învățare prin serviciu în folosul comunității. Clarificați diferențele răspunzând împreună cu ei la întrebările:

- Care credeți că sunt diferențele dintre învățarea prin serviciu în folosul comunității și serviciul în folosul comunității sau voluntariat?
- De ce credeți că IMPACT dorește ca voi să obțineți valori și abilități prin proiectele pe care le facem?

Și concluzionând că ambele tipuri de proiecte sunt create cu intenția de a face bine comunității, dar există trei componente principale care le deosebesc pe cele două. Cele trei componente sunt vitale pentru abordarea IMPACT. Ele sunt următoarele:

1. Includerea obiectivelor de învățare în fiecare proiect – adică membrii clubului pot identifica ce anume vor să învețe în fiecare proiect.
2. Reflecția structurată pe parcursul proiectului – adică ne vom opri pe parcursul proiectului pentru a evalua cât de bine am lucrat împreună, ce-am învățat și dacă ne-am atins scopul.
3. O atitudine modestă și dorința de a învăța DE LA comunitate, nu doar să faci un serviciu – aceasta înseamnă că vom solicita ajutorul comunității pe parcursul desfășurării proiectului.

Întrebați-i pe elevi dacă au întrebări despre proiectele de învățare prin serviciu în folosul comunității și răspundeți la aceste întrebări înainte de încheia întâlnirea.

Bibliografie

[1] Anon. 2011. "Community service." American Heritage Dictionary of the English Language. Retrieved April 26, 2016 (<http://www.thefreedictionary.com/community+service>).

[2] Zentner, Sandra. 2011. "Service-learning in German schools. A promising way to get youth involved in active learning and civic engagement." Lernen Durch Engagement. Weinheim: Freudenberg Foundation.

[3] Rashid, Tayyab, and Canada Afroze Anjum. 2014. "Ways to Use VIA Character Strengths." Values in Action. Retrieved April 26, 2016 (<http://www.viacharacter.org/resources/ways-to-use-via-character-strengths/>).

4.15. Cum se realizează un raport

Scopul activității

Participanții trebuie să fie capabili să prezinte o temă, o problemă sau un eveniment cu un mesaj clar și relevant pentru un public țintă.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor fi capabili să...

- (K) Recunoască importanța raportului, ca parte esențială pentru a asigura vizibilitate și recunoaștere unei activități în comunitatea locală.
- (K) Recunoască diversitatea evenimentelor, opiniilor și intereselor din comunitatea locală și diferitelor niveluri de cunoștințe asupra unui subiect.
- (S) Pregătească și să realizeze un raport ca rezultat al investigației și ca soluție de cercetare și să disemineze raportul.
- (K, S) Pregătească și să realizeze raportul ca pe o poveste, relevantă și interesantă pentru publicul țintă (story telling).

Concepte-cheie

Raport: Raportul este o formă de journalism de bază. Anunță CINE a fost implicat, CE s-a întâmplat, UNDE, CUI, CÂND, și dacă este posibil, DE CE. Începe cu rezumatul și cele mai importante descoperiri. Ar trebui să fie susținut de fotografii, statistici și grafice. Raportul nu include opiniile personale sau sentimentele autorului.

Raportul este și o metodă de a motiva elevii să se implice activ într-o problemă sustenabilă și care poate fi implementată individual sau în echipă.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Investigații, pregătire	Muncă individuală, cercetare, muncă pe teren	90 de minute sau mai mult	Pix, caiet, laptop-uri, reportofoane, telefoane mobile
2. Implementare	Muncă individuală	60 de minute sau mai mult	Markere, foi de flipchart

Total: 200 de minute minimum²⁰

Descrierea activităților

1. Pregătire, investigație:

- Alegeți o temă: o problemă, un aspect, un eveniment, un actor comunitar. Ar putea fi dificil de ales una dintre ele, astfel că ar fi mai ușor să vă concentrați pe nivelul local, comunitatea voastră locală.
- Gândiți-vă cum puteți prezenta tema sau evenimentul; cum pot fi experții sau alți actori

²⁰ Durata activității variază mult și depinde de cunoștințele și experiențele mentorilor și ale elevilor cu privire la problemă și experiența jurnalistică. Raportul sub formă video necesită mai mult timp decât raportul scris sau fotoreportajul.

comunitari implicați în raport.

- Gândiți-vă cum puteți prezenta sau raporta toate fațetele subiectului. Citiți și investigați. Cercetați temeinic contextul, folosiți surse de importanță locală și globală.
- Legați tema de perspectiva locală, dacă este posibil.
- Întâlniți oameni și participați la evenimente, puneți întrebări, identificați diferite opinii asupra aceleiași probleme și descoperiți posibilele conflicte care derivă din opinii diferite.
- Dacă raportul este realizat prin muncă de echipă, planificați în avans rolurile elevilor implicați. În special la realizarea unui video, grupul poate fi împărțit în reporteri și cei care se ocupă de suport tehnic.
- Gândiți-vă dacă raportul poate fi realizat sub formă de fotoreportaj. În acest caz, cunoștințe fotografice sunt necesare.
- Planificați suficient timp pentru scris, raportare și realizarea unui video.

2. Implementare

- Stabiliți mesajul cheie. Includeți elementele de bază: CINE, CE, UNDE, CÂND, DE CE și CUM. Dacă deja este prea multă informație, alegeți-o pe cea mai importantă - alegeți o pistă de plecare.
- Stabiliți cum toate unghiurile și perspectivele vor fi prezentate și evidențiate.
- Structurați-l pe o poveste; poate reflecta un eveniment concret, o situație, experiențe personale (nu ale autorului).
- Titlul este cea mai importantă parte a raportului. Se alege la final. Ar trebui să fie atractiv și relevant pentru publicul țintă pentru a atrage atenția.
- Asigurați-vă că nu este prea lung și că este interesant; descrieți situația, dar adăugați citate, cifre, statistici, fotografii și alte informații.

3. Diseminare

- Publicați sau difuzați un raport (articol, video, audio/radio):
 - ➔ Format fizic: revistă (școlară, locală sau națională),
 - ➔ Televiziune (școlară, locală, națională)
 - ➔ Radio (școlar, local, național),
 - ➔ Internet (școlar, local, național).
- Exersați prezentarea raportului pentru diverse întruniri, cum ar fi întrunirile comunitare.

4. Reflecții

- Întrebați-vă sau întrebați echipa:
 - ➔ Raportul a surprins subiectul sau problema din diferite perspective?
 - ➔ A atras atenția, a dat naștere unor reacții?
 - ➔ Ce lecții a/au învățat autorul/autorii? Ce și cum poate fi îmbunătățit?
 - ➔ Ce măsuri pot fi luate în continuare?
- Ce alte măsuri pot fi luate – din perspectiva elevilor – pentru a fi cetățeni activi?

Bibliografie

- [1] Young Reporters for the Environment Handbook pentru elevi și educatori
- [2] Resurse de la workshop-urile YRE Slovenia pentru profesori și elevi
- [3] Site-ul YRE <https://www.yre.global/>
- [4] Tutoriale video YRE: YRE Scrisul articolelor <https://www.youtube.com/watch?v=Sf-Z8XGAd9c>
- [5] Tutoriale video YRE : YRE Photography 101 <https://www.youtube.com/watch?v=U91Ahk7dXKg>
- [6] Tutoriale video YRE: YRE Videography 101 https://www.youtube.com/watch?v=bTT_TZpeNCw

4.16. Întâlnirea comunității

Scopul activității

Să prezinte celorlalți membri ai comunității schița viziunii de ansamblu asupra locației ("Comunitatea Noastră În 10 Ani,") și propunerile de proiecte selectate. Ulterior, comunitatea își va împărtăși opinia asupra acestora pentru a le completa și îmbunătăți.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea să:

- (A) coopereze alături de comunitatea locală
- (A) prezinte rezultatele exercițiului lor de imaginare a unui plan de dezvoltare locală.

Concepte-cheie

Planificarea comunitară este o metodă care ne ajută să elaborăm planuri de dezvoltare pentru diverse aspecte ale vieții comunitare. Trăsăturile sale includ: implicare din partea tuturor acelor care sunt influențați de zona respectivă, dialog, negociere și ajugerea la un compromis care este acceptat și susținut de majoritatea participanților.

* Acest document nu este o unitate educativă, ci o serie de indicații despre cum se organizează o întâlnire a comunității.

Planul activității

Etapele unei întâlniri a comunității

1. Pregătirea și organizarea întâlnirii
2. Întâlnirea comunității
3. Reflecții, concluzii

Timpul estimat:

Depinde de scopul întâlnirii.

Descrierea activităților

O listă de activități poate fi utilizată pentru a facilita pregătirea și implementarea întâlnirii comunității

Pregătirea și organizarea întâlnirii

Ce trebuie să avem în vedere și care sunt diferitele aspecte ce trebuie pregătite înaintea unei întâlniri a comunității? Iată câteva puncte esențiale în lista de mai jos:

Înaintea întâlnirii - pregătește în avans:

Unde va avea loc întâlnirea?

- ➔ la școală (spații proprii, organizare facilă),
- ➔ în amfiteatrul consiliului local (poate spori prestigiul întâlnirii), etc.

Ce va fi scris pe invitație?

- ➔ data,
- ➔ ora (de la/la),
- ➔ locul,
- ➔ ordinea de zi a reuniunii,
- ➔ informații de contact,
- ➔ fișa de confirmare a prezenței (dacă este necesar) etc.

Cum vor fi invitați cei selectați?

- ➔ invitație personală (cea mai eficientă),
- ➔ anunț în presa locală,
- ➔ invitații trimise prin poștă (sau distribuite personal).

Cum vor fi gestionate propunerile elevilor și ale cetățenilor după reuniune?

Comunicați consilierilor locali așteptările școlii și clarificați modul în care vor fi tratate propunerile elevilor și ale cetățenilor.

Acest lucru este important mai ales pentru a putea informa participanții la sfârșitul reuniunii cu privire la pașii următori, la modul în care se va lucra cu sugestiile lor și pentru a evita promisiunile care nu pot fi respectate.

În ziua întâlnirii

Ordinea de zi și orice altă informație suplimentară vor trebui scrise și afișate pe ușa amfiteatrului:

- ➔ Scopul/motivul întâlnirii
- ➔ Ordinea de zi (incluzând programul orar)
- ➔ Activitățile care urmează să fie abordate

Care membri ai comunității vor fi invitați?

- ➔ membri ai administrației locale (autorități, membri ai consiliului local sau consilieri)
- ➔ părinți, bunici,
- ➔ alți profesori și elevi (în funcție de situație)
- ➔ membri ai ONG-urilor locale, persoane implicate, antreprenori etc.,
- ➔ localnici pentru care conținutul prezentării poate fi de interes.

Cum vor fi gestionate gustările? De exemplu:

- ➔ elevii pot pregăti gustări în timpul lecțiilor de gătit,
- ➔ se poate cere ajutorul bucătarilor școlii,
- ➔ se poate cere ajutorul părinților și bunicilor.

Ce fel de reguli de bază vor modera comunicarea și colaborarea în cadrul reuniunii?

Reamintiți-vă regulile de bază existente și vedeți dacă aceleași reguli vor fi aplicabile și în cazul comunicării cu adulții. În cazul în care regulile existente sunt inadecvate, pregătiți reguli potrivite sub formă de completare în cadrul reuniunii (a se vedea mai jos).

Cum întâmpinăm persoanele importante?

- ➔ Care va fi rolul lor în cadrul întâlnirii? Transmiteți-le din timp.
- ➔ Cine se va ocupa de aceștia pe parcursul întâlnirii?
- ➔ Unde se vor așeza? Cine îi va conduce la locurile alocate?

Pregătiți amfiteatrul astfel încât publicul să poată asculta prezentarea fără alte distrageri. Țineți cont de conferința de presă care va urma. Planificați tranziția către sesiunea de World Café. Cum nu va fi loc de foarte multă improvizație, asigurați-vă că:

- știți cum se va produce „schimbarea decorului” – cum va fi organizată sala în timpul diferitelor
 - etape ale reuniunii și cine este responsabil de această organizare
 - există mese și scaune pregătite pentru sesiunea de World Café
- afișați rezultatele diferitelor etape ale proiectului dumneavoastră pentru ca participanții care sosesc să le citească.

Întâlnirea comunității

Introducerea și prezentarea motivelor întâlnirii (15 minute)

Asigurați o primire călduroasă și o prezentare adecvată persoanelor importante (aveți grijă ca publicul să li se adreseze corespunzător, iar prezentarea acestora să se facă într-o ordine potrivită). Comunicați motivele întâlnirii (fără explicații prea detaliate, întrucât totul a fost deja scris și afișat în sală). Este recomandat să bifați:

- durata întâlnirii
- programul
- instrucțiunile suplimentare
- obiectivul și rezultatul întâlnirii
- prezentarea regulilor de bază și efectuarea oricăror alte completări necesare
- efectuarea unui exercițiu tip ice-breaker pentru crearea unui spațiu reconfortant

Pentru a induce atmosfera potrivită și pentru a ajuta participanții să se destindă, pregătiți un set de întrebări simple la care fiecare participant să răspundă prin simpla ridicare de pe scaun.

Câteva exemple de întrebări:

- Care dintre voi s-a născut aici/ locuiește aici de mai mult de 20 de ani/ 10 ani/ 5 ani/ mai puțin de 5 ani
- Cine are/ a avut copii sau nepoți la școala noastră?
- Cine își are locul de muncă în localitate ? Cine lucrează într-o rază de 10 kilometri? Cine face naveta pe distanțe mai mari?
- Cui îi plac sporturile? Cititul? Plimbările? Să facă o altă activitate (numiți-o în unul/două cuvinte)?
- Cine se întreabă ce urmează să afluți și ce se va întâmpla azi?

Vă mulțumesc pentru răspunsuri. Fără alte formalități, permiteți-ne să vă prezentăm primii invitați.

Sesiunile (120 de minute)

Prezentările elevilor (30 de minute)

- Cum a început proiectul și de ce l-am demarat (5 minute)
- Viziunea noastră asupra comunității (10 minute)
- Propunerile de proiecte care au fost selectate (15 minute)

Conferința de presă (15 minute)

Scopul conferinței e obținerea de reacții din partea comunității. În cadrul acestei sesiuni, membrii din audiență ar trebui să pună întrebări la care să răspundă elevii. Asigurați-vă că audiența nu face comentarii și nu își prezintă încă propriile idei.

În loc să ofere reacții directe, participanții ar trebui să pună întrebări care să ajute elevii să descopere puncte slabe și să își organizeze ideile. Răspunsurile sunt oferite colectiv de către elevi (cu ajutorul profesorului, dacă este cazul).

Deschideți conferința de presă după cum urmează:

- Acum, după ce ați auzit cum își imaginează elevii noștri orașul, încercați să reflectați asupra celor spuse și să puneți întrebări care să le pună în valoare viziunea și să clarifice detaliile mai greu de înțeles.
- Elevii au atins niște nevoi și probleme cheie ale orașului. Încercați să reflectați asupra lor și să le puneți întrebări care să îi ajute să își dea seama ce lipsește, dacă direcția abordată e potrivită, etc.

Pauză de schimbare a decorului pentru dezbateră pe teme locale (15 minute)

Folosiți pauza ca să lucrați cu elevii la aranjarea meselor în concordanță cu numărul temelor/ ideilor propuse (pentru publicul mai larg, pregătiți două sau mai multe mese per temă). Fiecare masă ar trebui să aibă o foaie de flipchart cu o temă/ sugestie a elevilor, markere și o fișă cu întrebări adiționale, pentru ca grupul să știe despre ce să discute în cazul în care epuizează subiectele. Exemple de întrebări:

- ➔ Ce doresc să obțin/ ce s-ar putea obține pe parcursul implementării proiectului?
- ➔ Ce ar trebui reținut (idei generale sau specifice)?
- ➔ Cine ne poate sprijini în realizarea proiectului?
- ➔ Cum mă pot implica (financiar, material, prin muncă sau expertiză, etc.)?
- ➔ Mă pot gândi la vreun obstacol în calea implementării acestui proiect?

World Café (60 de minute – în funcție de numărul de propuneri de proiect)

După pauză, îndemnați publicul să se alăture elevilor și să se așeze la mese, împărțiți în grupe egale pentru fiecare masă (ideal, 4-6 participanți). Fiecare grup are 10 minute să discute și apoi să treacă la următoarea temă. O persoană trebuie să asigure monitorizarea timpului și să anunțe participanții când au trecut primele 5 minute și când este momentul de schimbare a temei de discuție.

Instrucțiunile activității:

După pauză, îndemnați publicul să se alăture elevilor și să se așeze la mese, împărțiți în grupe egale pentru fiecare masă (ideal, 4-6 participanți). Fiecare grup are 10 minute să discute și apoi să treacă la următoarea temă. O persoană trebuie să asigure monitorizarea timpului și să anunțe participanții când au trecut primele 5 minute și când este momentul de schimbare a temei de discuție.

- Fiecare grup trebuie să desemneze un secretar și o persoană care să citească întrebările.
- Începeți prin a lăsa fiecare participant să vorbească, la rând. După ce fiecare membru și-a spus opinia, tema poate fi discutată fără respectarea ordinii vorbitorilor.
- Discuția poate acoperi atât recomandări generale, cât și specifice, informare, idei și inspirație, incluzând aportul și asistența personale.
- Grupul beneficiază de 10 minute per echipă, înainte de a trece la masa următoare.
- Folosiți foaia de flipchart de pe masă pentru a nota ideile și comentariile
- Foile de hârtie trebuie să rămână pe mese – numai participanții se deplasează
- La masa următoare, începeți prin citirea ideilor scrise de grupul precedent, apoi scrieți propriile idei
- Însemnați cu o bulină ideile din grupul precedent cu care sunteți de acord sau pe care doriți să le susțineți
- Fiecare grup trebuie să lucreze doar pe două teme. După cea de-a doua temă, trebuie să se întoarcă la masa primei teme dezbătute și să se alăture grupei cu aceeași temă (dacă mai multe mese au fost utilizate pentru aceeași temă).
- Conlucrați la citirea foilor de flipchart, cădeți de acord asupra celor mai relevante, fundamentale sau interesante aspecte (10 minute). Apoi, prezentați aceste idei (3 minute).

Reflecții, concluzii

Finalizarea sesiunii în sine (5 minute + curățenia)

- Informați-vă participanții despre cum vor fi utilizate în continuare ideile și comentariile lor și cum pot afla mai multe despre parcursul proiectului
- Exprimați-vă mulțumirile pentru participarea lor și pentru munca depusă în cadrul întâlnirii.
- Curățați spațiul

Analiza ulterioară a întâlnirii (20 de minute) – ziua următoare, la școală

Reflecțați asupra manierei în care întâlnirea s-a desfășurat și implicați elevii în dezvoltarea unor idei-cheie, astfel încât aceștia să-și poată elabora mai departe viziunea și propunerile de proiect

Exemple de întrebări:

- Cum a fost activitatea pentru voi? Cum v-ați simțit în timpul procesului?
- Care au fost cele două momente cheie ale întâlnirii pentru voi? Ce vi s-a părut surprinzător, inedit, important?
- Ce a fost esențial în acestea? Ce fel de lecție ați învățat din ele?
- Cum aveți de gând să folosiți ideile dobândite în continuare?
- Elaborarea perspectivei personale privind cooperarea cu comunitatea locală:
- Vi s-a părut dificil să lucrați cu adulți necunoscuți?
- În ce fel a fost diferit lucrul cu adulții față de lucrul cu colegii de clasă? Ce vi s-a părut interesant sau surprinzător în comunicarea cu adulții?
- Ce ați făcut bine și ce nu a mers atât de bine?
- Cum ați proceda data viitoare?

Bibliografie

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov o.p.s., Cesta labyrintem ŠUŽ: Metodika vzdělávacího programu Škola pro Udržitelný Život www.skolaprozivot.cz. 2019.

4.17. Activitate de reflecție post-proiect - VIA

Scopul activității

Participanții își vor putea autoevalua punctele forte (valorile) dezvoltate după punerea în aplicare a atelierelor de lucru din cadrul programului Change your role! și / sau implementarea proiectului comunitar.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea să:

- V) Aibă o discuție sinceră și deschisă despre punctele forte/zonile de creștere personală dezvoltate în timpul programului la care au participat. (Hotărâre)

- (V) Exprime deschis motivația către creștere personală și dezvoltarea de noi valori. (Dragostea pentru învățare)

Concepte-cheie

Dragostea pentru învățare: Dezvoltarea constantă de noi abilități și cunoștințe; stăpânirea subiecte noi, fie pe cont propriu sau formal.

Judecata: A vedea lucrurile obiectiv și corect, din perspective variate.

Caracter: Suma caracteristicilor unei persoane, referindu-se în special la calitățile morale, standardele etice, principiile și valorile pe care o persoană le pune în acțiune în viața de zi cu zi.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
VIA- valori dezvoltate în timpul programului/ întâlnirilor la care am participat	Lucru individual și în grup	50 de minute	Versiunea tipărită a VIA

Total: 50 de minute

Descrierea activităților

Devoltarea valorilor personale (40 minutes)

Notă: Scopul acestei întâlniri este de a reaminti elevilor despre trăsăturile lor de caracter analizate prin VIA și de a-i ajuta să identifice ce valori a-i ajuta să identifice ce valori au dezvoltat prin implementarea proiectelor comunitare/proiectului **Change your role!**

Pregătire și facilitare:

Pas 1 - Distribuiți-le participanților anexa Valori în Acțiune și lăsați-i câteva minute să parcurgă (și să își aducă aminte) lista celor 24 de trăsături de caracter. Clarificați, dacă e nevoie, nelămuririle legate de semnificația anumitor valori. Apoi, invitați participanții să se împartă în grupuri de câte 2-3 și să-și aleagă din listă câte 3-4 valori pe care ei consideră că și le-au dezvoltat în cadrul programului la care au participat. Amintiți-le că la începutul programului își propuseseră să-și dezvolte câteva trăsături de caracter, și acum se pot raporta la ele pentru a reflecta asupra a ceea ce au învățat.

Pe cei care nu au fost la întâlnirea inițială de reflecție invitați-i să încercuiască 3-4 valori și să scrie în dreptul lor un exemplu/o situație concretă prin care programul/întâlnirile la care au participat i-a ajutat să-și dezvolte acea trăsătură (de exemplu, membrii care adunat gunoaiile de pe malul unui râu în cadrul proiectului și cărora nu le-a mulțumit nimeni pot folosi acest exemplu pentru învățarea bunătații – a face lucruri pentru alții fără a aștepta ceva în schimb).

Pas 2 - Invitați fiecare grup să-și împărtășească gândurile cu restul participanților. După ce au încheiat, purtați o scurtă discuție, pornind de la următoarele întrebări:

- A fost dificil să identificați cinci valori pe care vi le-ați dezvoltat în program? De ce sau de ce nu?
- Cum altfel ați putea să vă dezvoltați aceste valori și să învățați să le aplicați în viața de zi cu zi?
- Care dintre valorile din această listă vi se pare cea mai importantă pentru viața voastră?
- Care dintre valorile din această listă credeți că ar putea fi îmbunătățită?
- Ce semnifică aceste valori pentru voi?
- Cum vă afectează aceste valori felul de a lua decizii sau de a vă trăi viața de zi cu zi?
- Cu ce obstacole v-ați putea confrunta în cazul în care ați decide să trăiți după aceste valori? Cum credeți că veți putea depăși aceste obstacole? Cum vă putem noi ajuta să le depășiți?

Încheiați activitatea mulțumindu-le elevilor/participanților pentru implicarea în proiect și îndemnându-i să continue să lucreze pe valorile pe care le-au ales ca fiind importante pentru ei.

Menționați că transformarea unei valori într-o deprindere, comportament sau trăsătură de caracter este un proces care ia timp, chiar luni, ani și că este în regulă dacă lucrează doar pe 2-3 valori pentru o perioadă mai lungă de timp.

Bibliografie

[1] Cetățenie activă, curriculum FNO Modul 1, Program IMPACT

[2] www.viacharacter.org

Handout: Valori în acțiune

Valoare	Trăsătură de caracter	Descriere
Înțelepciune	Creativitate	a căuta noi moduri de a gândi și de a acționa.
	Curiozitate	a-ți manifesta interesul față de orice experiență nouă, a fi fascinat de anumite subiecte.
	Discernământ	a privi situațiile în mod obiectiv și corect, din mai multe perspective.
	Plăcerea de a învăța	a ajunge să stăpânești noi competențe, subiecte și domenii profesionale, pe cont propriu sau prin studiu formal.
	Perspectivă	a privi lumea într-un mod care are relevanță atât pentru propria persoană, cât și pentru alții.
Curaj	Curaj	a nu da înapoi în fața amenințărilor, a provocărilor, a dificultăților sau a durerii; a acționa în conformitate cu convingerile proprii, chiar dacă nu sunt populare.
	Perseverență	a duce acțiunile la bun sfârșit în ciuda dificultăților.
	Integritate	a spune adevărul; în sens larg - a te prezenta într-un mod autentic și a acționa într-un mod sincer; a nu fi fals; a-ți asuma responsabilitatea pentru sentimentele și acțiunile proprii.
	Vitalitate	a aborda viața cu entuziasm și cu energie.
Umanitate	Iubire	a valoriza relațiile cu ceilalți, a-ți păsa și a ține la ceilalți.
	Bunătate	a face fapte bune pentru alții, fără să aștepți ca ei să facă la fel pentru tine.
	Inteligență socială	a ști ce te motivează pe tine și pe ceilalți și a acționa în consecință.
Justiție	Spirit cetățenesc	a fi loial și responsabil social.
	Echitate	a-i trata pe toți la fel; fi corect și nepărtinitor.
	Leadership	a motiva pentru realizarea obiectivelor, menținând, în același timp, armonia în cadrul grupului.
Temperanță	Iertare	a-i ierta pe cei ce au greșit în loc să cauți pedeapsa sau răzbunarea.
	Modestie	a nu te considera mai bun decât ceilalți; a-ți lăsa realizările să vorbească de la sine.
	Prudență	a nu-ți asuma riscuri nejustificate, a nu face ceva ce vei regreta.
	Autocontrol	a-ți controla emoțiile și acțiunile, în concordanță cu valorile proprii.
Transcendență	Aprecieră frumuseții	a aprecia frumusețea și excelența.
	Recunoștință	a ști, a simți și a fi recunoscător pentru lucrurile bune care ți se întâmplă în viață.
	Speranță	a te aștepta la ce e mai bun și a munci pentru a obține asta.
	Umor	a-ți plăcea să râzi și a-i face pe alții să râdă; a vedea partea amuzantă a vieții.
	Spiritualitate	a avea convingeri coerente cu privire la un scop mai înalt și la sensul vieții.

4.18. Activitate de reflecție - Harta experiențelor

Scopul activității

Participanții își vor evalua propriile puncte tari (ale caracterului lor) și vor identifica două punctele tari pe care le-au dezvoltat în timpul proiectului pe care l-au implementat.

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor putea să:

- (V) Aibă o discuție sinceră și deschisă despre punctele forte/zonle de creștere personală dezvoltate în timpul programului la care au participat. **(Hotărâre)**
- (V) Exprime deschis motivația către creștere personală și dezvoltarea de noi valori. **(Dragostea pentru învățare)**

Concepte-cheie

Dragostea pentru învățare: Dezvoltarea constantă de noi abilități și cunoștințe; stăpânirea de subiecte noi, fie pe cont propriu sau în cadrul școlii.

Judecata: A vedea lucrurile obiectiv și corect, din perspective variate.

Caracter: Suma caracteristicilor unei persoane, referindu-se în special la calitățile morale, standardele etice, principiile și valorile pe care o persoană le pune în acțiune în viața de zi cu zi.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
Harta experiențelor	Lucru în grup	60 de minute	Markere, hârtie flipchart, versiune tipărită sau desenată a hărții

Total: 60 de minute

Descrierea activităților

Harta experiențelor (50 minute)

Notă: Harta experiențelor poate folosi atât pentru reflecție individuală dar mai ales pentru reflecție în grup după implementarea unui proiect de învățare prin serviciu în folosul comunității, al

altui tip de proiect sau după participarea la o experiență de învățare mai complexă. Este un instrument creativ care stimulează reflecția și comunicarea în grupuri mari, precum și în grupuri mai mici (4 până la 8 persoane); stimulează creativitatea și asociațiile; ajută la dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor; îi ajută pe elevi să-și înțeleagă experiența și procesul de învățare; încurajează participarea și schimbul de percepție al aceleiași experiențe;

Pregătire și facilitare: După finalizarea unui proiect service-learning sau a unui gen de proiect, propuneți o analiză a celor mai intense momente ale planificării și implementării acestuia folosind harta experiențelor.

- Împărțiți elevii în 3, cel mult 4 grupe. Fiecare grup va primi o foaie de flipchart, markere și postit-uri. Plasați un exemplu de Hartă a experiențelor pe perete și prezentați-l pe scurt, cu exemple pentru numele zonelor de pe hartă și modul în care acestea pot fi interpretate (a se vedea zonele hărții de mai jos). Puteți desena simboluri pentru fiecare zonă. În Fișele de lucru aveți un exemplu de hartă, dar puteți desena propriile simboluri și puteți adăuga/elimina experiențe pe ea.
- Invitați elevii să analizeze experiența proiectului/atelierelor la care au participat și să deseneze, folosind hârtiile flip chart și markerele, propria hartă a experiențelor, așa grupul a văzut, auzit, simțit, trăit, interpretat și încheiat, dar folosind zonele din Harta Experiențelor sau adăugând și alte domenii. (20-40 min)
- În cele din urmă, invitați fiecare grup să-și prezinte harta, argumentând de ce au ales zonele pe care le-au ales, ce înseamnă pentru acele imagini și numele zonelor și ceea ce au perceput în acel moment al experienței. (5-10 min)

Mai jos regăsiți întrebări pentru fiecare punct de pe hartă, unele referindu-se la experiența trăită în proiect, altele legate mai degrabă de reflecția pentru viitor. Întrebările au fost concepute în așa fel încât să ajute elevii să treacă prin Analiză - Interpretare - Transfer.

Handout: Harta experiențelor

Simboluri și întrebări posibile

Pentru a vă asigura că elevii trec prin toate etapele reflecției: Analiză, Interpretare și Transfer, când fiecare grup prezintă harta, puteți să adresați câteva întrebări ajutătoare:

Zone de pe hartă	Întrebări ajutătoare	Zone de pe hartă	Întrebări ajutătoare
Izvorul curiozității	Ce v-a stârnit curiozitatea cel mai mult? Ce v-a intrigat? Ce v-a pus pe gânduri?	Deșertul confuziei	Ce a fost cel mai confuzant? De ce a apărut confuzia? Ați depășit momentul confuziei? Cum?
Podul planificării	Cum v-ați planificat? Ce ați făcut exact? Ce provocări ați întâmpinat? Ce reușite ați avut?	Copacii bucuriei	Care au fost momentele de maximă satisfacție/bucurie? Cum și de ce au apărut ele? Ce ați făcut ca și grup sau individual în acel moment?
Vântul temerilor	Care au fost principalele voastre temeri? Ce anume au făcut aceste temeri să apară? Ce ați făcut să depășiți aceste temeri?	Râul tensiunilor	Care au fost momentele cele mai tensionate? Ce a creat această tensiune? Cum ați reacționat la ea? Ați depășit momentul? Dacă da, cum?
Furtuna emoțiilor	Care au fost principalele emoții/sentimente care v-au încercat? Vă rog să le descrieți. Ce a cauzat apariția acestor sentimente? Ce reacții ați avut?	Lacul clarității	Ce a adus claritate în experiența voastră? Cine și ce a ajutat la aducerea acestei clarități? Ce stare ați avut în acel moment al clarității? Cum v-ați simțit?
Norii încordării	Este ceva anume care v-a generat încordare? Ce anume? De ce credeți că ați fost încordați?	Cascada soluțiilor	Care au fost soluțiile pe care le-ați identificat? Cum ați ajuns la ele? Cum v-a făcut să vă simțiți găsirea acestor soluții?
Mlaștina blocajului	Ce anume v-a blocat cel mai tare în timpul activității? Ați reușit să depășiți blocajul? Cum? Care au fost ingredientele?	Avalanșa problemelor	Care au fost cele mai mari provocări sau probleme pe care le-ați întâmpinat? Cum v-ați simțit pe parcurs? Ce ați învățat din ele?
Soarele inspirației	Ce v-a adus inspirație? Cum ați folosit această inspirație?	Ploaia asemănărilor	Ce asemănări ați găsit între experiența trăită și alte situații din viața voastră?
Copacii încrederii	Ce anume a creat încredere/neîncredere? Cum s-a construit încrederea/neîncrederea? În ce fel vă ajută încrederea?	Muntele descoperirilor	Ce ați descoperit în timpul experienței, despre voi, ceilalți, grup, activitate, etc.? Ce v-ați reconfirmat în timpul experienței, despre voi, ceilalți, grup, activitate, etc.?
Vântul schimbărilor	Cum te schimbă pe tine această experiență de învățare? Ce din tine este altfel de acum înainte?	Peștera viitorului	Ce veți face diferit după această experiență? Aveți un plan pentru viitor?

Bibliografie

[1] Instrument dezvoltat de FNO (2018)- autor Maria Butyka

SOARELE
INSPIRAȚIEI

PEȘTERA
VIITORULUI

IZVORUL
CURIOSITĂȚII

AVALANȘA
PROBLEMELOR

MUNTELE
DESCOPERIRILOR

VÂNTUL
TEMERILOR

DEȘERTUL
CONFUZIEI

PODUL
PLANIFICĂRII

RÂUL
TENSIUNILOR

MLAȘTINA
BLOCĂJULUI

PLOAIA
ASEMĂNĂRIILOR

COPACII
ÎNCREDERII

NORII
ÎNCORDĂRII

CASCADA
SOLUȚIILOR

LACUL
CLARITĂȚII

COPACII
BUCURIEI
/SATISFACTIEI

FURTUNA
EMOȚIILOR

VÂNTUL
TRANSFORMĂRIILOR
/SCHIMBĂRIILOR

HARTA EXPERIENȚELOR

Instrument creativ de
stimulare a reflecției

Ediția 2019

4.19. Cum se realizează un comentariu?

Scopul activității

Participanții ar trebui să fie capabili să-și exprime argumentele și opiniile despre o problemă anume, aspect sau soluție și să propună alternative.

Notă: Comentariul poate fi folosit oricând în timpul pregătirii proiectului comunitar, ca metodă de investigație, dar poate fi folosit și adaptat ca metodă de reflecție/analiză personală a comunității și folosit pentru a compara cu a celorlalți colegi).

Obiective de învățare

După această activitate, elevii vor fi capabili să...

- (C) Recunoască importanța investigației înainte de a expune problemele specifice comunității și să formuleze opinii în jurul lor.
- (C) Înțeleagă ce înseamnă a fi bine informat și educat astfel încât să poată confrunța și aborda subiecte și probleme specifice sub formă de comentariu.
- (A) Se pregătească temeinic pentru a prezenta propriul punct de vedere, critici etc. despre probleme specifice sau pentru a se implica în procesul de găsire a soluțiilor.
- (A) Realizeze un comentariu ca acțiune jurnalistică și să îl disemineze.
- (C,A) Formuleze și să prezinte opinii (personale) bazate pe argumente obiective.

Concepte-cheie

Comentariul: Un comentariu este o reflecție personală asupra unui subiect anume. În media, sunt scrise sau prezentate de jurnaliști care au urmărit subiectul de ceva timp și au ajuns să-l cunoască bine. Comentariul diferă de raport, care prezintă mai multe perspective, dar rămâne neutru.

Planul activității

Numele activității	Metode utilizate	Timp	Materiale
1. Pregătirea	Muncă individuală, cercetare, muncă pe teren	90 de minute sau mai mult	Pix, caiet, laptop, cameră foto
2. Implementarea	Muncă individuală	60 de minute	-
3. Diseminarea	Muncă individuală	30 de minute sau mai mult	-
2. Implementarea	Muncă individuală sau în echipă	20 de minute sau mai mult	-

Total: 180 de minute²¹

Descrierea activităților

1. Pregătirea

- Căutați și investigați problema din surse diferite-chiar contradictorii, astfel încât să vă acomodați și să începeți alcătuirea punctului dvs. de vedere și a perspectivei dvs.
- Spuneți povestea: prezentați diferite fapte și aspecte ale problemei (ca și în raport), dar, apoi, începeți să vă definiți teză cheie și argumentele – afirmați-vă cu propria perspectivă și cu posibilele soluții.
- Stabiliți cum va fi implementat comentariul: scris, video, audio. Alocați suficient timp pentru scriere sau înregistrare.

2. Implementare

- Scrieți comentariul. Ar trebui să fie relevant, interesant și bine argumentat.
- Poate fi prezentat sub formă scrisă, audio sau video. Comentariul include de obicei o fotografie a autorului.

3. Diseminarea

- Publicați sau difuzați un comentariu (articol, video, audio/radio):
 - Format fizic: revistă (școlară, locală sau națională)
 - Televiziune (școlară, locală, națională)
 - Radio (școlar, local, național)
 - Internet (școlar, local, național)

4. Reflecții

- Reflecțiile pot fi făcute individual, dar și în cadrul grupului:
 - Comentariul a fost metoda corectă de a aborda sau evidenția problema și de a prezenta o soluție?
 - Cum a contribuit la îmbunătățirea situației?
 - Ce poate fi îmbunătățit?
 - A stârnit reacții pozitive sau luarea de măsuri?
 - Ce măsuri pot fi luate în continuare?

Bibliografie

[1] Resurse de la workshop-urile YRE Slovenia pentru profesori și elevi

[2] Site-ul YRE <https://www.yre.global/>

²¹ Durata activității variază mult și depinde de cunoștințele și experiențele mentorilor și ale elevilor cu privire la problematică și experiența cu acest tip de jurnalism.

Testimoniale adunate de la profesorii implicați în proiect

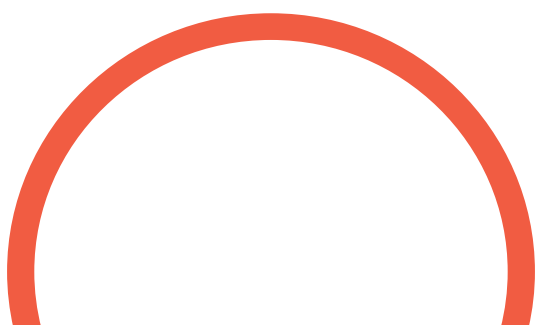
Mai departe se pot găsi răspunsurile profesorilor care au testat metodologiile celor trei parteneri, atât offline, cât și online.

Deși noi toți (personalul celor trei parteneri și profesorii) am crezut, la începutul pandemiei, că implementarea online a activităților care implicau percepții senzoriale, plimbări în comunitate, interviuarea membrilor comunității etc., ar fi imposibilă, printr-un efort comun și 1000% creativitate, am reușit să continuăm proiectul în mediul online.

Rezultatul a fost o minunată combinație de activități online și offline (grupuri mici).

Profesorii care au participat la proiect ne-au inspirat cu motivația, rezistența și bucuria de a încerca lucruri noi, chiar și în vremuri dificile.

„Chapeau” tuturor și un mare Mulțumim!

România

Prima etapă cu profesori - Offline

Viața sustenabilă (CZ)

După provocarea bezelelor, care a demonstrat eficacitatea lucrului în echipă, tinerii care fac parte din Clubul IMPACT 36 CreActorii au acceptat o nouă provocare, construcția unei clădiri din spaghete - să construiască cel mai înalt turn posibil, cu un număr minim de spaghete și cu o beza în vârf, urmărind în același timp ideea de dezvoltare durabilă.

Astfel, pentru ca acest turn să fie durabil, tinerii trebuie să utilizeze resursele cu o eficiență maximă. Numărul minim de etaje - trei, le-a reamintit elevilor de clasa a VIII-a cele 3 puncte necoliniare care determină un plan, iar în același timp creând un pretext pentru o trecere naturală către următoarea activitate: cele trei baze ale dezvoltării sustenabile - economică, socială, de mediu. Și pentru că această activitate s-a desfășurat după 6 ore de studiu, tinerii aflându-se tot timpul în postura de elevi, ne-am gândit să schimbăm puțin rolurile: fiecare grup a trebuit să pregătească un material, cât mai creativ posibil, despre unul dintre acești trei piloni ai dezvoltării sustenabile, pentru a-l prezenta tuturor din poziția profesorului, astfel încât să putem înțelege cu toții despre ce este vorba.

Viziune asupra locului și/sau Planificarea proiectului (CZ)

Deși au avut o pauză de la teze și teste, tinerii din IMPACT, nu au uitat unde am rămas la ultima întâlnire și, după mai multe cercetări, au prezentat colegilor lor, succint, creativ și foarte clar care sunt acei trei piloni care susțin dezvoltarea durabilă (economic, social și de mediu).

Apoi, în calitate de buni consilieri ai orașului imaginar Macănești, aceștia au găsit soluții pentru a utiliza un parc abandonat, astfel încât orașul, cunoscut pentru legenda conform căreia aici s-ar afla cele mai mare rațe din lume, să fie vizitat de turiști, care ar beneficia la rândul lor de oportunitatea de a observa aceste păsări și de a urmări filme în aer liber- deoarece un fost cetățean a investit într-un astfel de cinematograful și într-o școală de artă cinematografică.

Călătoria eroului/ Hero's Journey (CZ)

Tinerii din club au iubit filmul și au purtat discuții profunde despre calitățile unui erou, despre a nu renunța și a învăța din greșeli, despre dorința de a „zbură” (a-ți realiza visele). Consider că filmul este o foarte bună introducere în ceea ce înseamnă ideea de cetățenie activă deoarece are capacitatea de a motiva elevii să descopere lucruri noi despre ei, iar mai important, să se implice în proiecte comunitare.

Percepții senzoriale/simțuri

Începând cu martie 2020, criza COVID-19 a afectat întreaga lume, și sistemele educaționale din întreaga lume au suferit diferite modificări. Astfel de schimbări au fost necesare și în cazul nostru, profesorii din România abordând activitățile propuse de Schools for Sustainable Development și Young Reporters for Environment într-o altă manieră, online, în cadrul a două webinarii la care au participat atât elevi, cât și profesori. Activitățile facilitate au fost: din partea Schools of Sustainable Development (CZ) - versiuni adaptate ale percepției senzoriale și hărții emoțiilor (Sensory perception, Emotions mapping); din partea Young Reporters for Environment (SI) s-a prezentat metoda interviului cu ajutorul căruia elevii și profesorii au putut să-și completeze hărțile comunitare.

Deși a fost o provocare, educația online ne-a oferit posibilitatea de a încerca noi modalități de utilizare a metodologiilor oferite de partenerii noștri în mediul online.

După 2 webinarii în care am prezentat metodologiile (adaptate) ale partenerilor, profesorii noștri au creat harta online a comunităților lor, într-un format de tipul „muzeu al comunității”, și le-au împărtășit publicului. Platforma online pe care aceștia au folosit-o se numește [artsteps | Make your own VR Exhibitions](#).

Republica Cehă

Caracteristici VIA (RO)

Elevii noștri au apreciat foarte mult această activitate; poate pentru prima dată au avut șansa să se gândească la ei înșiși și la calitățile colegilor lor de clasă; au internalizat aceste calități și au învățat cât de important este să te cunoști și să te folosești de abilitățile pe care fiecare le deține.

Recomand facilitarea acestor activități în grupuri mici, nu individual, deoarece majoritatea participanților erau timizi în a-și numi punctele forte, abilitățile, iar în aceste cazuri grupul a fost de mare ajutor.

Harta comunității (RO)

Un instrument foarte atractiv pentru elevi care îi ajută în a-și analiza comunitatea, respectiv nevoile și problemele sale.

Harta comunității formează un punct de vedere diferit de descrierea verbală sau matematică, ducând la o realizare mai puternică a ceea ce se întâmplă cu adevărat în jurul elevului, arătând conexiunile spațiale dintre probleme. Sperăm că acest instrument va fi disponibil și online în viitor.

Interviul (SL)

Elevii noștri au decis să scrie un articol despre ideile lor de proiect. Astfel, au venit cu 5 idei de proiecte, dorind să adauge în viitorul articol păreri ale membrilor comunității. Aceștia au decis să folosească metoda interviului pentru a intervieva mai mulți oameni din comunitate.

Această activitate a fost făcută doar de un grup de 3 elevi, interesați de acest domeniu, urmând atent instrucțiunile oferite, menționând procesul de a adresa întrebări oamenilor le-a oferit mai multă încredere în ei înșiși. În calitate de profesor, pot spune că structura oferită este logică și ușor de înțeles de elevi.

Harta experiențelor (RO)

Vă mulțumesc foarte mult pentru această resursă! Partea de reflecție a fost tot timpul o provocare pentru mine și adesea mi se părea că doar plictisește elevii. Nu și de data aceasta! O idee foarte, foarte bună; a fost necesar doar să adaptăm numele locurilor pentru a se potrivi cu cele ce aparțin de satul nostru.

Colegul meu va folosi și el această resursă, nu pentru partea de reflecție, ci pentru predarea limbii cehe.

Slovenia

Ce este comunitatea & ce înseamnă cetățenie activă? (RO)

Activitatea a fost adaptată mediului online, dar a rămas legată de situația reală: cum reducem deșeurile în comunitatea locală. Elevilor, cu vârstă cuprinsă între 13-14 ani, le-a fost citită povestea UBUNTU pe baza căreia au fost formulate întrebări care să-i ajute în analiză. Astfel, ei au venit cu propriile răspunsuri despre cum este definită comunitatea și și-au expus aceste răspunsuri pe o tablă virtuală- care bineînțeles, nu a putut înlocui în adevăratul sens al cuvântului, interacțiunea directă elev-profesor. A explica ce înseamnă cetățenia activă a fost un proces destul de dificil. În final, elevii au fost invitați să propună metode prin care putem reduce risipa la nivelul comunității.

Elevii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani au fost mai încrezători și mai deschiși spre colaborare în ceea ce privește definiția comunității. Ei au considerat că termenul de cetățenie activă ține mai degrabă de politică.

În urma celor două experiențe- cu elevi din clasele primare și gimnaziale- am observat că problemele ridicate și dezbaterile în legătură cu cetățenia activă au fost din ce în ce mai provocatoare, iar astfel se cerea livrarea unor informații cât mai amănunțite pentru ca tinerii să internalizeze și să înțeleagă pe deplin acest concept. Implementarea activității nu are nevoie de foarte mult timp, deci poate fi ușor inclusă și abordată în proiecte. Mai presus de toate, este un exercițiu practic cu aplicabilitate universală care oferă un fundament solid pentru a înțelege ce înseamnă dezvoltarea sustenabilă.

De asemenea, îi încurajează pe elevi să gândească și să împărtășească puncte de vedere, opinii, valori și creează un impuls/ dorință pentru schimbări pozitive în comunitate.

Plimbarea prin comunitate/ Community walk (CZ)

Elevilor, cu vârsta de 13 ani, le-au fost prezentate instrucțiunile pe care trebuie să le urmeze prin intermediul unei platforme online. Aceștia au fost rugați să le respecte și să răspundă întrebărilor sugerate de parteneri. Astfel, fiecare elev s-a plimbat și a analizat comunitatea, în mod individual (soluție pentru situația pandemică).

Elevii s-au bucurat de această activitate deoarece au avut oportunitatea să lucreze în exterior. Cu siguranță, ar fi fost mult mai interesant pentru ei să parcurgă această etapă de analiză împreună, împărtășind opinii și idei în mod direct. Vom relua activitatea sub o astfel de formă cu prima ocazie.

Reflecție asupra zonei/ Visioning of the place (CZ)

Activitatea a fost implementată în mediu online. Aceasta a fost explicată unor elevi de 12-13 ani, cei din urmă fiind invitați să își expună părerile despre zona în care se află. La începutul discuției, aceștia au părut să aibă nevoie de o îndrumare mai pronunțată din partea noastră deoarece toți

păreau să fie mulțumiți de comunitatea lor. Ulterior, atmosfera a devenit mai degajată, iar elevii și-au expus ideile pe o foaie de lucru digitală cu un aer mai degajat. La final, au expus idei și imagini interesante ale comunității lor și despre cum va arăta aceasta în 10 ani.

Este o resursă bună în ceea ce privește încurajarea elevilor de a-și depăși limitele și de a participa activ la bunul mers al comunității.

Viața sustenabilă/Sustainable life (CZ)

Această activitate a părut mai degrabă o provocare din mai multe puncte de vedere- timp, mediu online, distanța facilitator participant, precum și vârsta participanților (elevi din învățământul gimnazial). Prima activitate- Pescarii (Playing Fisherman)- s-a desfășurat în casa fiecăruia, cu familia. Am decis să adaptăm acest joc prin reducerea numărului de pescari (atât cât sunt membri ai familiei) și, în consecință, numărul de pești din iaz.

Ne-am folosit de masa din bucătărie care a servit drept iaz și am folosit diferite obiecte de scris (creioane, pixuri, stilouri etc.) drept pești. La activitatea cu bezele, unii studenți au asamblat turnul cu alte materiale. În loc de spaghetti, au folosit scobitori sau pixuri. În loc de bănuți, au folosit bandă adezivă, lipici lichid...În cazul activității legate de cei 3 piloni ai dezvoltării sustenabile, aceasta a fost modificată și adaptată modului de lucru individual. Astfel, a avut loc o conversație mai largă cu elevii, în urma căreia fiecare și-a expus opinia argumentată în legătură cu dezvoltarea durabilă, respectiv cei 3 piloni pe care aceasta se bazează. Cea de-a treia activitate a fost implementată pentru perechi, elevii colaborând în breakout rooms, ceea ce s-a dovedit a fi foarte eficient.

La finalul acestor activități, am căzut de acord că sunt bine concepute, dar mai potrivite pentru elevi de 15 ani. Astfel, am prefera să dedicăm acest timp celei de-a treia părți a sarcinii, deoarece este mult mai extinsă și, prin urmare, necesită mai mult timp pentru finalizare. Pentru a treia parte, ar putea fi furnizate informații mai concrete pentru a face un plan detaliat al locului. Câțiva studenți au elaborat un plan de proiectare urbană în AutoCAD.

Pe scurt, elevii s-au bucurat de această abordare și de posibilitatea de a-și documenta proiectul într-un mod practic.

PBL- Călătoria eroului (The Hero's Journey)

Elevii au spus despre activitate că este interesantă. La final, au participat mai mult de 80 de elevi cu vârstă cuprinsă între 11 și 14 ani, în timpul orei de limbă slovacă. Instrucțiunile au fost ușor de înțeles; mai mult, am adăugat noi întrebări legate de educația de mediu.

Elevii au fost receptivi la ideea de colaborare, exprimându-și liber opiniile. Aceștia au realizat că nu există răspunsuri corecte/ greșite; este mai important procesul de dezbateri. Interesul lor a dus la o serie de lucrări de artă, opere literare, poezii, desene, diferite prezentări grafice.

Datorită acestui răspuns pozitiv, vom folosi aceste metode în continuare. Activitatea poate fi abordată și în cazul altor discipline (biologie, științe ale naturii etc.) pentru că permite elevilor să învețe într-un mod natural, obținând rezultate de durată. De asemenea, oferă profesorilor posibilitatea de a-și îmbunătăți abilitățile de colaborare.

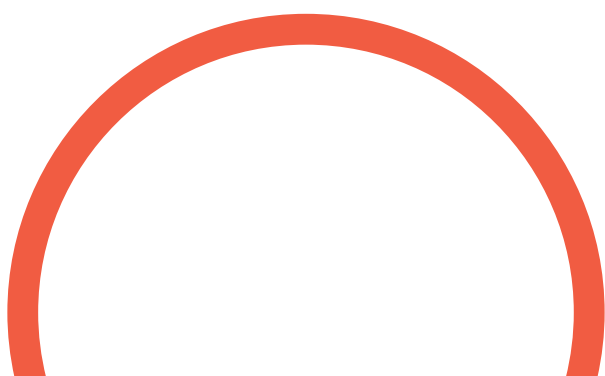
PBL – Ochelarii roz (the Pink Glasses)

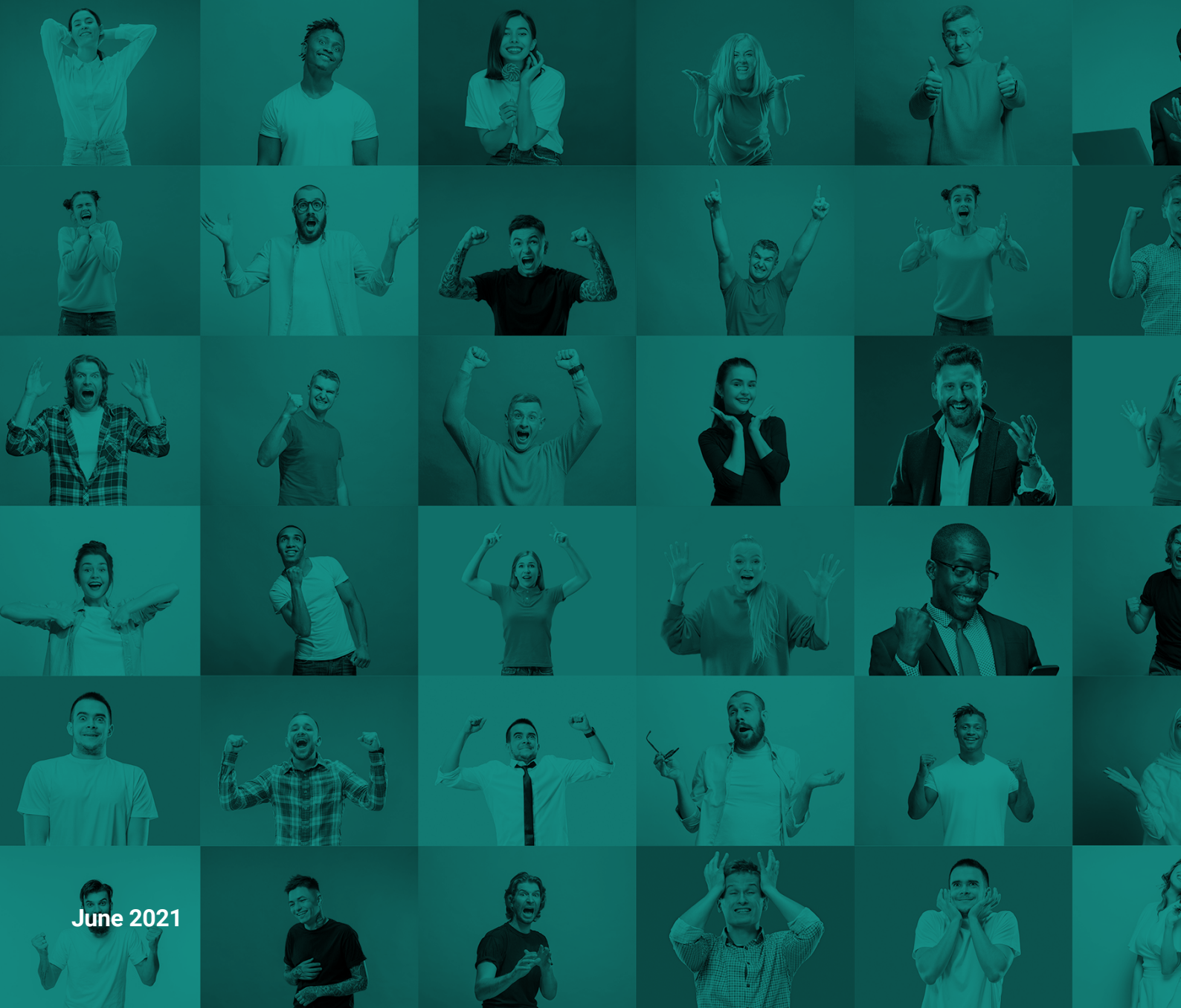
Elevii s-au întâlnit de 3 ori pentru a planifica și implementa această activitate. În prima fază, elevii și-au împărtășit ideile în legătură cu locul în care doresc să trăiască. Apoi, s-au gândit la cum ar arăta casa lor de vis. Am vorbit despre îmbunătățiri, modificări, ce merge bine, ce nu merge. Elevii și-au expus părerile profesorului de desen pentru ca mai apoi să colaboreze în vederea realizării unor lucrări artistice impresionante care să le reflecte viziunile.

Activitatea stimulează gândirea creativă și critică, dezvoltând totodată diferite competențe necesare în viață precum prezentarea unui material și vorbitul în public despre lucruri ce țin de dezvoltarea comunității.

De asemenea, un rezultat al colaborării și al implicării studenților a fost un videoclip care prezintă întregul proces, făcând un apel final către comunitate - toată lumea poate și ar trebui să aibă o viziune de viitor asupra locului unde se află pentru a asigura progresul.

June 2021

Acest ghid a fost creat cu participarea următoarelor persoane pasionate de împuternicirea tinerilor și copiilor în a deveni cetățeni activi pentru dezvoltare sustenabilă:

**Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene**

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

**Středisko ekologické výchovy SEVER:
Kateřina Borovinová, Milada Dobiášová**

<https://sever.ekologickavychova.cz/sever-the-rychory-centre-of-environmental-education-and-ethics>

www.facebook.com/strediskosever

www.facebook.com/ekocentrumdotek

**Association DOVES - FEE Slovenia:
Lucija Marovt, Gregor Cerar**

<https://www.doves.si>

**Fundatia Noi Orizonturi Lupeni:
Maria Butyka, Lidia Bondiuc, Monica Prisacariu**

<https://www.noi-orizonturi.ro/en/>
Fundatia Noi Orizonturi | Facebook